B3103|A|40|3

National Library
Bibliothèque Nationale
3 1975

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited.

Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York, Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466; Chicago—Editor Mrs. I. LAMBERTS, 5524 N. Lunn Ave., Chicago, Ill. 10630; California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 13 SESTDIENA, 1975. GADA 29. MARTS 25. GADS SATURDAY, MARCH 29, 1975

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 50 centi

Vašingtonai būs jāmaina ārpolitika

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Cik ātri politiskā aina starptautiskā skatuvē var mainīties, pierādīja drāmatiskie notikumi aizvadītā nedēļā un šīs nedēļas pirmajās dienās. Ar lielu optimismu iesāktā ASV ārlietu ministra Kisingera pēdējā miera misija Vidējos austrumos pēc divām nedēļām beidzās pesimisma pilnā strupceļā. Kisingera soli pa solim iesāktais ceļš uz arabu un žīdu samierināšanu izbeidzās pie abu pretējo pušu ieciņtīgas nepiekāpības mūŗa. Kad Kisingers pēdējo reizi no Damaskas un Kairo atgriezās Jeruzalemē, lai pasaulei paziņotu savas diplomātiskās misijas bēdīgo galu, gar Izraēlas un Sirijas pierobežu jau manevrēja nesamierināmo ienaidnieku izlūku patruļas un tanku vienības. Nekad vēl „brīnumdiplomāta" Kisingera vaigs nebija bijis tik drūms, sēžoties lidmašīnā atceļam uz Vašingtonu. Par iespējamu turētā misija Kisingeram bija beigusies ar pilnīgu neveiksmi.

Vašingtonā Kisingers devās uz Balto namu, lai zem četrām acīm ziņotu prezidentam Fordam par jauno politisko stāvokli Vidējos austrumos, kuŗu apzīmēt par kritisku būtu ļoti mērens termins. Skopie komentāri neļauj spriest, kāda būs Vašingtonas tālākā politika šajā stratēģiski svarīgajā telpā. Tagad sarežģīto Vidējo austrumu politisko un miliţāro jautājumu kompleksu mēģinās atšķetināt Ženēvas konferencē, kur savs vārds būs sakāms arī Pad. savienībai. Kisingera neveiksmīgā misija droši vien sagādāja lielāko prieku Brežņevam. Maskava arabiem tagad var atgādināt: „Vai mēs jums jau iepriekš neteicām, ka Vašingtonas spēkos nav atrast atslēgu Vidējo austrumu problēmu atrisināšanai?" Kādēļ īsti Kisingera misija neizdevās, pēc tam kad Ēģiptes prezidents Sadats bija jau tikpat kā pievienojis savu parakstu izlīgumam ar Izraēlu? Jau tagad daudzi Izraēlai draudzīgi politiķi ieskata par iespējamu, ka uz apsūdzēto sola atradīsies Izraēla. Izraēlas valdības stūrgalvīgās nepiekāpības dēļ savu nostāju bija spiests maināt Ēģiptes prezidents Sadats. Līdz ar to bija novērsts galvenais šķēršlis arabu savstarpējai solidāritātei. Komūnistu prese jau labu laiku apgalvoja, ka Kisingera tā dēvētās personiskās diplomātijas pamatā esot nolūks radīt šķelšanos arabu valstu starpā un tā panākt Izraēlai labvēlīgu nokārtojumu.

Un tā Vidējos austrumos laika deglis pie pulvera mucas atkal sācis gruzdēt. Vai nu jauna miera konference vai arī tālejošas Izraēlas koncesijas var tikai stāvokli radikāli mainīt. Darba sekā ir atkal visu Izraēlas okupēto territoriju atdošana atpakaļ arabiem un suverēnas Palestīnas valsts nodibināšana, par ko Izraēla eventuāli saņemtu pretī savu kaimiņu un lielvalstu garantētu suverēnitātes un ilgstoša miera nolīgumu.

Ko īsti nozīmē prezidenta Forda pieteiktā ASV ārpolitikas revīzija Vidējos austrumos? Tā nebūs Vašingtonas atbalsta atraušana Izraēlai, tā nebūs arī ar lielām grūtībām atjaunoto sakaru pārtraukšana ar arabu valstīm. Ženēvas konferencē Maskava, slēpjot savus īstos plānus — politiska un militāra iespaida sfairas izplešanu Vidējos austrumos — nostāsies arabu pusē.

Šīs nedēļas sākumā pasauli pārsteidza sensācionāla ziņa par Saudi Arabijas valdnieka karaļa Feisala nonāvēšanu. 69 gadus veco pasaules lielākās eļļas produkcijas valsts galvu atentātā nogalināja viņa radinieks princis Ben Abdal Aziz. Karaļa nogalinātājs noziegumu esot izdarījis prāta aptumšošanās brīdī, jo slimojis ar nerviem. Ar to uzsvērts, ka aiz atentāta neslēpjas nekāda organizēta sazvērestība. Varbūt ka tiešām tā ir. Jāievēro, ka karalis Feizals bija fanātisks komūnisma ienaidnieks un reizē visai draudzīgs rietumiem. Vašingtona, neatkarīgi no domstarpībām eļļas piegādes jautājumos, Feizalu uzskatīja par visuzticamāko draugu Vidējos austrumos. Būtu aplam, ja noklusētu, ka cionisti visā pasaulē uzskatīja Feizalu par bīstamāko ienaidnieku. Feizals varbūt bija visbagātākais cilvēks pasaulē un savu bagātību ar devīgu roku lika lietā sarežģītajā Vidējo austrumu politiskajā spēlē. Izraēlas premjērs Icika Rabins vēl nesen apgalvoja, ka vienīgais valstsvīrs, kas vēlētos noslaucīt Izraēlu no zemes virsas, esot karalis Feizals.

Nelaiķa karaļa Feizala brālis 62 gadus vecais kroņprincis Khalids stājies nogalinātā valdnieka vietā. Jaunais Saudi Arabijas karalis jau paspējis deklarēt, ka ārpolitikā paturēs nelaiķa karaļa Feizala iesākto ceļu.

Kisingera diplomātijas lauri strauji vīst arī citā pasaules malā. Parīzē parakstītais Kisingera miera līgums Indoķīnā kļuvis par bezvērtīgu papīra lapu. Kambodijas galvaspilsētu komūnisti jau ilgu laiku ielenkuši. Amerikāņi tikai ar lielām grūtībām gaisa desanta veidā spēj piegādāt Pnom Penai nepieciešamo pārtiku un munīciju. Diemžēl, Vašingtonas palīdzība Kambodijai rāk par vēlu, un tā ir par niecīgu. Komūnistu raķetes jau apdraud vienīgo vēl lietojamo lidlauku. Tikai brīnums var paglābt Pnom Penu no kapitulācijas. Ir zināms, ka amerikāņu tautas vairums neatbalsta savas valdības centienus palīdzēt Kambodijai un citiem sabiedrotiem Indoķīnā. Rumā par Pnom Penas valdības koalīciju ar sazvērniekiem. Naīvajiem amerikāņiem ir grūti iestāstīt, ka tā būtu tieša kapitulācija.

Stāvoklis nav labāks arī Dienvidvietnamā. Hanojas agresijas rezultātā komūnistu rokās viena pēc otras krīt līdz šim Saigonas pārvaldītās provinces. Simtiem tūkstošiem bēgļu dodas uz dienvidiem, un šajā bēgļu jūrā Saigonas valdības karaspēkam pagaidām laupīta katra kustības brīvība. Lai saceltu pāniku, komūnisti piedevām nepārtraukti apšauda Asaru lielceļu, pa kuŗu uz Saigonu dodas nelaimīgo bēgļu tūkstoši, lai paglābtos no agresoriem. Jāšaubās, vai nupat izdarītā valdības maiņa Saigonā stāvokli saglābs. Saigonu var glābt tikai lietus perioda iestāšanās, bet līdz tam laikam var notikt izšķirīgas militāras akcijas. Un tā Kisingera Indoķīnas misija, par kuŗu viņš, kā zināms, saņēma Nobela miera prēmiju, piedzīvo kritisku pārbaudījumu posmu. ASV, lai cik tuvredzīgi būtu tagadējie amerikāņu likumdevēji, nevar morāli kapitulēt Indoķīnā. Tas nozīmētu Vašingtonas ārpolitikas traģisku bankrotu un ceļa pavēršanu komūnistu ekspansijai uz visu Indoķīnu, kam agri vai vēlu sekotu Indija, Bangladeša, Pakistāna un varbūt arī Malēzija un Filipīnas. Kad komūnisms klauvētu jau pie Austrālijas un Jaunzēlandes durvīm, nebūtu nevienas varas pasaulē, kas nelūgto agresoru spētu apturēt.

Lieldienu laikā, kad cilvēks pacēļ acis uz debesīm, ticēdams gaismai, ticēdams garīgai renesansei un dievišķam brīnumam, pasauli šogad apdraud

(Turpinājums 20. lp.)

PRIECĪGAS LIELDIENAS!

Elmāra Damberga zīmējums Latvijai Amerikā

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1975. GADA 29. MARTS, 13. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada. M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y., 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917. Čikagas redakcijas vad.: I. Lamberte, 5524 N. Luna Ave., Chicago, Ill. 60630, U.S.A., tālr. 774-5744. Redaktors Austrālijā: Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāliem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV — par gadu $21.00, 6 mēn. $11.50, 3 mēn. $6.00. Atsevišķa numura cena 50 centu.
Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.00. tekstā $5.00, pirmajā vai pēdējā lappusē $10.00 par 1 collas slejas telpu. Sarīkojumu kalendārā 50 centu par vienas slejas rindu katra datuma vienā numurā.
Sludinājumi nododami pa tālr. 466-1514.

Mācītājs Ivars Gaido

Augšāmcelšanās svētkos

„Mēs nekā nespējam pret patiesību, bet tikai par patiesību."
2. vēst. kor. 13:8

Ir drusku savādi, ka šī laika kristieši domā par Lieldienu ticību galvenokārt tikai Lieldienās. Tikai tad un bērēs domājam par augšāmcelšanos un nākamo dzīvi. Tikai Lieldienās dziedam īpašās dziesmas par dzīvo Pestītāju. Tā šī vēsts skan par retu, tās uzsvars pārāk nenozīmīgs.

Vai šai vēstij „KRISTUS IR AUGŠĀM CĒLIES" nebūtu jārada sensācija? Vai tā nav vēsts, kam jāapēno visas citas svarīgās ziņas, visi citi notikumi? Vai lai mūsu dzīves parastā iekārta un rutīna neatkāptos, lai dotu vietu šai lielajai PATIESĪBAI? Lai tā pārskeļ kā zibens, lai satricina kā zemestrīce!

Kristīgās baznīcas pirmsākumos Lieldienas bija katra svētdiena; augšāmcelšanās vēsts bija kristīgo ticības pamatā. Uz tā balstījās visa dzīve.

Šai dzīves atziņā ievadīja vēl cits atklājums: pirmie kristieši arī ticēja, ka Golgātas kalns ar Kristus krustu atradies pašā pasaules centrā. Tik svarīgam notikumam kā Kristus upurnāvei nevarēja iedomāties nenozīmīgāku vietu. Tas bija centrāls notikums un tam vajadzēja notikt centrālā vietā.

Tie, kas tā domāja, tad bija sagatavoti. Tiem, kas tā domāja, tad Lieldienu notikums bija pati kulminācija un priecīgais atrisinājums visam iepriekšējam. Tas bija skaidrs pierādījums, ka Dieva vārdiem drīkst ticēt, ka Kristus upuri drīkst pieņemt. Tas viņiem nepārprotami teica: ir vērts atbrīvoties no grēka un nāves varas, jo IR mūžīga dzīvība.

Dažādi prātotāji, jūdu un romiešu vara, gan vēlējās sevi attaisnot jau 1. Lieldienu rītā un ilgi pēc tam, ar savām teorijām par to, kas ar Kristu īsti notiecis. Kā gan noslēgtais un apsargātais kaps varēja pēkšņi būt tukšs?

Atbildes tika minētas vairākas: Ka Jēzus mācekļi Viņa miesas ir nozaguši (par to pat runā Sv. raksti, minot, ka kapa sargi tikuši augstā priestera pamācīti: „Sakiet, ka viņa mācekļi naktī atnāca un mums gulot to nozaga" (Mat. ev. 28:13). Cita teorija ir par to, ka sievām kapi esot sajukuši. Cita ir par to, ka dārznieks bijis savos laukos sastādījis salātus; viņš nav vēlējies, ka izbradātu viņa dārzu un tādēļ pārlicis Jēzus miesas citā kapā. Vāl cita iespēja tiek minēta, ka Jēzus nav pie krusta nemaz nomiris, bet zāļu iespaidā bijis tikai dziļā nesamaņā, no kuras vēlāk atžirdzis. Tāpat tiek minēta t.s. halucinācijas teorija, ka Jēzus pēc savas nāves ticis redzēts tādēļ, ka Viņa sekotāji to tik ļoti vēlējušies. Redzētais bijis tikai iedomu tēls. Varbūt arī, ka Jēzum bijis dvīņu brālis, kas attiecīgā brīdī stājies viņa vietā.

Savādi gan, cik ļoti cilvēki cīnījušies pretī patiesībai, un vai tas nenotiek vēl tagad? Tomēr daudz spēcīgāks arvien ir bijis pierādījums no Dieva puses. Viņš nāk mūsu dzīvē šeit un tagad — to pārveido un ved mūs pretim mūžīgai dzīvībai. Ikviens patiesi ticīgs cilvēks to spēj apliecināt, un tas nav no viņa paša, bet gan no dzīvā Kristus.

Ir vērts ticēt un dzīvot tagad.

Avīzes drāmatiski vēstī par pašnāvnieku, kas atrunāts no lēkšana no 10. stāva balkona, taču viņam slīd kāja un viņš tomēr krīt, bet arī tad viņu vēl uzķeŗ glābšanas tīkls.

Pavirša dzīve, ko tik daudzi dzīvo, ir kā pašnāvnieka dzīve. Lielās Piektās vēsts ir kā glābšanas tīkls iznīcībā kritušam. Lieldienu ticība ir tā, kas dod mums jaunu iespēju patiesi dzīvot. Tad, kad ticam, ka Kristus ir augšāmcēlies, tad jātic, ka varam dzīvot Viņa tuvumā. Tas dzīvei dod jēgu.

Mēs nekad neesam vieni. Visos dzīves notikumos Viņš ar mums dalās. Viņš ir ar mieru palīdzēt nest šīs dzīves smagumus un to arī dara. Tomēr Viņš liek tos arī aizmirst, tos pārvarēt ar jauniegūtu dzīvības gara spēku. Tā tik ir dzīve!

Kristus ir augšāmcēlies! Viņš patiesi ir augšāmcēlies!

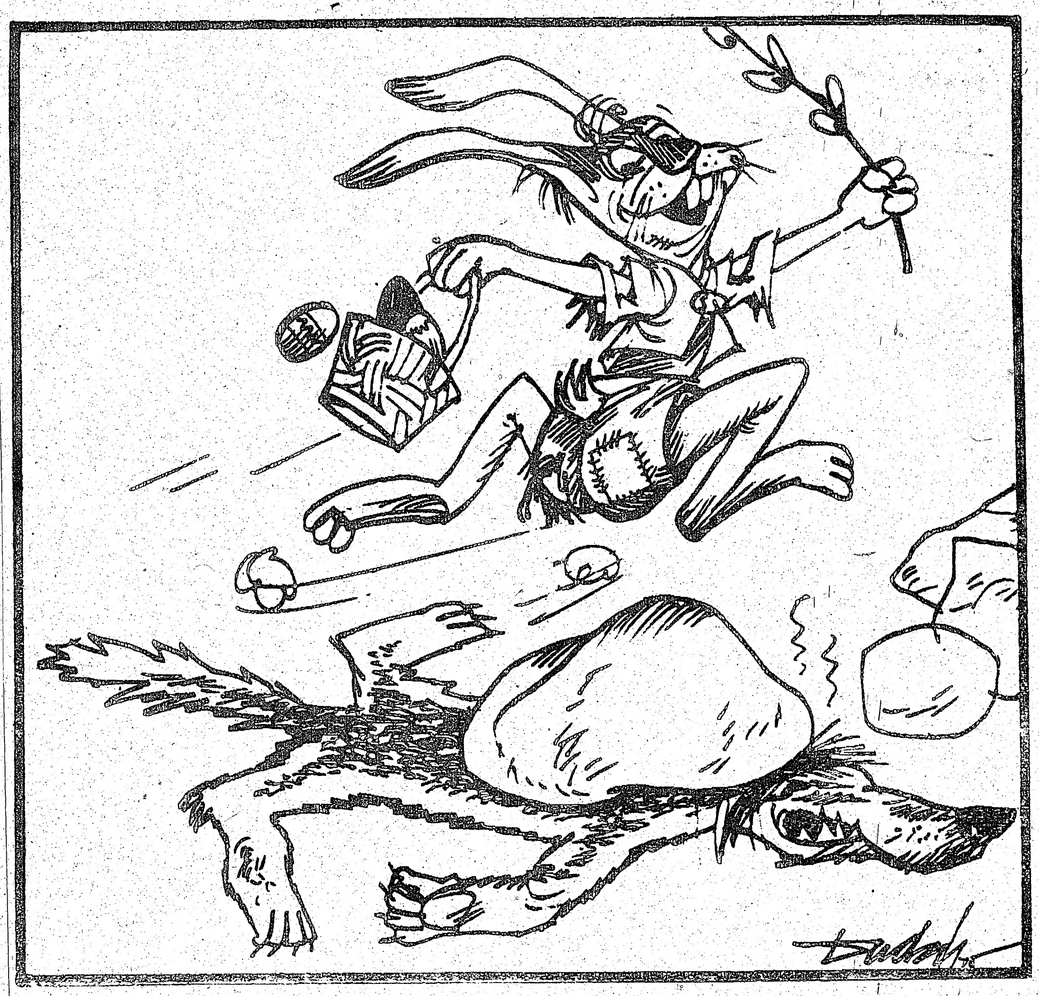

Bēdu manu, lielu bēdu,
Es par bēdu nebēdāju,
Līku bēdu zem akmeņa,
Pāri gāju dziedādams!
(T. dz.)

Dadža zīmējums

Lasītāju vēstules

LAIKS BĀZT KREKLU ATPAKAĻ, BIKSĒS

Kāds lasītājs no Kalifornijas šī kontinenta trimdas presē, atsaucoties uz okupētajā Latvijā ražoto un pagājušā gada beigās Toronto demonstrēto filmu Nāves ēnā, kuŗas izrādi noorganizējusi „Jaunās Gaitas draugu biedrība", secina, ka šīs filmas ražojums nebūt nav tik nevainīgs kā tas licies daudzajiem skatītājiem un arī izrādes rīkotājam, pēc kuŗa vērtējuma filma esot bez propagandas un bez apslēptiem reliģijas karķējumiem. „To, ka filmā, Tēvreizi skaitot, tikai pāris vecīšu nometas ceļos un novelk smagās krievu 'šapkas' un ka krievu tulkojums tanī brīdī pazūd, jāpieņem, ka neviens nav pamanījis," raksta lasītājs no Kalifornijas un jautā: „Baznica? — jā, arī baznīca parādīta. Redzams pat luterāņu mācītājs, kaut nedabiski liels. Zem kanceles divas vai pat trīs vecenītes, kamēr pati baznīca pieplūdusi ar miglu un viss vairums baznīcēnu ārpusē, durvju priekšā. Tas viss, spriežot pēc ziņojuma, bez komūnistu propagandas. Mājas viesībās krieviskā ālēšanās arī nelikusies nevienam nekas neparasts, tā ka noveles autoram nav nekas pāri nodarīts. Vai Blaumanis nebija tas, kas mudināja bāzt kreklus biksēs atpakaļ?"

Gan jau daži būs šīs propagandas pērlītes pamanījuši, bet tie nebūs pietiekami skaļi runājuši. Mūsu jaunie un pusjaunie latvieši, pat latviski un ideāli domājošie, vēstures un citu sabiedrisko zinātņu izglītību ASV skolās baudījuši, tomēr vēl politiski ir tik naīvi, ka grūti iedomāties — kā viņi tādi varēja izaugt politisko bēgļu ģimenēs? Taču skolās mācītais laikam dziļāk iespiežas prātā nekā mājās dzirdētais; varbūt arī neko daudz nedzirdēja... Svešumā izaugušie latvieši nav saņēmuši arī objektīvas ziņas, kas spētu neitrālizēt tādus uzskatus, kādi, piemēram, paustī pirms dažiem gadiem Ilinojas universitātē lietotajās vēstures mācības grāmatā, ka „vienīgi īstā demokratija visā pasaulē pašlaik atrodas tikai Pad. savienībā". Tāpēc nav jābrīnās, ka mūsu jaunie okupētajā Latvijā ražotās un šeit ievestās filmās nespēj neko citu saskatīt kā vienīgi latviešu valodu.

Cik naīvam gan jābūt cilvēkam, lai ticētu, ka Pad. savienība pieļautu izvest uz ārzemēm filmas ar vienīgo nolūku — pacelt „klaida" latviešu bērnu nacionālo apziņu...

Nezinu, kas ir „Jaunās Gaitas draugu biedrība". Spriežot pēc šī kādreiz interesantā žurnāla tagadējā satura, tam būtu laiks pārdēvēties par „Veco Gaitu", jo tas sācis klāstīt sociālistiskās idejas, kas radušās jau šī gadsimta sākumā.

Milda Korsta Čikagā

KAD KĻŪSIM POLITISKI PIEAUGUŠI?

Jaunās Gaitas 100. n-ra saturs un žurnāla redaktora L. Zandberga necilā atbilde LA 8. febr. n-rā jau rāda, kuŗā virzienā stūrē šis izdevums. Cik tālu savu brīvību rietumos izmantosim, lai nezaudētu atbildību pret tautu? Kad tautas nākotnes dēļ beidzot kļūsim politiski nobrieduši mūsu tautas pašreizējā moku naktī? Jaunā Gaita, dodama telpu Rietumvācijā pazīstamajiem ļoti kreisajiem jauniešiem M. Būmanim un O. Rozītim, sekmē mūsu tautas apspiedēju mācības glorificēšanu, turklāt vēl savā jubilejas numurā... **Alberts Eglītis**

Reinzemē

VĒLA ATMOŠANĀS

Izlasot LA 1. febr. n-rā J. Mežaka atreferējumu par Toronto korporāciju kopas rīkoto literāro vakaru, kuŗā vēsturnieks prof. E. Andersons runājis par Latvijas bojā eju, pārdomās sirds sāp ne tikai par zaudēto dzimteni, bet arī par to, ka tikām maldināti no pašu ļaudīm, kas bija uzņēmušies atbildību par mūsu zemes un tautas likteņiem. Latvijas vēstures serijas grāmatu no 1920. — 1945. gadam gaidīsim un lasīsim, bet ne viss tanī būs pateikts, jo profesionāls vēsturnieks operē tikai ar dokumentiem un oficiāliem avotiem, kādēļ neuzzināsim to, kas ticis apspriests politiķu sanāksmēs pie šampanieša glāzēm. Ko viss tas arī vairs palīdzētu, jo mūsu atmošanās nākusi par vēlu.

Jānis Ezergailis Klīvlandē

ARGUMENTS

Pieņemsim, ka A. Ķegumnieka dzīvoklī sāk viegli gruzdēt un kūpēt kāda elektriska mājturības ierīce. Pieņemsim arī, ka Latvija Amerikā Vašingtonas korespondents cenšas ierīci atvienot, izjaukt un izmeklēt, bet to mēģina aizturēt kāds paziņa. Paziņa dedzīgi argumentē, ka A. Ķegumniekam nav ko uztraukties, jo, proti, citos Vašingtonas rajonos nodegot veselas mājas, eksplodējot krāsnis, momentā ejot bojā veselas dzīvokļu iekārtas u.t.t.

Nedomāju, ka kāds šādu argumentu ņemtu par pilnu. Bet tieši šādā veidā A. Ķegumnieks cenšas iztēlot izmeklēšanas pret Centrālo izlūkošanas pārvaldi (CIA) kā nepamatotas un pat kaitīgas. Izmeklēšanām patiesībā nav nekāda sakara ar to, kam būtu visplašākais un laundabīgākais spiegu tīkls bet drīzāk ar to, vai CIA nav pārkāpis savas likumīgās pilnvaras un vai tās nekontrolētās un slepenās rīcības nekaitē ASV oficiālai ārpolitikai.

Piemēram, ASV uzskata Čīli par sev draudzīgu valsti, bet 1970. g. CIA iejaucās Čīles brīvās vēlēšanās, lai kaitētu Ajendes partijai. Vai tas nebija vienā līmenī ar Pad. savienības slepenā dienesta iejaukšanos Čechoslovakijā, jo vismaz Pad. savienība nekad oficiāli nenoliedz, ka citām t.s. „sociālistiskām brālīgajām republikām" ir pienākumi pret padomiju?

Runājot par pretizlūkošanu, ASV likums nosaka, ka iekšējā pretizlūkošanas funkcija jāpilda Federālajam izmeklēšanas birojam (FBI). FBI ir policijas iestāde, un likums arī nosaka, ka tai ar ASV iedzīvotājiem jārīkojas pēc kriminālprocedūras, nevis pēc savas gribas. CIA, turpretī, var uz aizdomu vai sūdzību pamata vien vērst pret apsūdzēto visādus „netīrus trikus" — ar vārdu sakot, to sodīt un tam kaitēt bez tiesas sprieduma. Vai A. Ķegumnieks ne-

(Turpinājums 18. lp.)

Hugo Vītols

Arī abstraktā māksla var būt latviska

Minjona Kļaviņa lielāko tiesu savu darbu veltījusi abstraktai mākslai, bet pretēji Henrijam Mūram, kuŗam tēlniecības materiāls pats ir vienaldzīgs, pievērš tieši izlietājamai vielai viskoncentrētāko vērību, nedarot tai nekad pāri, neuzspiežot tai „nedabisku', svešu, tai nepiedienīgu stilu.

To izjutusi arī Grīna galerijas direktrise, kas izstādes ievadvārdos par mūsu mākslinieci saka: „Viņa tic materiāla svarīgumam visos mākslas līdzekļos. Viņas uztverē akmens dabiskais veidols, koks, vaska vieliskums, ģipša spēja izvērsties, veicina viņas darba attīstības soli, vienlaikus ar viņas pašas idejām."

Šai mazliet ezoteriskā prezentācijā ir sava patiesība. Mēs to atļautos tulkot tā: mūsu tēlniece vai nu sāk attiecīgā materiāla izraudzīšanu kādas idejas izteikšanai, vai — visbiežāk — iziet no pašas vielas, lai tai piešķirtu kādu jēgu, kādu ideju. dolu.

Māksliniece tiecas materiālā saraudzīt, uzjaust tā raksturu, tā būtiskumu, tā „dvēseli", kas to tur kopā kā cilvēka smadzenes tur kopā dvēseli un miesu. Marmoram un bronzai, alabastram un tēraudam, mālam un kokam, katram ir sava īpata būtiska struktūra, sava „dvēsele". Mūsu māksliniece to ne tikai zina, bet arī izjūt un tādēļ arī spēj tai piešķirt adekvātu vei-

Salīdzināsim kaut Veidojumu bronzā ar alabastra kalumu Cerība. Bronzas vara un alvas sakausējumā — atrašana, iešķindēja vēsturē ar nāvi nesējiem bronzas ieročiem — dunčiem, zobeniem, šķēpiem, ar kuŗiem ne vairs individi vien — kā akmens laikmetā — bet jau veselas ciltis un veselas tautas devās cīņā cita pret citu. Cēlsirdīgais Hektors krita no Achilleja raidītā bronzas (chalkobareia) apkalta šķēpa. Jaunais metalls ir kaŗa metalls, posta un nāves vēstnesis. Kļaviņas bronza to rāda: astoņkājim līdzīgi gredzenīgi žņaudzēji kāri ļodzas, meklējot upuŗus, no mudžekļa izslienas daudzīgs asmeņa gals. Bronzas dvēsele ir Marsa dvēsele: auksta, nežēlīga, necilvēcīga. Salīdzināsim tagad nule minētās bronzas veidojumu ar maigo, tīro, balto, gandrīz caurspīdīgo alabastru, kuŗā izkalta Cerība. Cilvēka nedarinātais un dzīlēs neskartais akmens, kas savā laikā nāca no Ēģiptes, kur to atskaldīja Alabastrona ciema tuvumā, ir maigāks, pieļāvīgāks par dzedro marmoru. Meitenīgā glāsainumā no savām neskartām dzīlēm uzgaismo savu tīro ausmu, ļaujoties mākslinieces „redzīgajām" rokām, kas to atkaļ no miega un piešķiŗ tā paļāvīgajam, cerīgam maigumam jaunu jēgu, ko mākslinieces nosaukusi par Cerību.

Ne velti kāds skatītājs, Cerībā raugoties, domīgi nosaka: „To vērojot rodas cerība visam dailajam, labajam, patiesīgajam. Akmens kļuvis dzīvs." Tas kļuvis dzīvs tālab, ka māksliniece „sapratusies" ar savu akmeni, ar akmeni, kuŗā latviešu dainotāji dažkārt slēguši pat savu sirdi. Sai bijībā pret akmeni ir kaut kas ļoti latvisks, liecinot par organisku tuvumu ar dabu pat akmens veidā, kas viņai nav tikai gravitāciju iemiesotājs smagums, bet kaut kas tuvs un draudzīgs. Tā māksliniece vēl sodien pateicīgi atceras tēva māju uzkalnā birztalā gulētāju lielu pelēku laukakmeni, kuŗam viņa kā maza meitene mēdza uzticēt savus priekus un savas bērna bēdas. Tā tas bija bijis Vitrupes krastos, tā tas palicis tagad — Hudsonas tuvumā.

Draugi un labvēļi jautās, kādēļ viņa savu uzticību akmenim apmeklina abstraktā formā. Vai viņa līdz ar to neatsvešinas no latviskuma? Neiktos. Atcerēsimies tikai latviešu tautas rakstus. Tie ir mūsu īstākie latviskuma liecinieki, bet vai arī tie nav abstrakti? Abstrakti gan, bet tādēļ ne bezjēdzīgi.

Polikleita marmora Hera Arga templī tēlo to pašu, ko Laimas un Māras raksti latviskos audumos; Zeva attēls Eleijas naudas kalumos, — to pašu, ko Vijasciemā atrastā apaļā bronzas riteņa sakta ar krustveidā izvietotiem 4 ugunskrustiem un Māras likloci to starpā. Vienā gadījumā dievi tēloti perfektu cilvēku veidolos, otrā — perfektā ģeometriskā simmetrijā — kā dabas panteisko spēku simboli.

Būtiskas jēgas ziņā te atšķirības nav; atšķirība ir tikai tēlojuma veidā, vai *latvietim kā latvietim un kā kultūras cilvēkam* pieņemama tikai jēdzīga māksla. Nejēdzīgā māksla, kā nemāksla — noraidāma? Jēdzīga ir katra māksla — reālistiska vai abstrakta, kas rosina dzīvi, nejēdzīga — katra cita, kas veicina pagrimumu, kroplību, kas izputina tautas garīgo matojumu, izplāvā daiļuma sajūtu, izveldrē gribu, mazina tautas saderību, apgāna tautas svētumus. Mākslai jābūt dzīves, ne nāves apliecinātājai, filozofijā kā Gothilds fon Šūberts (Todessehnsucht) un Freuds (Todesinstinkt), kas ieskata katru miršanu par gribētu pašnāvību un tiecas iestāstīt, ka cilvēka dziļākie dzenuļi — ieskaitot erotiskos — tiecas nāves, ir tikpat slimīga, kā dadaistu kropļošanas un iznīcināšanas kāre. Mākslai, visai kultūrai, jābūt dzīvību apliecinātājai un jāiet bioloģiskās evolūcijas ceļš. Uz augšu, ne uz leju.

Zinātne atklāj, ka zeme, dzīvā un nedzīvā daba, ar cilvēku priekšgalā, atrodas pastāvīgā evolūcijas procesā. Tā arī atklāj, ka zemes virsū, bez cilvēka, ir vēl pāri par 2.000.000 citu dzīvnieku sugu, bet arī vēl lielāks skaits to, kas šai evolūcijā aizgājušas bojā. Cilvēks aicināts palīdzēt evolūcijai, būt par tās līdzveidotāju, vai būt par tās kapraci. Radītājs mums ļāvis domāt un izvēlēties.

Tēlnieki tiecas līdzības, bija teicis Alberti. Tā tas ir vēl šodien. Tēlnieki tēlo un tiecas līdzības. Vieni tēlo reāli, citi abstrakti. Tie tēlo dzīvības Augsto dziesmu vai dekadenci, dzīves noslēpumaino īstenību vai budēlisko marstīšanos. Tikai jēdzīga māksla ir māksla. Tikai dzīvi apliecinātāja māksla ir māksla, neatkarīgi no tā, vai tā ir reālistiska vai abstrakta.

Tēlnieces Minjonas Kļaviņas māksla ir dzīvi apliecinātāja māksla, viņa ir viena no tām jaunām tēlniecēm, kas arī abstrakto tēlniecību spēj pacelt baltā dainiskā daiļumā.

Ints Kairāns

PAVASAŖA TICĪBA

Tēva sēta vienmēr mani sauc . . .
Zinu — ziedēs ābeles un ķirši,
mežā zilais pulkstenītis plauks,
ziedēs virši.
Pavasaris!

Domās bieži esmu tēva sētā — —

Atnāks pavasaris,
kas uz mājām ceļu rādīs,
tam es ticu!
Nelikšu es savu ticību
šeit uz gludā aizmirstības galda.

Austra Augenberga

H. Kreicera grāmata Atspīdumi

Hermanim Kreiceram ir iznākušas jau 5 grāmatas trimdā; 1974. g. ir iznākuši Atspīdumi (2 grāmatās — Tilta apgādā).

Cittautu literātūrā ievērojamu vietu ieņem atsevišķu novadu literātūra; tur atspoguļojas šo apvidu daba un cilvēki (Franču literātūrā Ž. Žionо, A. Bosko u.c., angļu literātūrā T. Hardijs u.t.t.). Arī Latvijā bija liela starpība starp atsevišķiem apvidiem saimnieciskā stāvoklī, dabā, cilvēku dzīves veidā un raksturā, un, protams, arī valodā. Trimdas literātūrā H. Kreicera grāmatas ienes gleznainās Vidzemes augstienes (Ērgļu) īpato atmosfairu. Tas ir tas pats novads, kas deva R. Blaumanim viņa tēlus un Jurjānu Andrejam viņa mūziku. Turienes zemnieku mājas bija augstu kalnu virsotnēs, no tiem atklājās plašs skats uz apkārtni. Tur dzīvoja cilvēki ar īpatu raksturu: strādīgi, izturīgi, lepni līdz spītībai (bet citādā nozīmē nekā E. Virzas tēlotie Zemgales bajāri); tie nevēlējās piesavināties svešu dzīves veidu, uzskatus un pat valodu (Kreicera tēloto cilvēku sarunās ir daudz īpatu izteicienu), viņiem bija daudz humora.

Atspīdumi ir, kā autors pats saka, „atmiņas, vērojumi, pārdomas". Savas atmiņas trimdā ir rakstījuši vairāki politiķi, arī profesionālie žurnālisti un rakstnieki, bet Kreicers ir viens no pirmajiem trimdas literātiem, kas nepieder šai grupai. Tādēļ viņa memuāri ir objektīvāki, jo viņam nav nekas jāaizstāv vai jānosoda: viņš var tikai atcerēties, pārdomāt — un tēlot, pa reizei iespraužot kādu komisku anekdotu. Memuāri mums ir ļoti vajadzīgi — pret asimilēšanos. Arī anekdoti ir vajadzīgi, jo tie atdzīvina aprakstītos mūsu vēstures posmus. Autora dzīvajā tēlojumā tie tiešām izsauc lasītāja smieklus.

Atspīdumos mazāk atspoguļojas paši Ērgļi (bet tur ir diezgan daudz ērglēniešu), bet gan vairāk Rīga, kur noritēja autora paidagoģiskā darbība, un Baldone, ar autora dzīvesbiedres pansiju, kur ciemojušies dažādi latviešu rakstnieki un kultūras darbinieki: J. Grīns, P. Aigars, arī ērglenieši — dzejnieks Jānis Grots un kreisais žurnālists „Dolars" (Pēteris Liepiņš), E. Ādamsons ar dzīvesbiedri Mirdzu Ķempi u.c. Tā ir tā sauktā Baldones „lapene", kuŗai tās viesi atstājuši katrs pa „lapai". Šinī sakarā minēts anekdots par apdāvināto, bet alkoholismā noslīkušo aktieri T. Lāci, kas, ierodoties pansijā, nolemj kļūt par atturībnieku, bet papriekš dzer bēres divu nedēļu plostošanai: „Bēres jānodzer. Pēc visiem likumiem. kā āmen baznīcā" . . .

Atspīdumu I grāmatā man gribētos atsevišķi izcelt autora bērnības atmiņu stāstu par viņa pirmo Ziemsvētku eglīti un braucienu pa sniega klātiem Ērgļu kalnainiem ceļiem ciemos pie radiem. To lasīs ar vieglām skumjām vecākā paaudze un ar interesi, varbūt, arī jaunākā paaudze („lūk, kā tie mūsu vecīši tur dzīvojuši: braukuši pa sniega kupenām ne „autokāros", bet kamanās!)

Autors īsi raksturo dažādus mūsu vēstures posmus, nekur netiesā, — bet cenšas atrast objektīvu izskaidrojumu. Labi pazīstu autoru no seniem laikiem, jo esam „no vienas puses". Viņam ir viena latviešu starpā reti sastopama īpašība: viņš ir ļoti iecietīgs pret citu uzskatiem (latviešiem iecietības nekad nav bijis un nav arī trimdā! . . .). Autora pārliecība ir: naids rada naidu; par asinainiem upuŗiem režīmu maiņās viņš atklāti saka: „Kas to darīja? Tie nebija krievi, ne vācieši, ne žīdi, bet mēs paši — latvieši."

Runājot par A. Niedras laikmetu, autors min galvenos iebildumus Niedras pretiniekiem un aizstāvju pusē. Pirmie saka, ka Bermonta uzbrukums Rīgai noticis ar Niedras „svētību", otri prasa, kā varējušas „pazust" Niedras tiesāšanas laikā 16 lapas no tiesas aktīm Niedras aizstāvēšanās daļā? Autora slēdziens: „Nepārsteigsimies. Pagaidīsim objektīvu vēstures apgaismojumu." Autors pasvītrā, ka par ietekmi Baltijas telpā cīnījušies vācieši, krievi un Rietumu sabiedrotie (angļi, franči un amerikāņi). Sabiedrotiem nebija ne Baltijas jautājuma izpratnes, ne noteiktu principu, ne saskaņas savā starpā (tas tā bija: šeit minēšu Austrumeiropas profesora Bostonā Dzievanovska grāmatu par Pilsudski; šis profesors raksta, ka franči atbalstījuši Poliju, bet angļi bijuši pret Baltijas valstu savienības noslēgšanu, jo domājuši, ka ir vieglāk tirgoties ar katru no mazajām valstiņām atsevišķi nekā ar spēcīgu Savienību) Tomēr Niedras sniegumu latviešu literātūrai neviens nevarēs noliegt; arī Kreicers to atzīst (Es vēl tagad atceros Niedras dzejisko, izjusto runu pie komponista Em. Dārziņa kapa — par trim saujiņām smilšu — kuŗu dzirčēju kā bērns. Ref.).

Tākāk īsiem vilcieniem autors tēlo Latvijas saeimas laiku, dažādos runātājus tur, aspirātīgo Ulmaņa vārdu cīņu ar Veckalnu u.t.t.

(Turpinājums 4. lp.)

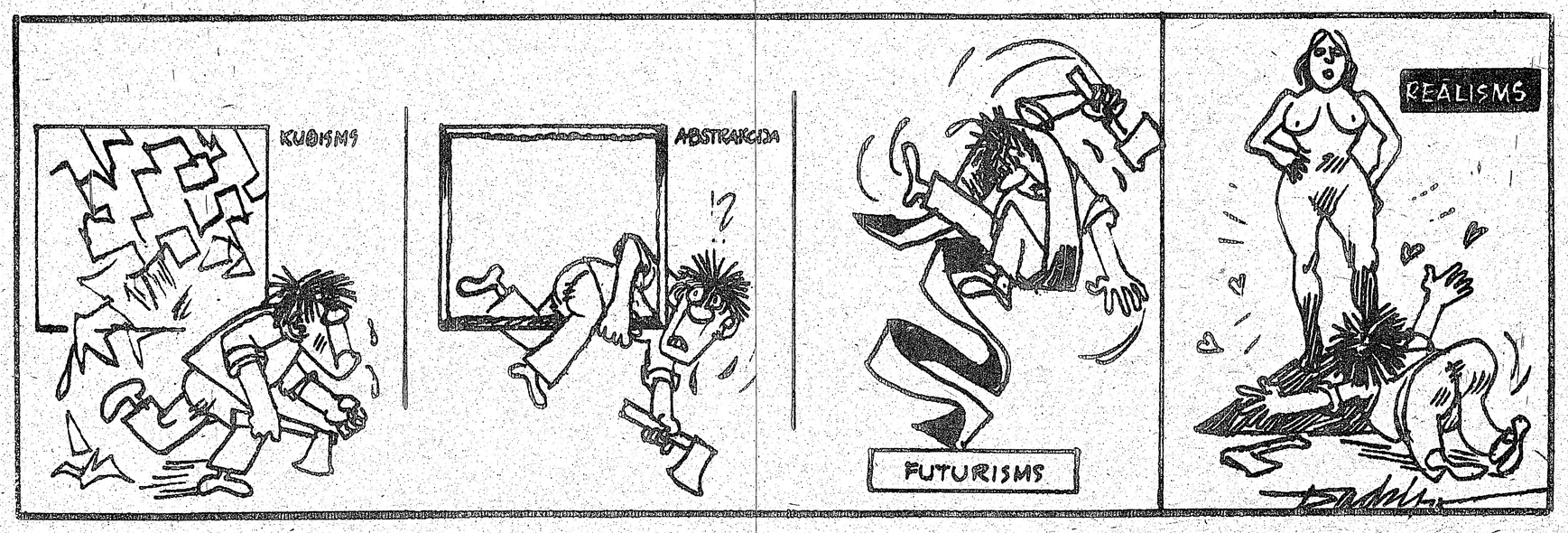

VIENOTI DARBĀ LATVIJAI BRĪVAI

1950 1975

DAUGAVAS VANAGI KANADĀ

ALEKSANDRA GRĪNA KALĒJA LĪGAVA DV TEĀTRA KANADĀ 25 GADU ATCEREI

DV organizācija Kanadā savu 25 gadu darbības atceri atzīmēs no 3. — 11. maijam Toronto. 1950. gada vasarā, DV organizācijas paspārnē, savu drbību uzsāka arī DV teātris Kanadā. Tik dižiem svētkiem izraudzīta arī diža luga — Aleksandra Grīna tautas spēle Kalēja līgava.

Izrādes notiks 3. un 10. maijā West Park skolā. Mūzikālo daļu vada komponists Imants Sakss, režijā darbojas Gunārs Vērnieks un Edgars Kraujiņš, par skatuves ietērpu rūpējas Valdis Vare. Jā, varena gan ir „vecā zaldāta" Indriķa fantazija, kas bitēm „teļa lielumā" liek uz „ķeizara pavēli izstiepties un sarauties", lai ielīstu bišu stropā.

Nav mums ne ķeizara, ne bišu, bet mūžīgais kareivis vēl joprojām dzīvs, kā arī viņa gribēšana būt varonim, kaut vai tikai ar muti.

Sentimentālais nelaimīgās mīlestības pavediens gan aužas cauri visai darbībai, vietām pabāls, vietām spēcīgākā nokrāsā, tāpat kā otrs lugas motīvs — zemes dalīšana. Kā vienā, tā otrā gadījumā — Indriķis ir darbības centrā. Nelaimīgās mīlestības upuris — vecā zaldāta māsas meita Maija (Klaucānu saimnieku vienīgā meita), iemīlot „tikai muižas kalēju Laitlazdu, to sodru ēdēju un dūmu pūtēju", kritusi mātes nežēlastībā, pret ko krusttēvs Indriķis cīnās visiem līdzekļiem. Otrajā nozīmīgajā momentā — zemes dalīšanā, arī lietas kārto „ķeizara tuvākais draugs Indriķis, kam pati ķeizariene sacepusi raušus ciema kukulim mājiniekiem, kamēr Indriķis ar ķeizaru strādājuši tīrumā."

„Ar ko tad ķeizars kurina savas krāsnis pilī?"

„Tikai ar pulierētu malku."

„V-vai! T-tavu dārgu m-malku! Tad jau priekš tā ķeizara krāsnīm strādā pieci vai seši puliermeistari?"

Indriķis: „Nekā nebij! To malku ķeizaram sapulierē turku vaņginieki ar saviem bikšu dibeniem."

„V-vai! Kā tad tā?"

Indriķis: „Redziet tos vaņginiekus tura sadzītus tai pašā lielajā pils pagalmā, kur, ķeizaram malka. Pēterburgā ir vienmēr slapjdraņķis un pagalmā dubļi. Nu, tie turki sēž uz malkas pagalēm un klanīdamies lūdz savu dievu. Tā reizē tiek savs labums i turku dievam, i krievu ķeizaram."

Iemīļotās māsas meitas Maijas liktenis atgriež Indriķi pie ikdienas ļaužu dzīves un likstām, jo te viņam jācīnās ar savas māsas iedomību un iespītību, izprecināt meitu ākstīgajam saimnieka dēlam Dodelim, kam „Dievs gan devis 300 pūrvietas zemes, bet saprašanas tikpat kā nemaz."

Lugā iesaistīts ap 40 tēlotāju. Bez aktieriem piedalās DV vīru koŗa Kanadā un DV Toronto nodaļas vanadžu koŗa Zīle dalībnieki.

Galvenajās lomās alfabēta kārtībā: Edgars Ābele, Mirjama Bērziņa, Stanis Butkēvics, Skaidrīte Darkēvica, Atis Freimanis, Valdis Gulbis, Valija Lāma, Helēna Martinsone, Valdis Martinsons, Roberts Miglāns. Edmunds Pulciņš, Arnolds Putniņš, Ziedonis Upīte, Valdis Veitmanis un Alberts Vītols.

Lugā solo dziesmas mainās ar koŗa dziedājumiem, smieklu šaltis ar skumjām, pat asarām, kā tas dažkārt risinās ikviena cilvēka ikdienā, bet, ka brūtgāns (smalkais Dodelis) aizaizskrien no brūtes (Maijas) laulību brīdī, tas pat mūsdienās spētu izsaukt sensāciju.

Aleksandra Grīna lugas tēli, kas nav runājuši uz mums vairāk nekā 37 gadus, turpinātu joprojām klusēt grāmatas lappusēs, ja režisori Edgars Kraujiņš un Gunārs Vērnieks nebūtu iedrošinājušies uzņemties milzīgo darbu to atkal iedzīvināšanai skatuves gaismā, komponists Imants Sakss veco melodiju atjaunošanai, dekorātors Valdis Vare seno laiku vides uzburšanai krāsās un apgaismotājs Valdis Turķis gaismās uz skatuves.

Tēlotāji, dziedātāji un skatuves darbinieki izmanto katru iespējamo darba dienu un nedēļas nogalēs, lai lielo ieceri īstenotu.

Tonija Krūka

Latvijas brīvības fonds aug

TAJĀ IESTĀJAS ARĪ KLĪVLANDES APVIENĪBA

DV Klīvlandes apvienības gada sapulci Apvienotās draudzes namā atklāja apvienības priekšnieks V. Zemesarājs, uzaicinot ar klusuma brīdi pieminēt mūžībā aizgājušos biedrus. Par sapulces vadītāju izraudzīja J. Ūdri, bet protokola rakstītāju— K. Miški. Balsis skaitīja A. Fogels, J. Jurjāns un P. Sproģis. Pagājušā gada sapulces protokolu nolasīja K. Miške.

Apvienības priekšnieks Viktors Zemesarājs pagājušo gadu raksturoja par ļoti raženu: izdots viens Ziņotājs, vairāki apkārtraksti, izkārtoti 11 sarīkojumi, 4 gleznu izstādes, atbalstīti jaunatnes pasākumi — skolas, kursi, nometnes, sniegta palīdzība slimiem un vecuma nespēkā nonākušiem tautiešiem. Rosīgi darbojušās arī vanadzes, tāpat jaunatnes kopa, kas noorganizējusi dažādas nodarbības.

Pagājušā gada budžets devis 3521 dol. atlikumu.. Jaunais budžets sabalansēts uz 5350 dol. Apvienība piedalījusies Apvienotās draudzes skaņu sistēmas iekārtošanā nama lielajā zālē.

Par aprūpes nozares darbību ziņoja tās vadītājs G. Ranķis. Ziemsvētku akcijā saziedots 2.550 dol. Jaunatnes latviskai izglītbai izdots 559 dol. Biedrzinis Ž. Blušs varēja, ziņot, ka pieaudzis biedru skaits. Uz 1. janvāri apvienībā bija 238 vanagi un vanadzes. Sapulce atvēlēja 500 dol. Latvijas brīvības fondam, 100 dol. Latvijas nacionālam fondam Zviedrijā un 70 dol. Gaŗezera vidusskolai.

Par apvienības priekšnieku ievēlēja līdzšinējo V. Zemesarāju. Jaunajā valdē ar aklamāciju paliek bijušie valdes locekļi: Ž. Blušs, O. Kubuliņš, V. Jekums, Z. Reineks, G. Ranķis, K. Šilis, E. Šteins un J. Sturiška. Revīzijas komisijā: J. Ozoliņš, J. Ūdris un J. Ezergailis.

Vanadžu kopu arī turpmāk vadīs E. Gailīte, viņas palīdze V. Zemesarāja, kasiere S. Stelmane, sekretāre L. Ūdre, kasieres palīdze O. Reņģe, saimniecības vadītāja H. Kalniņa, saimnieces palīdze M. Neikena, speciāliem uzdevumiem M. Barba un sarīkojumu vadītāja E. Liepiņa. Sapulcē piedalījās 50 biedri.

J. E.

H. Kreicera . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

Beidzot 15. maijs. Šinī sakarā minēti lieliski anekdoti. Piemēram, telefona saruna starp Rīgas pilsētas izglītības valdes priekšnieku „berģistu" Viču un „Brīvās Zemes" redaktoru Jūliju Druvu. Vičs izliekas „pārprotot" J. Druvas norādījumu — nedot Rīgas skolās vietas dīvām „lauku preilenītēm". Vičs nobeidz ar vārdiem: „Lai notiek jūsu prāts: vietas došu." Kreicers kā parrallēli šim „pārpratumam" min otru anekdotu: Ērgļu Brantēnu saimnieka (tas bija R. Blaumaņa radinieks un viens no viņa tēlu prototipiem) sarunu ar muižas īpašnieku fon Tranzē. Uz visiem Tranzē kliedzieniem, ka Brantēnam jānošauj divi no viņa suņiem, jo tie daudz apēd, Brantēns atbild: „Nedzirdu, lielkungs, nedzirdu, itin nekā. Nu, tad ar dieviņu, lielskungs." (Spītīgā ērglēnieša domu gaita, kas izpaužas vārdā „nedzirdu", ir, acīm redzot, šāda: „Tu, lielkungs, nemaisies manās darīšanās; pats zinu, ko darīšu." Lielkunga pavēles viņš negrib dzirdēt. Ref.)

Nodaļā „lielums mazumā" (Virzas izteiciens par sevi pašu) autors cildina Virzu, bet iepin šādu anekdotu, par kuŗu nevar nesmieties. Gaŗais gleznotājs Miesnieks kopā ar mazo Virzu iet gar Vērmanes parku. Miesnieks raugās pāri žogam un jūsmo: „Nu skaties, Virza, cik skaisti." Bet Virza nekā nevar redzēt pāri žogam. Miesnieks to beidzot saprot: „At tā, tu jau esi mazs un neredzi." Virza dusmīgi norūc: „Gaŗais līnijdroška" — un iet tālāk . . . viens pats.

Autors stāsta, ka Ulmanis iesēdinājis savus pretiniekus uz kādu laiku koncentrācijas nometnē, kur nebijis pārāk slikti, un tās iemītnieki iesaukuši to par „koncertlēģeri".

H. Kreicers ir samierinājies ar visu — ar visām pārmaiņām un likstām: „Dzīve rit tālāk, un tam tā jābūt. Bet cilvēkam ir gaisma, katrā no mums . . . Redzi, pasaule ir laba: nenes sevī ugunsmu un smagumu . . ." Tomēr vērīga auss var saklausīt vietām apslēptu dzimtenes ilgu toni . .

Autora humānais un „nelabojami" optimistiskais dzīves uzskats izpaužas it sevišķi pēdējā II grāmatas nodaļā.. Viņš piesprauž sev pienenes ziedu pavasarī, atceras bērnību, kad viņš rotājies ziediem, atdarinot ordeņus. Viņš grib būt „Pienenes zieda ordeņa" kavalieris. Ordeņa devīze: atbrīvošanās no visa smaguma: no neiecietības un naida, no mantrausības, godkārības, no visām bailēm . . . pat no nenovēršamās nāves. Autors nobeidz grāmatu ar vārdiem: „Pienenes zieda ordeņa kavalieris es vēlētos būt un palikt līdz mūža galam . . ."

Kad man uznāk „melnais", kas mani apciemo arvien biežāk, es pārlasu H. Kreicera atmiņu grāmatas — dažreiz ar skumjām, dažreiz ar smaidu — un jūtos labāk.

Aleksis Rubulis

UZ LATGALI

Grāmata satur galvenokārt patriotiskus dzejoļus par Latviju, uzsveŗot Latgali un tās krucifiksus. Viss tverts moderni un oriģināli. Daži dzejoļi ir angļu valodā. Atkalpārdevējiem atlaide. Maksā 4 dol.

Olģerts Dīķis
R. 4, Waverly, Ohio 45690

. . . ģimnazisti tēlo Otavā . . .

Toronto latviešu ģimnazijas drāmas pulciņa tēlojums

M. ZĪVERTA

ĶINAS VĀZE

KOMĒDIJA 3 CĒLIENOS

Režisors H. Miķelsons, dekorātors A. Kovariks

Sestdien, 5. aprīlī, plkst. 7.30

Skolotāju Institūta (Teachers College) telpās, Otavā 195 Elgin Str. (ieeja no Lisgar Str.).

Daugavas Vanagu sarīkojums

GARĪGS KONCERTS

piedalās

Apolonija Sapalis - Raikovskis

— soprāns un

Murray Black, Ph. D., A.R.C.T.

— ērģeles

Svētdien, 6. apr., pl. 4 pēcp.

Blessed Sacrament Church, 24 Cheritan Avenue, Toronto (Yonge un Lawrence)

Ieeja $2.50, pensionāriem un studentiem $1.50.

Saviem radiem un draugiem Latvijā

Jūs varat nosūtīt

PARTIKU ▪ RUBĻU CERTIFIKĀTUS

AUTOMOBIĻUS ▪ MOTOCIKLETUS

Tuvāka informācija
DV GRĀMATNĪCĀ,
491 College St., Toronto. Tel. 921-7121

No kreisās: aizejošais Pasaules baltiešu apvienības priekšsēdis Ilmārs Plērs, jaunais PBA priekšsēdis Uldis Grava un pirmais apvienības priekšsēdis Dr. Jozefs Valiunas.
Foto: Bruno Rozītis

Pasaules baltiešu apvienību vadīs latvieši

Pasaules baltiešu apvienības (PBA) vadību trešā darbības gadā tagad pārņēmuši latvieši. Tās priekšsēdis turpmākam gadam rotācijas kārtībā būs PBLA valdes priekšsēdis Uldis Grava, pēc priekšgājējiem lietuvieša Dr. Jozefa Valiunas un igauņa Ilmāra Plēra. PBA nodibināta 1972. gada 18. novembrī.

Pasaules brīvo latviešu apvienības valde rakstveida nobalsojumā par pārējiem trim latviešu pārstāvjiem Pasaules baltiešu apvienībā izraudzīja Ādolfu Lejiņu, Jāni Riekstiņu un no jaunatn. apv. Aiju Sproģi. Lejiņš veiks kasiera, bet Spirģe sekretāres pienākumus. Visi latviešu delegāti dzīvo Ņujorkas apkārtnē, kur notiek kārtējās PBA valdes sēdes. Latviešu pārstāvjus PBL valdes sēdēs aizstās ALA valdes priekšsēdis Dr. Ilgvars Spilners no Pitsburgas un LNAK valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs no Toronto.

Kopējā 4. marta gada sapulces sēdē Igauņu namā, Ņujorkā piedalījās 16 baltiešu pārstāvju. Latviešu delegāciju papildināja apkaimē dzīvojošie ALA valdes locekļi, kas palīdzēja gada sapulces dalībniekus iepazīstināt ar tekošā gada darba plānu Globālā nobalsošanā pa pastu PBLA valde apstiprināja 1975. gada programmu:

1. Latvieši ierosināja tuvākā laikā pieņemt organizācijas statūtus, kas līdz šim vēl nav veikts. Statūtu projekts balstās uz PBLA 1972. g. klātienes sēdē pieņemtiem principiem, kam savu atbalstu jau devuši igauņu un lietuviešu organizāciju vadītāji. Katra tautība globālē apvienībā pārstāvēta ar vienu balsi. Ikviens jautājums, ko kāda no trim tautībām uzskata par svarīgu, jāpieņem ar vienprātīgu lēmumu. Latvieši ierosināja par darbības gadu pieņemt kalendāra gadu, apsoloties nolikt savu mandātu š. g. 31. decembrī. Pēc PBA nodibināšanas 1972. g. novembrī, lietuvieši vadību nodeva igauņiem tikai 1974. g. februārī, kamēr pēdējā gada sapulce notika pēc 13 mēnešiem — š. g. martā.

2. Lai baltiešu sadarbību izvērstu plašumā, latvieši savā vadības gadā apsolīja kopējā PBA darbā piesaistīt patvērumu zemēs jau pastāvošās baltiešu padomes. Līdz šim tādas apzinātas Austrālijā, Kanadā, ASV, Vācijā, Anglijā un Zviedrijā.

3. Kā vienu no nozīmīgākiem projektiem latvieši ierosināja vēl pirms vasaras sākuma sasaukt baltiešu centrālo organizāciju vadītāju informācijas sanāksmi, ap 15 personām no katras tautības. Sēdē bija vienprātīgs uzskats, ka divas līdzīga veida sanāksmes iepriekšējos gados ASV, ar pāris simt delegātu piedalīšanos, nedeva gaidītos rezultātus tādēļ, ka darba ierosinātāji neuzņēmās atbildību to arī veikt. Šoreiz delegāti būtu tikai dažādu aktīvu organizāciju vadītāji. Sanāksme būtu dalīta 3 vispārējos posmos: a) globālā darba sadale un koordinācija; b) Eiropas drošības konference; c) politiski vajātie baltieši Pad. savienībā. Sapulces dalībnieki izteica vēlēšanos šādā reizē noturēt aizklātu sēdi starp PBA valdi un baltiešu diplomātiem.

4. Eiropas drošības konference, kā jau iepriekšējos gados, uzskatāma par Pasaules Apvienības pirmo darba prioritāti. Nākotnes darbs virzīsies darbībā valstu galvas pilsētās, Ženēvas un Helsinku posma delegāciju apmeklējumos, kā arī vietējā darbībā baltiešu apdzīvotās vietās.

5. Pēdējais latviešu ierosinājums bija — 1975 gadā paplašināt sadarbību ārpus baltiešu loka. Baltieši ir īpatnējā stāvoklī, jo apspiesto tautu starpā viņiem nav dabisku ienaidnieku. Tāpat latvieši, igauņi un lietuvieši ir vienīgās tautības, kuras spējušas veikt kopīgu darbu gan globālā, gan vietējā mērogā. Pienācis laiks šo sadarbību paplašināt, iepazīstoties un atbalstot šinī gadā vienas citas apspiestas tautas politiskos centienus. Latviešu ierosinājums bija izvēlēties ukraiņus.

Kā igauņu, tā lietuviešu delegāti par latviešu 1975. gada programmu izteicās atzinīgi un ierosināja jau tūlīt sākt priekšdarbus informācijas sanāksmes sasaukšanai.

Noliekot Pasaules baltiešu apvienības priekšsēža amatu, Ilmārs Plērs pieminēja, ka Apvienības darbā pagājušā gadā nav bijuši tik satraucoši notikumi kā 1973. gadā Helsinku konferencē, bet kārtējais apvienotais baltiešu darbs risinājies paplašinātā veidā. Uzņemoties priekšsēža amatu, Uldis Grava pateicās saviem baltiešu priekšgājējiem par viņu darbu, kura rezultātā izveidojusies ne tikai sadarbība, bet arī draudzība. Kaut arī nav iespējams pateikt, vai mūsu darbs spēs ietekmēt baltiešu vēstures gaitu, mums tas jāuzņemas, jo baltiešu tautas nekad nav brīvprātīgi atteikušās no savām tiesībām būt brīvām.

Gada sapulce pieņēma 1975. g. budžetu 750 dol. apmērā, nosakot katrai tautībai 250 dol. gada maksu. Valdes sēdes arī turpmāk notiks Igauņu namā apm. ik pēc diviem mēnešiem,

Uldis Grava

Pasaules baltiešu apvienības valdes sēdes dalībnieki Igauņu namā Ņujorkā. Ap galdu no kreisās: P. Sārs, A. Spirģe, J. Riekstiņš, A. Lejiņš, A. Andersons, J. Simonsons, I. Plērs, priekšsēdis U. Grava, J. Valiunas, J. Audienas, A. Vadeckas, E. Valaste, O. Balodis, D. Hāzners, T. Aldzers un H. Raudseps.
Foto: Bruno Rozītis

Aivars Ruņģis

Par latviešu rakstniecību Latvijā

No 21. līdz 29. jūnijam iecerētajā Rakstnieku nedēļā Garezerā viena darba diena ar referātiem un pārrunām būs veltīta tematam: „Vērtējums par latviešu rakstniecību Latvijā". Kādas citas darba dienas temats ir: „Trimdas latviešu rakstniecības vērtējums". Šis divdalījums — latviešu rakstniecība Latvijā un latviešu rakstniecība trimdā, ir tikai reģionāls, lai techniski vieglāk izvērtētu abu grupējumu atšķirības.

Šai sakarā gribas atkārtot Studiju Grupas Biļetenā 1969. gada jūlijā rakstā „Vai eksistē divas latviešu literatūras?" publicēto atzinumu, ka „ir tikai viena latviešu tautas kultūra, tikai viena latviešu tautas māksla, tikai viena latviešu tautas literatūra par spīti visam, lai gādi ierobežojumi vai žņaugi, lai kādas mūsu vēlmes vai nostāja".

Pret šādu situācijas izpratni un novērtējumu ir nostājies Latvijas pārvaldes aparāts, nosaukdams to par jaunu taktisku vilcienu „aizrobežu buržuazisko nacionālistu ideoloģiskajā kara gājienā."

Vērtējot latviešu rakstniecību Latvijā, mēs dabiski meklējam pēc mums mazāk pazīstamās latviešu literatūras būtiskām raksturībām un atšķirībām. Vispirms tāpēc varbūt sastopamies ar jautājumu, cik traģisks rakstniekam kā personai, kā cilvēkam ir konflikts starp sabiedrisko saistību izpildīšanu valstij un individuālo sevis apliecināšanu, sevis piepildīšanu? Un: vai tas un kā tas atspoguļojas rakstniecībā?

Vai mēs varam vērot un par cik mēs varam vērot apdāvinātus autorus apliecinām savu talantu, apstrādājot mūsdienu Latvijas dzīves temas „tradicionālajā, pozitīvajā veidā"? Jeb vai mūsdienu Latvijas dzīve un problēmas gūst tādu vēsturisku ietērpu, ka autori spēj apliecināt savu talantu, palikdami uzticīgi savai iekšējai, savai godīgai pārliecībai, runādami simbolu vai vispārinājumu valodā?

Bet arī darbos, kur tagadnes problēmas ietērptas vēsturiskos mundierjos, lasīšana starp rindām, lai atrastu pastāvošās iekārtas kritiku, vai lai implicētu, ka latviešu rakstniecība Latvijā ir pretestības kustības literatūra, nav pareizākā vai vienīgā mēraukla. Konflikts starp „saistību izpildi valstij" un sevis piepildīšanu, un uzvaras vai zaudējuma traģika šai konfliktā ir šīs literatūras nemirstīgā daļa.

Kļūdama par trimdas diskusiju būtisku, ikdienišķu sastāvdaļu, latviešu rakstniecība Latvijā nevar norobežoties, lai kā pārvaldes aparāts censtos, no trimdas rakstniecības, no trimdas autoru ietekmes. (Uzspiestu vai gribētu norobežošanos pārvarēs kaut vai cilvēciskā ziņkāre vien.) Bet kāpēc būtu vajadzīga šī ietekme? Vai tā būtu tikai daļa no „buržuāzisko nacionālistu ideoloģiskā kaŗa gājiena?" Jeb vai tai būtu citi pamatojumi?

Meklēt atbildes ir visu dzīvo trimdas latviešu daļa. Rakstnieku nedēļa solās darīt savu.

Varbūt tieša vai netieša ietekme nepieciešama tāpēc, ka patiesa tuvība starp cilvēkiem izaug un nostiprinās tikai mijiedarbībā: ne tikai dodot, bet arī ņemot pretī, ne tikai uzklausot, bet arī aizrādot. Varbūt tāpēc ir svarīgi padarīt par faktu trimdas rakstniecības ietekmi uz rakstniecību Latvijā. Tam pirmais priekšnoteikums — pazīt rakstniecību Latvijā.

Grāmatas dāvināšanai

VARAVĪKSNĒM SKANOT
Austras Balkas reliģiski patriotiska dzeja $5.50

GANU ZĒNS UN VELNS
Kaldeja Aruma pasakas, humors, zīmējumi $2.50

SENA DZIESMA
Kaldeja Aruma 3 cēl. luga ar dziesmām (pieaug.)$3.00

TRACIS ZVEJNIEKCIEMĀ
Kaldeja Aruma dziesmu spēle, jautrs viencēl. $2.00

Dabūjamas grāmatnīcās vai:
J. Balks 6065 N. Westnedge
Kalamazoo, MI. 49001 U.S.A.

PATEICĪBA

Sirsnīgi pateicos Hamiltonas Daugavas Vanagu saimei par atcerēšanos un apsveikumiem manā dzimšanas dienā.

Vilis Kovalevskis

Velga Jansone
meklē 2 vīriešu
tautas tērpus.
Zvanīt Toronto 767-1388

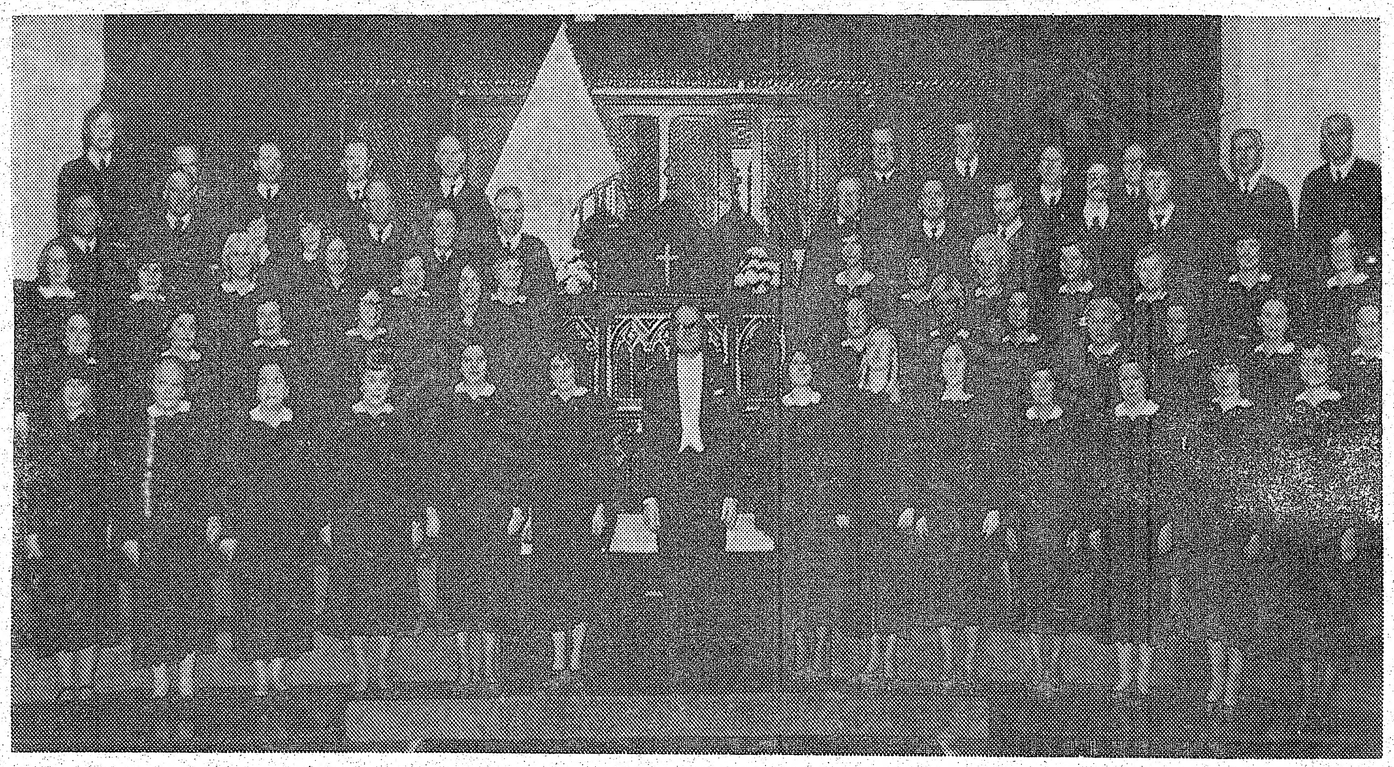

Toronto Sv. Andreja draudzes koris, sakarā ar koŗa 23. gadskārtējo garīgo koncertu 19. aprīlī pl. 7.30 vakarā Sv. Andreja baznīcā. Koŗa priekšā diriģents Arvīds Purvs. Koncertā vēl piedalās ērģeļu māksliniece Anita Rundāne, baritons Alberts Vītols, DV Toronto nodaļas koris Zīle un stīgu orķestris. Foto: J. Liģers

Miris dir. A. Kalnājs

Jau sestdienas rītā Toronto pienāca ziņa, ka iepriekšējā naktī, no 21. uz 22. martu, Kalamazū ar sirdstrieku miris komponists un jauktā koŗa Dziesmu Vairogs diriģents Arnolds Kalnājs, nepiedzīvodams pilnus 68 mūža gadus. Dziesmu Vairogs bija vienīgais latviešu koris, kas pēc nodibināšanās bēgļu gados Vācijā, pilnā sastāvā varēja izbraukt uz ASV un turpināt kalpot dziesmai šinī kontinentā. A. Kalnājs bija arī ērģelnieks un virsdiriģents vairākos latviešu dziesmu svētkos. Nelaikis visu laiku dzīvoja Kalamazū, kopš tur ieradās ar savu kori. Viņš atstāj dzīvesbiedri, dēlu un meitu ar ģimeni. Aizgājēja apbedīšana bija paredzēta trešdien, 26. martā, izvadot uz kapsētu, kur jau guldīti komponisti Jēkabs Poruks un Ādolfs Ābele. —ap—

Jāzeps Grodnis

„Goda pilnā miera" rezultāti

Tuvojoties ASV prezidenta vēlēšanām, Niksons ar Kisingeru 1972. gadā izmantoja visas politiskās iespējas, kādas vien varētu kalpot Niksona atkalievēlēšanai Baltajā namā. Galvenās no tām bija — Pekingas un Maskavas apciemojumi, kas bija domāti pašu māju radikālo vēlētāju ietekmēšanai dažādi labvēlīgi nolīgumi un solījumi Maskavai un Pekingai un pamiera radīšana Vietnamā.

Maskavas un Pekingas apmeklējumi un labvēlīgie nolīgumi, kā ASV krievu pārdošana zem cenas Maskavai un Formozas apsolīšana Pekingai, tāpat daudzi citi gājieni, sākumā labvēlīgi kalpoja Niksona vēlēšanu propagandai. Vēlāk tie bija domāti kā votergaites skandala neitrālizēšanas līdzekļi. No visiem svarīgākais bija pamiera panākšana Vietnamā un ASV cīnītāju un kaŗa gūstekņu pārvešana mājās, ko Niksons bija apsolījis ASV vēlētājiem jau iepriekšējās 1968. g. prezidenta vēlēšanās. Lai pamieru sasniegtu, Kisingers 1972. g. beigās un 1973. g. sākumā vairāk sēdēja Parīzē un Maskavā nekā Vašingtonā. Pirmo 9 punktu pamiera nolīgumu, ko Kisingers ar Ludoku parakstīja Parīzē vēl pirms ASV prezidenta vēlēšanām oktobŗa beigās, Vašingtonā visos sīkumos kautrējās publicēt, jo tas tiešām bija lielākais kauna traips.

Pēc tam Kisingers atgriezās Parīzē un ceļoja uz Maskavu un atpakaļ. Beidzot, 1973. g. 27. janvārī, Kisingers pārveda no Parīzes jaunu, mazliet pārlabotu pamiera nolīgumu, ko Niksons, gaisā paceltām un atplestām rokām, pavēstīja pasaulei kā „goda pilnā miera" vēsti. Šinī līgumā, starp citu, pēc pamiera iestāšanās bija paredzēts financiāls atbalsts ne tikai Dienvidvietnamai, bet arī Ziemeļvietnamai, par ko politiskajās aprindās radās liels sašutums. Bēdīgākais vēl bija tas, ka šinī pamiera nolīgumā Ziemeļvietnamai bija atļauts paturēt Dienvidvietnamā ap 450000 vīru stipru un ar Maskavas ieročiem labi apbruņotu armiju, kas bija stacionēta komūnistu okupētajos un starptautiski svarīgajos Dienvidvietnamas apgabalos. Ziemeļvietnamas pārākā armija kopā ar vietkongiem pārtrauca cīņas tikai uz īsu laiku, ko noteica Maskava, cerībās iegūt Eiropas pēckaŗa robežu apstiprināšanu Eiropas drošības konferencē. Kad cerības sašķobījās, Maskava atbrīvoja Ziemeļvietnamai saistītās rokas Dienvidvietnamas iekaŗošanai. Kambodijas okupācija beigsies tuvākā laikā, tas pats sagaidāms Dienvidvietnamai, iespējams vēl šinī gadā. Par šo „goda pilno mieru" Kisingers un Ludoks ironiskā kārtā saņēma Nobela miera prēmiju . . .

Rodas jautājums, kāda jēga bija ASV prezidentam Kenedijam 1960. gadā iesaistīties Vietnamas kaŗā? Prezidents Džonsons vēlāk šinīs cīņās iesaistīja līdz 500.000 ASV kaŗavīru, kurus Niksons turpināja līdz 1973. g. 27. janvārim, kad Kisingers viņam pārveda no Parīzes „pārlaboto" pamiera nolīgumu. ASV šo kaŗu, sevišķi sākumā, varēja izbeigt ar uzvaru dažās nedēļās vai mēnešos, bet to nedarīja. Visi trīs pieminētie ASV prezidenti vienmēr deklarējuši, ka ASV necīnās par uzvaru, bet gan par mieru. Komūnisti cīnījās par uzvaru un uzvarēja. ASV cīnoties par mieru, pazaudēja kā uzvaru, tā mieru. Tā bija ASV ja ne ļauna, tad katrā ziņā slikta politika.

Kāds ir tagadējais rezultāts no Niksona un Kisingera „goda pilnā miera"?—Simtiem tūkstošu nonāvētu ,nevainīgu cilvēku tanī skaitā sievietes, veci ļaudis un bērni, iznīcinātas pilsētas un ciemi, badā iedzīti miljoni! Komūnisti okupē Kambodiju, pēc tam okupēs Dienvidvietnamu; arī Taizeme, redzēdama ASV svārstīgo politiku, lūdz ASV izvākt tur stacionētos 30.000 amerikāņu kaŗavīrus, un sāk domāt par varbūtēju izlīgumu ar komūnistiem. Stāvoklis Indoķīnā pašlaik ir daudz sliktāks nekā tas bija 1960. g., kaŗa sākumā.

Kur ved pasauli ASV ārpolitika? ASV iesaistās cīņā pret agresoru, bet nevēlas to uzvarēt, cīnās par mieru, bet ne uzvaru, ziedojot šai nenozīmīgajai cīņai vairāk nekā 50 tūkstošu amerikāņu kaŗavīru dzīvības, līdz beidzot ar apkaunojošu pamiera nolīgumu piešķir vieglu uzvaru agresoram. Maskava paliek uzvarētāja kā politiski, tā ekonomiski, bet zaudētāja ir tikai ASV. Kad ASV uzmodīsies? Vai tiešām amerikāņu politiskā kursa noteicēji neapjauž, ka pasaule pārdzīvo ne tikai smagu saimniecisku krizi, bet vēl bīstamāku morāles pagrimšanu? Vai tas nav ceļš uz kultūras un civilizācijas bojā eju?

Eduards Dzenis pie viena no darbiem savā gleznu izstādē... Foto: J. Liģers

Zirgi sniegputeni

ED. DZEŅA GLEZNU UN GRAFIKU IZSTĀDĒ TORONTO

Spītējot vēlajam sniegputenim, daudzi mākslas mīļotāji 14. martā mēroja gaŗu ceļu uz Eduarda Dzeņa gleznu izstādes atklāšanu, lai brīdi pabūtu ar mākslinieku un iepazītos ar viņa pēdējo gadu darbiem.

Atskaitot grafikas jauktā technikā, vairums izstādes darbu bija eļļā — portreti, plikņi, zivis, puķes un, protams — zirgi. Ed. Dzeņa darbiem piemīt savdabīgi vienkāršots stils, harmonisks spriegums un tāda kā tvirta atturība, kas jaušama pat brāzmainas kustības spontānā eksaltācijā. Eļļas gleznojumos mākslinieka raksturīga dinamiska virsmas apdare: reljeīveidīgā pagleznojumā ieveidotā grafiskā struktūra rada īpatnēju faktūras un kolorīta saliedējumu.

Figūrālos gleznojumos un plikņos saista pārliecinošā kompozicija, pagleznojuma plastiskais veidojums un atturīgais kolorīts. Gleznā Pēc zvejas figūru dinamismu izceļ vizuāli ļoti iespaidīgā gaismas efektu radītā telpas illūzija. Vienkāršotā kompozicijā tvertie portreti liecināja par mākslinieka spēju iejutīgi atveidot būtiski raksturīgo, nezaudējot noskaņas svaigumu.

Zirgi ir un paliek Ed. Dzeņa mākslinieciskās pasaules „galvenā persona"; sižets, kas mākslinieka atļauj jo pilnīgi risināt savas gleznieciskās iecerēs un meklējumus pirmātnēja spēka, kustības un dinamisma attēlošanā. Mākslinieks savu sižetu ir ilgi vērojis, to iemīļējis un šai draudzībai veltījis krietnu daļu no sava mūža darba. Šāda klusa, visu mūžu ilgstoša draudzība vairs nav īsti mūsdienīga. Mūsdienīgs nav vairs arī zirgs un viņa simbolizētās īpašības. Surrogātu piesārņotā un utilitārisma iezīmētā pasaulē leģendārs ir Kamargas zirgu brīvais auļojums uz jūru. Liekas, ka šī emocionāli un gleznieciski prasīgā sižeta izvēle nav tikai atgadījums, bet kādas dziļākas jēgas un sakarības vadīta; raksturīga mākslinieka dzīves ziņa un viņa mākslas izpratnei.

Iemīļotā sižeta attēlošanā Ed. Dzeņa gleznieciskā izteiksme atraisās vispārliecinošāk, iegūstot visai sugestējošu izpausmi. Ar krēpēs salijušu gaismu un spēcīgu, faktūras reljefā balstītu zīmējumu Ed. Dzeņa zirgi iegūst gandrīz struktūrālu tiešamību. No tīras kustības attēlošanas spontānā acumirkļa impresijā (kompozicija) līdz liriskai klusuma noskaņai Zilos zirgos; no priecīgas kontrastu saspēles (Virs ar zirgiem) līdz kāpināta drāmatisma kulminācijai Vasaras vakarā, mākslinieks savus iemīļotos zirgus iemūžina arvien jaunās variācijās.

Interesantā izlasē izstādē bija reprezentēti Ed. Dzeņa grafiskie darbi. Izcili izkoptā technika ļauj mākslinīekam sasniegt aistētiski ļoti izsmalcinātu pieeju savam sižetam. Raksturīgā līnija savā izteiksmīgā vieglumā saklaujas ar trausli niansētiem tonējumiem, veidojot pārliecinošu kompozicijas pilnsakarību. Šolaiku mākslā, kad spontānitātes vārdā pats „tapšanas process" gandrīz aizstājis nobeigtu mākslas darbu, šāda pieeja un varēšana ir rets sniegums.

E. Kronberga

BREŽŅEVS STEIDZINA DROŠĪBAS KONFERENCI

Pad. savienības komūnistu partijas vadītājs Brežņevs griezies pie Eiropas valstu valdībām ar priekšlikumu — beigt Eiropas drošības konferenci visaugstākā līmenī 30. jūnijā. Vieta nav minēta, bet pieņem, ka tas varētu notikt Helsinkos. Prese, sevišķi vācu, reaģējusi visumā negātīvi. J. M.

WHOLESALE DIAMONDS AS A HEDGE AGAINST INFLATION. INVEST FIVE DOLLARS

AND OUR BROCHURE WILL BE SENT TO YOU OUTLINING THIS INVESTMENT OFFERING A GUARANTEE CLAUSE.
WRITE TO

FIFTY-EIGHT FACET DIAMOND CORPORATION
1111 FINCH AVENUE WEST,
SUITE 158,
DOWNSVIEW, ONT. CANADA
M3J 2E6

Toronto latviešu kreditsabiedrība

491 College St., Toronto, Ont.
M6G 1A5

T.L. Kred. sab.
HAMILTONAS NODAĻA
16 Queen Street North,
Hamilton, Ont.,
L8R 2T8

MAKSĀ

9% par 3 gadu ilgtermiņa noguldījumiem (% saņemot termiņa beigās).

Minimālais ilgtermiņa noguldījums ir $2000.00. Visi naudas noguldījumi apdrošināti. Dzīvības apdrošinājums līdz $2,000.00 procentuāli atkarībā no biedru vecuma iemaksāšanas brīdī.

9% par 1 gada termiņa noguldījumiem ne mazāk par $5,000.00 (bez dzīvības apdrošinājuma). Noguldījumu var izņemt tikai pēc gada.

IZSNIEDZ

apdrošinātus personiskus aizdevumus līdz $10,000.00, māju obligācijas līdz $50.000.-.

Toronto birojs pirmdienās slēgts.

Tas atvērts: otrd. — ceturtd. no 10 rītā — 7.30 vakara, piektdienās no 10 rītā — 8.00 vak. Sestdienās no pl. 9 — 1 pēcp.

TĀLRUNIS
Tel. 922-2551

Hamiltonas birojs
atvērts otrd. un ceturtdien
no 6.30 vak. — 9 vakarā.
Tālrunis 529-7939

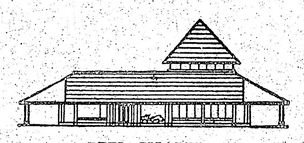

PEEL CHAPEL
2180 Hurontario St., 279-7663

RONCESVALLES CHAPEL
436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORKE CHAPEL
2357 Bloor St. W. 767-3153

Turner & Porter
APBEDĪŠANAS BIROJI

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

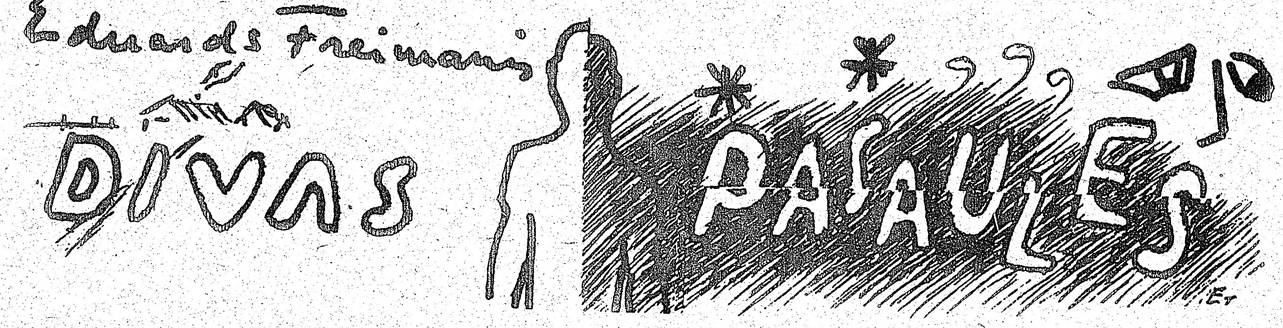

romāns

(79. turpinājums)

Pēcpusdienā daži uz divriteņiem atveda akacijas un ievas. Citi palika skolas zāli, skatuvi un gaiteņus pušķot. Savu darbu biju padarījis; varēju braukt Buci mājās.

„Pagaidīšu pie sērkociņu fabrikas," tu pačukstēji, gaŗām iedama. Kad tu nozudi no darbinieku pulka, gāju pie Buča. Palaidu rikšiem, lai bruģis un riteņi skan. Panācu tevi šaipus fabrikas. Apturēju Buci tā, ka tas uz pakaļkājām izslējās.

„Braukājam šodien kā saderinātie —" tu ierunājies.

„Šī nav parasta diena — . Un vai tev būtu nopakaļus kājām jāiet?"

„Izskatītos jocīgi."

„Es to nevarētu paciest!"

„Daudz ko nevari paciest. Bet par to negremzies. Neviens par tevi tik daudz neđomā kā tu pats."

„Visiem vienalga, kāpēc no Kreimeņu gravas kājām nācu atpakaļ uz skolu. Visa mānīšanās lieka."

„Tā arī skolā mēs pašreiz nevienam nepietrūkstam."

„Ja mēs tur būtu, mūs ievērotu; ja tur neesam, mūs neviens nepamana."

„Savā ziņā tas patīkami."

„Ja bez citiem vari dzīvot. Kādu tomēr vajag, kas pamana prombūtni — vismaz vienu, kas par tevi allaž domā."

Rīksī braucām gaŗām Vīksnu muižai. Pie radio torņa pretī nāca auto; izlēcu un pieturēju Buci pie apaušiem. Viņam bija niķis pēkšņi cirsties sāņus un iemest ratus grāvī. Pie Kaltiķu ķieģeļu cepļa nogriezāmies uz lauku ceļa. Palīdām gaŗām vecajām Krebicu mājām un tuvojāmies Preisu būdai, kad tu pēkšņi iesaucies:

„Rau', kur neaizmirstules grāvī! Cik kuplas!"

Pieturēju Buci, un tu tūliņ izlēci.

„Neplūc, Iris — lai aug!"

Bet tu jau dažas biji norāvusi.

„Atvainojos. Aizmirsos atkal."

„Nekas. Ataugs citas jo kuplākas."

Lai pierādītu, ka atvēlu tev visus ziedus, pats liecos pār rāvaino ūdeni un izmeklēju skaistākos. Tad dažus uzmetu tev uz galvas, lai tu saprastos un iepītu tos sev matos.

„Neaizmirstules tavus matus padara jo dzeltenākus. Īsta zelta krāsa —"

„Pieneņu krāsa," tu smējies. „Izkultu salmu zelts."

Valoda aizrāvās, jo piespiedu tavu galvu sev tik cieši, ka sajutu elpas trīsēšanu uz sava kakla.

Buci pārbraucu mājās īsi pirms saules rieta.

„Visu dienu meijas vedi, vai?" Valdis pukojās. „Cik vezumu vajag vienai skolai?"

„Bija visādi darbi," aizbildinājos. „Bucis ganījās skolas dārzā — tur zāles vai cik."

„Kas to dārzu iztīrīs?" Valdis nosmējās un aizgāja uz Pelčiem pa mijkrēšļa stundu bumbu paspēlēt.

39.

Otrdienas pēcpusdienā atminos, ka neesmu Hildebrantam apvaicājies, vai viņam svētdien veicās sievu pierunāt. Nometu grāmatu, ko priekšpusdienā esmu lasījis gluži veiksmīgi, un eju uz guļamtelpu. Hildebrants parasti sēž gultā: mazs, kluss vīrelis — pelēks kā ganu suns. Viņš skatās grīdā, bet vienmēr kaut ko domā, jo acis ir dzīvas. Sagaidu vaicājumu par vakardienas starpgadījumu ar Kristu, bet viņš ir diezgan smalkjūtīgs, lai zinātu par ko runāt.

„Atstāj man savu telefona numuru," Hildebrants saka pēc sasveicināšanās ievada. „Gribu tevi apciemot, kad būsim normālā dzīvē. Dotu tev savējo, bet sieva grib mainīt ir dzīvokli, ir telefona numuru. Arī draugus: satikties tikai ar tādiem, kas atturībnieki."

Pasaku skaitli; Hildebrants to ieraksta kabatas grāmatiņā. Par viņa sarunām ar sievu nav ko veicāt, jo negribu būt uzbāzīgs. Ceru, ka viņš pats kļūs runīgs. Parasti laime atraisa mēli, bet ir tādi, kas ievelkas sevī un paši vieni mīlinās ar sevi. Labi: Hildebrants kļuvis runīgāks:

Sieva atradusi labu darbu — ķīniešu restorānā par apkalpotāju. Tur nāk smalki ļaudis; dod dzeŗamnaudu. To viņa grib krāt atsevišķi — ceļojumam nākošo vasaru."

„Kurp brauksit? Uz Eiropu?"

„Tam nepietiks. Tepat uz Kaliforniju pa kalniem gar jūrmalu. Tur esot tikpat skaisti kā Vācijā."

„Bet paša zemē vienmēr atrod neaprakstāmu, neizsakāmu dzimtenes garu."

„Sieva no Prūsijas — tur ciemos negrib braukt. Rietumvācija viņai kā sveša zeme. Mēs satikāmies Eutinā — tā neliela pilsēta Holšteinā. Viņa strādāja pie kāda zemnieka; es pie jaunceltas baznīcas izdaiļošanas. Bija bada laiki. Bet viņa man atnesa vakaros kādu sviesta piku vai kumpja šķēli."

„Idilliski!"

„Bijām vientuļi cilvēki — nekas tā nesasaista kā vientulība. Viņai vēl tagad bailes no tās. Bailes no vientulības vecumā, kad bērni būs pieauguši. Tāpēc saplēsusi šķiršanās lūgumu un braukusi mani atkal apciemot."

„Nu tev vieglāk, vai ne?"

„Tik viegli, ka baidos, vai tas uz labu."

„No laimes nav jābaidās."

„Nav?... Bet negribu vairāk nekā, ka sēdēt kopā ar bērneļiem, turēt rociņas savējās un klausīties čivināšanā. Tā ir laime. Tāpat kā laime bija staigāšana gar ganību dambjiem Eutinas pievārtē to vasaru, kad caurām naktīm viņa man neļāva gulēt. Bija jāiet nakts putni klausīties — Mēness bija tik apaļš un krāšņs kā nekad. — Viņai lakats bija aizmirsies kāļu lauka malā — vienai bija bales iet to meklēt."

„Tādu laimi es pazīstu."

„Ir laime, ja iemīļotā var būt sieva un tavu bērnu māte, bet tad jau pašam jābūt savas laimes vērtam. Ja tāds neesi, tad pašam sevis riebjas — sevis riebjas vairāk par visu pasaulē. Bet dzīvošana ar mīlestību nozīmē dzīvošanu debesīs!"

„Tad debesīs varam būt arī zemes dzīvē?"

„Saprotams."

„Tu maz esi zaudējis — vēl pus mūžs priekšā."

„Tas jādzīvo ar divkāršu mīlestību, lai aizgājušā tukšuma nebūtu jānožēlo. Bet kā tu vari dzīvot, ja tev nav ne sievas, ne bērnu?"

„Pagātnē."

„Tas grūti, ja nav turpinājuma tagadnē."

„Miljoniem cilvēku tā dzīvo."

„Vai tev nav bail no vecuma?"

„Ir bail. Bet ko lai daru?"

„Ņem laternu rokā, ej pa ielu, kā kādreiz grieķu filozofs."

„Nu sākas joki," cinisms iesmejas, bet esmu tādā noskaņā, ka labāk klausos Hildebrantu, nevis strīdos ar savu velnēnu.

Hildebrants turpina: „Meklē cilvēku, kam tavas mīlestības vajag. Ja kāda tavējo pieņems, ar prieku dos savējo pretī. Nemeklē eņģeli, meklē sievieti — kaut tā būtu kartupeļu racēja vai trauku mazgātāja. Mīlestībai nevajag ne prāta, ne skaistuma."

(Turpinājums seko)

TORONTO ZIŅAS

● Lieltoronto tautas mākslas padomes Dafodila revija, kas ietelp gadskārtējā Dafodila dienu kampaņā, notiks 6. aprīlī pl. 3 pēcp. Okīfa centrā par labu Kanadas vēža slimības apkarošanas apvienībai. Divu stundu ilgajā programmā paredzēta internacionāla mūzika ar dziedātāju un instrumentālistu piedalīšanos un labāko tautas deju ansambļu priekšnesumi. Ieejas biļetes no 2,50 līdz 5,50 dol.

● Toronto Latviešu biedrības biedru vakars „Daugaviņa, māmuliņa", 22. martā bija sestais un šajā sezonā pēdējais no TLB cikla „Tā zeme ir mūsu" sarīkojumiem, pulcējot Latviešu namā ap 40 dalībnieku. Vakaru ievadīja TLB valdes priekšsēža I. Alkšņa piezīmes par Daugavu ģeografiskā, vēsturiskā un tautsaimnieciskā skatījumā. B-bas drāmas sekcijas vadītāja L. Vasariņa bija sakārtojusi saistošu programmu, kurā piedalījās Anete Bencone ar tautasdziesmu Indras Gubiņas dzejoļa — Upe, upe Daugaviņa un Leonīda Breikša Dziesma Daugavai skandējumiem; Ērika Krēmane ar lasījumu Brauciens pa Daugavu (izvilkums no Valda romāna Juris Brasa). Lonijas Vasariņas skandējumā bija tā paša autora Koknese un Jāņa Plauža Dziesma par Daugavas krācēm, bet ģimnazijas audzēknis Egils Stiebriņš skandēja Vija Veldres Uz dzelzs tilta (no balādes Uzvara pie Daugavas). A. Kirša lasīja savus vērojumus pie Daugavas, Jēkabpilī, kas ir viņas dzimtā pilsēta. Vakara dalībnieki vēl noklausījās soprāna Martas Ādamas solo dziesmas — J. Norviļa Daugaviņa puto balta, K. Baumaņa Trimpula un tautasdziesmu Daugaviņa un tenora Žaņa Zentiņa dziedāto Alfreda Kalniņa Daugaviņa, J. Norviļa Daugavas krastos un Emīla Melngaiļa Zeltītās lapas, pianista Pētera Zariņa pavadījumā. Pēc tam visi dziedāja kopīgas dziesmas pēc iespiestām dziesmu lapiņām. Par cienastu bija rūpējusies biedrības dāmu komiteja E. Āpšes vadībā. Patriotisko ciklu Tā zeme ir mūsu turpinās nākamo sezonu. Turpmākais Latviešu biedrības sarīkojums, Kurzemes cietokšņa krišanas atcere 11. maijā pl. 4 pēcp. Latviešu namā ar svētbrīdi un Kurzemei veltītu priekšnesumu programmu.

● TLB zinātņu kopas diskusiju vakarā 20. martā Latviešu namā par tematu Kristietības un senlatviešu reliģijas problēmas piedalījās mācītāji Ā. Čops un J. Cālītis, L. Vīks, J. Palieps un V. Slavieša. Vakaru vadīja Inta Purva. Māc. Ā. Čops no kristietības viedokļa apskatīja senlatviešu tradicijas un ticību, ka senlatviešiem bijuši daudz dievu, tie daudz dzēruši un plītējuši. L. Vīks atspēkoja, ka latviešu dainās atrodams viendievības princips. V. Slavieša uzsvēra labā meklēšanu latviešu tikumos un kristietībā. Šī vakara diskusijās minēja daudz problēmu, bet laika trūkuma dēļ netika pie to atrisināšanas, ko turpinās nākamā zinātņu kopas sanāksmē 17. aprīlī pl. 8 vak. Latviešu namā. Diskusijās piedalījās 20 klausītāju.

● Latviešu skolu fonda gada sapulcē 20. martā Latviešu namā piedalījās pāri par 30 dalībnieku, divreiz vairāk nekā iepriekšējā gadā, jo lielu interesi bija radījis Latviešu sabiedriskā centra projekts. Centra rīcības komitejas priekšsēdis A. Budrēvics sniedza paskaidrojumus par projekta maiņām, ko uz jautājumiem papildināja komitejas loceklis J. Reinbergs. Skolu fonds atbalsta iesaistīšanos plānotā centrā, ja tajā paredz telpas skolām un jaunatnei. Skolu fonds arī vēlas, lai ar Latviešu namu uz laiku paliktu iepriekšējā vienošanās, par brīvu telpu lietošanu skolas vajadzībām. Par skolu fonda pārstāvjiem Latviešu nama gada sapulcei izraudzīja Valdi Briedi un Kārli Priedīti. Fonda valdē ievēlēja līdzšinējos: I. Jenti, V. Briedi un U. Maksiņu, no jauna K. Priedīti, bet revīzijas komisijā — St. Vasarāju, A. Reinbergu un A. Jansonu. Arī šogad atvēlēs nelaiķa skolu fonda darbinieka Kārļa Stagava piemiņas balvu TLB sestdienas skolas un TLTA ģimnazijas priekšzīmīgākiem audzēkņiem. Sapulce izteica pateicību skolu fonda ilggadējam darbiniekam Hermanim Rozem par darbošanos Latviešu nama valdē. H. Roze vairs nekandidēja. Sapulcē izskanēja atzinība Latviešu nama valdei un dāmu komitejai par sekmīgo darbību pagājušā saimniecības gadā.

● Toronto Latviešu pensionāru apvienības 20. marta saietā 135 dalībnieki noskatījās divas Kanadas filmu pārvaldes kultūrfilmas par lāču dzīvi un romantisko Vāciju. Apvienības valdes kasierim J. Ozoliņam sanāksmē atzīmēja 75 mūža gadus, pasniedzot no valdes rozes, bet apvienības dāmu komiteja bija gādājusi par dzimumdienas kliņģeri un kafiju. No atvaļinājuma atgriezies apvienības valdes priekšsēdis A. Retigs ar dzīvesbiedri – dāmu komitejas priekšnieci Edīti, abiem uzņemoties atkal savus pienākumus. Retigiem pie Vindzoras bija noticis negadījums, automašīnai ar piekabi ieslīdot grāvī, tādēļ bijis jāuzkavējas, lai mašīnu salabotu un turpinātu ceļu uz Floridu. Nākamā apvienības saietā 3. aprīlī Pēteris Zaratoks rādīs divas savas filmas, bet 10. aprīlī notiks loterija un priekšnesumi, piedaloties Apolonijai Sapalei-Raikovskai (soprāns), pie klavierēm Ruta Āze. Šinī sarīkojumā biedriem ieeja pret ziedojumiem, sākot ar vienu dolaru, pārējiem 2 dol.

● Sv. Jāņa draudzes svētdienas skola Pūpolu svētdienā bija sagatavojusi Lieldienu uzvedumu — Lielās dienas rīts, ko pēc Svētajiem rakstiem sakārtojusi skolas vadītāja A. Kurse. Uzvedumā piedalījās visi svētdienas skolas audzēkņi un to vadīja skolotāja I. Epnere. Cienasta laikā ieradās arī Lieldienu zaķi ar dāvanām. Nākamais svētdienas skolas sarīkojums — Talantu vakars 13. aprīlī Sv. Jāņa baznīcas zālē.

● Toronto Teātris šajās dienās viesojās ASV ar lugu Vai pazīstat piena ceļu? V. Pukata režijā — 8. martā Čikagā, pulcējot 350 klausītāju, bet 9. martā Grand Rapidos, kur izrādi noskatījās 250 apmeklētāju. Toronto Teātris ar šo lugu pag. g. Sanfrancisko bija izpelnījies godalgu.

● Māc. J. Cālītis salaulājis Māru Pētersoni ar Uldi Amoliņu. Māra ir Sv. Andreja draudzes priekšnieka J. Pētersona meita un Uldis Austrumu draudzes lauku īpašuma Tālava bij. pārvaldes priekšnieka dēls.

● Latvisko paražu kopēju burtnieku Lieldienu daudzinājumā 23. martā DV namā, kur piedalījās 60 personas, Jānis Palieps teica dižrunu par Lieldienu nozīmi un iztirzāja Atmodas laika darbinieku idejas, pieskaroties arī mūsdienu aktuālajiem jautājumiem par latviešu tautas eksistenci. Daudzinājumu vadīja Arvīds Memenis. Priekšnesumu daļā Jānis Palieps deklamēja tautasdziesmas, bet Jānis Vandelis lasīja Viļa Cedriņa dzejoli Laimai. Daudzinājumu kuplināja koklētāju ansamblis Vaidelotis Visvalža Freimaņa vadībā ar koklētājiem Robertu Memeni un Ati Freimani, pavadot arī dziedātās dziesmas. Pie Lieldienu galda Biruta Senkēviča stāstīja par „putnu dzīšanu", vienu no vecākām latviešu tautas tradicijām Lieldienās, kas saglabājusies daudzās dainās. A. Memenis stāstīja par mūsu tautas Lieldienu tradicijām, bet K. Puriņš par Lieldienu šūpoļu kāršanu un šūpošanos. Par telpu dekorēšanu bija rūpējies tēlnieks A. Kopmanis. Maija sākumā paredzēta Ūsiņa diena A. Kopmaņa vasaras mājā Jumalās.

● Dace Budrēvica vadīja Raiersona institūta audzēkņu modes skati 23. martā City TV raidījumā „Free for All", kurā vēl piedalījās 3 institūta studentes ar skolā pašdarinātu tērpu demonstrējumiem. Dace Budrēvica sniedza paskaidrojumus. Viņa pēdējo gadu studē Modes preču zīmēšanu Raiersona institūtā. Institūta modes skate „Life Style 1975" notiks 1 un 2. aprīlī pl. 2 dienā „Four Season Sheraton" viesnīcā.

● Latviešu biedrības zinātņu kopa rīko publisku diskusiju vakaru 10. aprīlī pl. 7.30 vak. Latviešu namā par diviem jautājumiem: Vai Toronto iespējama pilna laika latviešu skola un Vai iespējami latviešu valodas ieskaites kursi kanadiešu vidusskolās? Paneli vadīs vidusskolas skolotājs A. Spricenieks, piedaloties LNAK izglītības nozares vadītājam J. Mežakam, Ontario izglītības ministrijas darbiniekam A. Rolavam, skolotājiem L. Vīkam, O. Silam un V. Slaviešai un latviešu ģimnazijas pārstāvēm Ritai Ozoliņai un Jūlijai Pakalnai. Diskusijās varēs piedalīties arī klausītāji.

● Latviešu koncertapvienības pēdējā šīs sezonas koncertā 12. aprīlī pl. 8 vak. Sv. Lorensa mākslas centrā koncertēs operdziedātāja Ileāna Pētersone no Zviedrijas, pie klavierēm komponists Imants Sakss. Ileāna Tepfere-Pētersone mūzikālo izglītību ieguvusi Zviedrijā, Stokholmas mūzikas augstskolas operas klasē. Kopš 1965. gada angažēta par pastāvīgu solisti Karaliskajā operā Stokholmā, kur dziedājusi daudzās lielākās un mazākās lomās. Kopā ar operu viesojusies Dānijā, Vācijā un Anglijā, piedalījusies orātoriju un mesu atskaņojumos. Pētersone ieguva lielu ievērību Eiropas latviešu dziesmu svētkos Hanoverā un Ķelnē, kā arī dziesmu dienās Lesterē, Anglijā. Šī būs viņas pirmā viesošanās Ziemeļamerikas kontinentā.

● Visu triju Toronto ev. lut. draudžu iesvētāmo jauniešu saiets paredzēts 23. un 24. aprīlī Pionieru nometnē, Hantsvilles tuvumā, mācītāju I. Gaides un J. Cālīša vadībā. Šovasar Toronto iesvētīs pāri par 80 jauniešu. Sv. Jāņa draudzē iesvētes dievkalpojums būs 18. maijā, Sv. Andreja draudzē 25. maijā, bet Austrumu draudzē 1. jūnijā.

● No Toronto latviešiem Olimpiadas loterijā vēl laimējušas Benjamiņa filmu laboratorijas darbinieces Asja Avota, Skaidrīte Liepa, Valija Meiera un Zenta Griķe, par visām kopā 5000 dol. Lozes pircēja bijusi A. Avota. Lūcija Pālīte laimējusi 1000 dol, bet pa 100 dol. Ādolfs Gulbis un Jānis Novikovs.

● Kopējā 19. marta sanāksmē DV namā, piedaloties Z. Akotam, K. Markitantam, I. Magonam un A. Rūdolfam, kā arī Latviešu centra architektam U. Gustavam un centra komitejas loceklim V. Liepiņam, pārrunāja telpu ieplānošanu DV vajadzībām jaunajā centrā. Kā jau iepriekš ziņots, DV jaunajā latviešu centrā piedalīsies, bet savu namu, kas saimnieciski atmaksājas, paturēs.

● Dziedones Apolonijas Sapales-Raikovskas (soprāns) koncerts 6. aprīlī pl. 4 pēcp. Blessed Sacrament baznīcā, 24 Cheritan Ave (ieeja no Yonge ielas, vienu bloku dienvidos no Lawrence pazemes piestātnes). Koncerta atlikums par labu lietuviešu Kristus augšāmcelšanās baznīcai kā pateicība par baznīcas lietošanu latviešu katoļu dievkalpojumiem. Pavadījumus spēlēs ērgelnieks M. Bleks (Murray Black Ph.D., A. R.C.T.).

● Mākslinieces Anitas Rundānes ērģeļu koncerts 11. aprīlī pl. 8 vak. „Woodgreen United Church", kur viņa darbojas par ērģelnieci. Kristus ciešanu laika koncertu cikla ietvaros A. Rundāne marta sākumā koncertēja lielajā Toronto Sv. Paula anglikāņu baznīcā, kur bija pulcējušies ap 300 klausītāju.

● Villovdēlē (Willowdale) 22. martā 83 g. vecumā mirusi Paula Zara. Aizgājēju uz Jorkas latviešu kapiem 26. martā izvadīja māc. I. Gaide. Nelaiķes vīrs Augusts, kas mira pirms 10 gadiem, apbedīts turpat. Aizgājējai Toronto paliek četras māsas: Berta Briediņa, Dr. Anna Lauka, Olga Bērziņa un Milda Raņķe ar ģimenēm, bet ASV — māsa Marta Nāgele ar ģimeni un brālis Jānis Bērziņš.

● Tērvetes 19. skautu vienības 20. gada svētki 13. aprīlī pl. 1 pēcp. Sv. Barnaba baznīcā.

● Toronto DV sporta kluba tradicionālā futbola sezonas atklāšanas balle ar sporta karalienes vēlēšanu 5. aprīlī pl. 7.30 vak. Latviešu namā.

DV CV sēde 7. un 8. maijā Toronto

DV Centrālās valdes prezidijs savā sēdē vienojās sasaukt DV CV sēdi no 7.—8. maijam DV namā Toronto, kur piedalīsies visi prezidija locekļi. Ārējās informācijas nozares vadītājs N. Bisenieks ziņoja par Radio Liberty raidījumu uzsākšanu un par Pasaules pretkomūnistiskās līgas konferenci no 22.—25. aprīlim, Sanpaulo, Brazilijā.

Prezidijs iepazinās ar DV vēstures Laiks, telpa, ļaudis pirmās grāmatas izplatīšanu un pārrunāja nākamās grāmatas izdošanu; pievienojās Latviešu karavīrs II pasaules karā 1. grāmatas tulkošanai vācu valodā, ko piedāvājies izdarīt kāds baltvācietis. Sakarā ar filmu operātora V. Lēmaņa nāvi, radušiem sarežģījumi paredzētās filmas sagatavošanā. Prezidijs pārrunāja iespējas šo lietu nokārtot. 3. Globālo DV dienu ietvaros notiks kokļu mūzikas darbu sacensības. Prezidijs izteica atzinību ierosinājuma autoram K. Priedem. Atbalstīja V. Hāznera ierosinājumu apzināt iespēju robežās visus DV dibināšanas sapulces dalībniekus, kur tie dzīvo, ko dara u.t.t.. Šo dalībnieku vārdiskais saraksts pievienots Laiks, telpa, ļaudis 1. grāmatai. Jautājumu kārtos iekšējās inf. nozares vadītājs.

Saņemta pateicība no Neredzīgo kopas Vācijā par piesūtītajām skaņu lentēm neredzīgo bibliotēkai. 85 proc. no visām skaņu lentēm sagādājuši Daugavas vanagi. Prezidijs iepazīstinās ar 3. Globālo DV dienu rīcības komitejas līdz šim paveikto un izteica savus atzinumus un papildinājumus pie paredzētās programmas. No Latviešu leģiona archīva pārziņa pienākumiem atlūdzies LKOK kapt. O. Caunītis. Prezidijs izteica viņam pateicību par ilgo un rūpīgo darbu. Par turpmāko archīva vadītāju apstiprināja DV ģenerālsekretāru A. Bērziņu.

Inf. noz.

KAS JĀZINA NODOKĻU MAKSĀTĀJIEM

Ontario ienākumu nodokļa ministrs Arturs Mīns (Meen) informē, ka ministrijas nodokļu atmaksas informācijas centri būs atvērti arī aprīlī no pirmdienas līdz piektdienai, no pl. 8.30—8 vak. un nedēļas nogalēs — sestdienās un svētdienās no pl. 12 līdz 5 pēcp. Ontario provinces iedzīvotājiem informācijas centrs sasniedzams pa tālruni, uzgriežot „O' un lūdzot savienot ar „Zenith 8-2000". Lieltoronto iedzīvotāji var zvanīt tieši — 965-8470. Ministrs paskaidro, ka Ontario provinces iedzīvotājiem jāiesniedz Ontario nodokļu atmaksas veidlapas kopā ar federālām ienākuma nodokļa veidlapām, lai varētu saņemt Ontario prov. nodokļu atmaksu. Paredz, ka šogad Ontario provinces iedzīvotājiem atmaksās ap 375 milj. dol.

Nodokļu atmaksas informācijas centrs sniedz savu palīdzību tikai Ontario atmaksas lūgumu izpildīšanā, bet jautājumos par vispārējo ienākuma nodokli, jāgriežas tuvākā federālā ienākumu nodokļa birojā.

HAMILTONA

● Hamiltonas mednieku un makšķernieku kluba balle „Šalc zaļais mežs" 5. aprīlī pl. 7.30 vak. Polonia kluba zālē (Edvarta un Olgas ielu stūrī). Spēlēs Runči trimdā. Ieejas maksa 3 dol., jauniešiem un pensionāriem 1.50 dol.

FUTBOLA SEZONAS

ATKLĀŠANAS BALLE

Programma:

1975. gada karalienes vēlēšanas

Sarīkojuma vieta

Latviešu namā, 491 College St.

Laiks:

sestdien, 5. aprīlī.

Sākums:

plkst. 7.30 vakarā.

Deja:

pie „RUNČU" mūzikas

■ BUFETE ■ DAŽĀDI DZĒRIENI

IEEJA: $3.50

Uz redzēšanos tradicionālajā atklāšanas ballē.

Laipni ielūdz

Toronto DV sporta kluba saime

Dainas koŗa gadskārtējais koncerts

Dzejniece S. Kaldupe par dziesmas izskaņu skaisti saka — „Pasniedz kalni dziesmai roku, lai var tālu ceļu iet..." Viņai ir taisnība. Tad arī zilie meži un baltās birzis dzied līdz linu druvai. Jau senatnes dziedātājs meklēja apstākļus, kas viņa dziesmas izskaņu darītu pilnīgāku. Tautu meita gāja uz kalniņa, lai dziedātu un gavilētu, lai vējiņš viņas balsi nestu tautu dēla sētiņā.

Šodien koncerta telpas labās akustikas svētību pazīst katrs mūsu koŗu dziedātājs. Mēs vēlamies koncerta zāli, kur skaņa ir dzīvības pilna, kur katrs patskanis ir spirgts un viegli pavirzāms stipruma skālā, kur katrs klusais līdzskanis uztur savu esamību vārdu beigās un kur viegla, periodiska uzsvaru maiņa pie atsevišķām skaņām izsauc skaidri jūtamu melodijas pulsējumu, tā radīdama pievilcīgo dziesmas plūsmu. Mēs izvairāmies no koncerta telpām, kur dziesmas skaņa it kā viegli sastingst jau izskaņas sākumā. Dziesma neplūst. Kāds neredzams aizsprosts aiztur tās spēka pacēlumu. Klusie dziedājumi zaudē savu dzīvības pulsējumu un savā nokrāsā tuvojas parastai runāšanai.

Toronto Lietuviešu nama lielā zālē, kur 15. martā notika Dainas koŗa gadskārtējais koncerts, akustikas ziņā vairs neapmierina mūsu dziedātāju vēlēšanos. Iemesls visam šķiet ir papildinātais skatuves ietērps ar daudz mīksta auduma materiāla lietošanu. Tā šai koncertu sezonā mūsu koŗi šai zālē bija spiesti izvēlēties izdevīgāko novietošanos koncerta laikā. Tas viņiem vairāk vai mazāk arī ir izdevies. Arī mūsu krietnais un dziesmu laukā daudz piedzīvojušais Dainas koris savu veiksmīgo diriģenšu Almas Skudras-Kārkliņas un Vizmas Maksiņas vadībā darīja visu iespējamo, lai ar savu dziesmu skandējumu iepriecinātu ļoti kuplo klausītāju un cienītāju pulku.

Koris koncertu atklāja ar savu moto. Šo Ingrīdas Vīksnas skaisti rakstīto un Ērikas Freimanes jauki komponēto moto der ievērot mums katram — „Dziedu, Dievs, Tavam godam un slavai, / Dziedu es dziesmu dzimtenei savai: / Dzimtene mana, tālumā dzirdi: / Dainojot dodu tev mūžu un sirdi."

Programmā dzirdējām mūsu četru iecienīto komponistu darbus. J. Graubiņa tautasdziesmu apdares — Taisām tiltu pār Daugavu un Kas tie tādi, kas dziedāja diriģēja A. Skudra-Kārkliņa. Viņu pazīstam arī kā krietnu dziedoni, kas skaisti prot veidot dziesmu izteiksmi arī savam dziedātāju pulkam. Koris pie abām dziesmām labi parādīja sabalsojuma pievilcību. Tālāk Dainas koŗa diriģentes jaunā palīdze Vizma Maksiņa diriģēja J. Graubiņa tautasdziesmu apdares — Kur tu jāsi, ciema puisi? un Brīnuma meita, un no J. Norveļa Senās gadskārtas latviešu tautas dziesmās vasaras — Talkas dziesmu, ko atskaņoja pirmo reizi. V. Maksiņa, kas ir centīga un spējīga mūzikas un dziedāšanas studente, ir daudzsološa mūsu jaunās audzes pārstāve mūsu koŗu diriģentu pulkā. Viņa vada kori mērķtiecīgi, labi orientējās frazējumos un uztur dziesmu vajadzīgā plūdumā. V. Maksiņa nevairās no sarežģītākiem nošu rakstiem un tos drošsirdīgi raisa. Minētās J. Graubiņa un J. Norviļa dziesmās, ņemot vērā arī tajās prasīto ātrumu, viņas jaunības straujums bija mazliet pārāks par apvaldību, kas nāktu par labu precizitātei, sevišķi vīru balsu sektorā.

Sekojošās J. Norviļa dziesmas — no vasaras — Jāņu māte sieru sēja, Balsis un Iz mūžiem dzirdu (Andreja Eglīša vārdi) diriģēja A. Skudra-Kārkliņa. Klausītāji izsauca šīs jaukās J. Norviļa dziesmas — Balsis atkārtojumu. J. Norvilis arvienu ir rosīgs mūzikas radīšanas darbā, turpina savu ērģelnieka uzdevumu Sv. Pētera luterāņu baznīcā Kičenerā un vada šeit piecus koŗus — jaukto, vīru, jauniešu, bērnu un vācu draudzes jaukto kori. Kad pagājušā gadā Dainas korim tā pastāvēšanā piepildījās gadusimta pirmais ceturksnis, komponists J. Norvilis korim uzdāvināja savu skaņdarbu — Iz mūžiem dzirdu. Starplaikā šim. kā tekstā, tā mūzikā idejiski spēcīgajam darbam komponists uzrakstīja klavieŗu pavadījumu. Bija prieks redzēt pašu šī skaņdarba autoru piedalāmies pirmatskaņojuma izpildījumā. Viņš rūpīgi izpildīja pavadījumu korim. Žēl tikai, ka, klavieres nebija piemērotas lietošanai koncertā un no komponista J. Norviļa, šķiet, prasīja lielu pazemību un pacietību. Pati jaunā dziesma ir skaisti veidota, ar spēcīgi skanošu ievadu un ar lielisku ievada vārdu idejai atbilstošu mūziku. Dziesma ir daudz prasoša no koŗa, un korim ir liela izdevība arvienu meklēt tajā izpildījuma lielāku bagātību. Dainas koris labi sniedza šo dziesmu paša autora atbalstā. Bija vēlēšanās dzirdēt tās atkārtojumu.

Otrā koncerta daļā koris A. Skudras-Kārkliņas vadībā atskaņoja Em. Dārziņa pazīstamās dziesmas — Mēness starus stīgo, Sapņu tālumā un Minjona. Sevišķi saistīja Minjona, ko koris atkārtoja. Tālākā gaitā koris V. Maksiņas vadībā sajūsmināja klausītājus ar Em. Dārziņa dziesmu Lauztās priedes, nodziedot to divas reizes. Turpinājumā V. Maksiņa skaisti mūzicēja ar divām V. Dārziņa apdares tautasdziesmām — Iesēju liniņus un Noriet saule. Sevišķi skaisti izskanēja Noriet saule, kur katra balsu grupa bija lieliska savā lomā un labi paklausīja mērķtiecīgi labam diriģentes nodomam. Vispār balsu grupas labi saliedētas koŗi un tenori vietām pazibēja ar skaisti pievilcīgu dziedājumu. Koncertu koris beidza ar divām V. Dārziņa tautasdziesmām, Man māmiņa tā glabāja un Ar brālīti dancot gāju. Tās jaukā izskaņā diriģēja A. Skudra-Kārkliņa. Dainas koŗa 67 dziedoņi, ar samēru starp sieviešu un vīru balsīm kā 2:1, savos skaistajos tautas tērpos bija izskatīgi savā koŗa stājā un koncertā parādīja krietna darba sekmes. Koŗi daudz jaunas audzes dziedoņu. Vēlējums ir, lai šie jaunie dziesmu draugi arvienu vairāk iemīļo mūsu dziesmu un tēvzemei dainojot dod savu mūžu un sirdi.

Viktors Rundāns

V. Aparjods sešdesmitgadnieks

Koŗa diriģentam un sabiedriskajām darbiniekam Voldemāram Aparjodam Milvokos šajās dienās piepildījās 65 mūža gadi, dzimis 1910. g. 20. februārī. Nākdams no Piebalgas augstienes un sevī nesdams piebaldzēnu kultūras iezīmes un latvju dziesmu bagātību, kas mantota no senčiem, V. Aparjods neatlaidīgi centies nodot šīs vērtības tālāk jaunajai audzei. Viņa sabiedriskais darbs veltīts galvenokārt DV organizācijai, rosīgi sekojot arī visiem citiem trimdas kultūrāliem izpaudumiem, visur cenzdamies tos sekmēt un rosināt latvietības saglabāšanu svešumā. Pēc Rīgas skolotāju institūta beigšanas 19 g. vecumā viņš uzsācis skolotāja gaitas Jēru 6 kl. pamatskolā, vēlāk pārņemot skolas vadību, ko turpina līdz 1944. gadam, kad jāsāk karavīra gaitas, pārciezdams arī gūsta laiku Cēdelgemā, pēc tam studē Baltijas universitātē Hamburgā, turpinot studijas Ķelnes universitātē, kur ieguvis filozofijas kandidāta gradu. ASV ieceļojis 1951. gadā, apmetoties uz dzīvi Milvokos, kur jau pašā sākumā darbojās DV Milvoku apvienībā, ātrumā noorganizējot vīru kvartetu, kas kuplināja apvienības atklāšanas svētkus. No šīs dziedoņu vienības drīz izauga Milvoku DV vīru koris, kuŗu vada visu laiku. 1953. g. viņš uzņēmās arī DV Milvoku apvienības vadību, priekšnieka pienākumus veicot vēl tagad, sevišķu uzmanību pievēršot jaunatnes iesaistīšanai DV sabiedriskajā darbā, tās latviskās izglītības sekmēšanai, koŗa dziesmai un apvienības pašdarbības grupu rosināšanai. 1956. gadā V. Aparjodu ievēlēja arī DV ASV valdē, kur viņš atkārtoti veic vicepriekšsēža un kultūras nozares vadītāja pienākumus jau 9 gadus. Jubilāra panākumu kontā ieskaitāmi trīs vīru koŗu dziesmu krājumi Vīru balsis DV ASV valdes izdevumā, domājot par jaunu dziesmu krājumu vīru un sievu koŗiem. Viņa ierosmē notikušas vairākas kultūrāli nozīmīgas DV dienas dažādās DV apvienībās. Pēdējos gados jubilārs sevišķu vērību veltījis jaunatnes latviskās izglītības veicināšanai, nākot ar ierosinājumiem Gaŗezera vasaras vidusskolas atbalstam un vērtīgiem ierosinājumiem Rietummičigenas universitātes latviešu valodas kursu izveidošanai. Jubilārs jau 15 gadus vada arī Milvoku vanadžu sekstetu. Ir valdes loceklis Viskonsinas latviešu kreditsabiedrībā un 1973. g. bija ievēlēts par DV pārstāvi ALA valdē. Jubilārs apbalvots ar DV zelta nozīmi, ALA kultūras biroja Goda rakstu un skautu Saulīti.

E. Peniķis

Voldemārs Aparjods

Sakrālā māksla

JUŖA SOIKĀNA PANĀKUMI IZSTĀDĒ „ARS SACRA '75.. ĶELNĒ

Juŗa Soikana
PONTIFEX MAXIMUS
Foto: T. Spoģis

Izstādē „Ars Sacra '75", kas ilga no 12. februāŗa līdz 23. martam Ķelnē, bija pārstāvēti visi sakrālās mākslas žanri. Šī izstāde, ko organizēja Ķelnes mākslinieku apvienība kopā ar Ķelnes un Paderbornas bīskapijām, bija domāta ne tikai visas Rietumvācijas mērogā, bet gan arī ar Austrijas, Čechoslovakijas Francijas, ASV u. c. ievērojamāko ārzemju mākslinieku piedalīšanos. Stingrā žūrijas komisija 28 personu sastāvā šajā plašajā izstādē uzņēma 356 pašreiz ievērojamāko sakrālās mākslas reprezentantu darbus; bet izstādes katalogā bija ievietoti tikai 72 mākslinieku darbi.

Izstādē bija mūsu mākslinieka Juŗa Soikana divi darbi, viens no tiem uzņemts arī katalogā, bet nevienam izstādītam darbam nebija tuvāku paskaidrojumu; arī katalogā bija lasāmi tikai mākslinieku dzimšanas datī.

Soikans ar saviem darbiem izstādījās jau otrā t. s. Svētā gada „Ars Sacra" izstādē, kas notiek arvien pēc 25 gadiem. Jau pirmajā izstādē Romā Soikans izpelnījās ievērību, ieguva pāvesta godalgu un stipendiju studijām Romā. Arī šajā „mamutizstādē", kā to nosaukuši vācu kritiķi, pamanīti Soikana darbi daudzo starpā. Mākslas kritiķis Klauss Flemings izstādes recenzijā (Kölner Stadt - Anzeiger, Nr. 38/7, 14. februārī) rakstīja: „Blakus redzam dažādas kvalitātes darbus: Hansa Linenborga vājais kardināļa Hēfnera portrets blajus Juŗa Soikana kritiskajam Pontifex Maximus." Šāds neitrāla kritiķa spriedums liecina par Soikana pašreizējo vietu pasaules sakrālajā mākslā. Un teiksim godīgi: ne tikai sakrālajā vien — Soikana darbi uzņemti vācu mākslas mūzejos, mūzejs rīko viņa darbu izstādes; viņa kibernētikas aistētika, ko viņš attīstījis un māca vācu ģimnazijās, ieguvusi pasaules mākslas paidagogu uzmanību.

Jāpiemin, ka šajā izstādē, kas atrodas netālu no Girceniha, kur norisa mūsu Ķelnes dziesmu svētku daudzi sarīkojumi, t. s. Overštolcena mājā (Rheingasse), bija izstādīti arī moderno baznīcu ārējie un iekšējie būvju foto attēlo, sakrālo trauku, altāŗu, liturģisko piederumu un paramentu labākie paraugi, kā arī baznīcu logu stiklu greznojumi. Šī izstāde rādīja baznīcas moderno attīstību.

Atgriežoties pie Soikana darbiem, jāpiezīmē, ka tos žūrijas komisija izvēlējās no cikla „Pontifex Maximus", kas bija jau izstādīti viņa izstādē Dortmundā, tie ir reproducēti katoļu žurnālā Gaisma un arī LKSA Dzintars 25 gadu jubilejas izdevumā.

A. Spoģis

Labi panākumi ērģeļu fondam

TORONTO SV. JĀŅA DRAUDZES GADA SAPULCE

Toronto Sv. Jāņa draudzes gada sapulcē 16. martā pēc dievkalpojuma baznīcas sabiedriskajās telpās pulcējās 136 draudzes locekļi. Sapulci vadīja draudzes priekšnieks J. Koncis, bet protokolēja A. Černavskis un K. Radziņš. Sapulces ievadījumā mācītājs I. Gaide atcerējās aizvadīto gadu, kas bijis viņa pirmais darbības gads šinī draudzē. Mācītājs norādīja, ka draudzes galvenais uzdevums ir garīgais darbs, un izteicās, ka dievkalpojumu apmeklētāju skaits varētu būt kuplāks. Jauniešu dzīves norisēs vērojama pievēršanās laicīgiem pasākumiem. Vairāk iesaistoties savas latviešu draudzes garīgajā darbā, mums mazāk būtu jānodarbojas arī ar jaukto laulību problēmām. Bērnu un jauniešu vasaras nometnēs savukārt problēmu rada latviešu valodas nepratēji. Mācītājs izteica pateicību visiem draudzes darba veicējiem ar vēlējumu, lai darbs turpinātos tikpat sekmīgi arī nākotnē.

Arī draudzes priekšnieks J. Koncis aizvadīto darbības gadu atzina par ļoti rosīgu. Ieceres īstenotas ar labiem panākumiem. Arī jaunais dievnams tagad izmaksāts. Kasieris J. Bārs savukārt varēja ziņot, ka draudzes materiālās vērtības pieaugušas par 11.000 dolariem, lai gan izdevumi iepriekšējā gadā pārsnieguši ieņēmumus. Saulaines pārvaldes priekšnieks G. Tannis pakavējās pie šī draudzes lauku īpašuma tālākas izbūves. Pārvalde apsveŗ apbūves gabalu izkārtojumu. Svētdienas skolas pārzine A. Kurse tuvāk raksturoja svētdienas skolas darbu. 13 aprīlī iecerēts jauno talantu vakars. Par dāmu komitejas darbu informēja priekšniece L. Jansone. Draudzes locekļi ar financiālo un citiem pārskatiem iepriekš bija jau iepazinušies draudzes apkārtrakstā un nāca ar saviem ieteikumiem un ierosinājumiem.

Revīzijas komisijas ziņojumā J. Mednis īpaši atzīmēja dāmu komitejas veikumu, tāpat Saulaines pārvaldes un pārējo draudzes amatpersonu darbu, kas pelna pateicību. Sapulce darbības pārskatu pieņēma bez iebildumiem, tāpat jauno budžeta projektu par 54.050 dol. J. Bārs norādīja, ka salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu budžets ir mazāks. Nācis klāt īpašais jauno ērģeļu fonds, kuŗā uz šī gada 1. martu bija jau 6.500 dol. Saulaines budžets šim gadam ir 33.980 dol. Pieņēma draudzes padomes ierosināto statūtu grozījumu projektu, pēc kuŗa balstiesīgi būs visi iesvētītie draudzes locekļi. Līdz šim varēja balsot tikai tie locekļi, kas bija sasnieguši 19 g. vecumu.

(Turpinājums 13. lp.)

Ontario premjērs pasniedz godalgu Latvijai Amerikā

Laikraksts Latvija Amerikā starp etniskajiem Toronto laikrakstiem saņēma īpašu godalgu par vislabāko ceļojuma aprakstu ap 40 Toronto etnisko laikrakstu sacensībā. Šī ievērojamā balva, kuru pasniedza Ontario premjērs Viljams Dēviss, piešķirta sakarā ar etnisko redaktoru ceļojumiem Ontario provincē, ko katru gadu atbalsta Tūrisma un industrijas ministrija. Godalgotā apraksta autore bija Latvija Amerikā redakcijas līdzstrādniece Vēra Sidare, kas jau piecus gadus piedalījusies šajos gadskārtējos izbraukumos.

Balvas pasniegšana notika 18. martā Kleinburgā, „McMichel Canadian Collection" mākslas galerijas viesu telpās, sakarā ar gadskārtējo banketu, ko par godu Ontario premjēram Viljamam Dēvisam bija rīkojusi Ontario etniskās preses apvienība. Banketā piedalījās arī lielāks skaits Ontario kabineta locekļu, kuriem pasniedza iesnieguma kopijas par daudzkultūru veicināšanu Ontario provincē. Šo iesniegumu,kas balstās uz „Ontario Heritage" kongresa lēmumiem, bija visai sīki izstrādājusi jau minētā etniskās preses apvienība.

Iesniegumā starp citu pieprasīts, lai Ontario pašreizējā valdība ar premjēru Dēvisu priekšgalā apsolītu atbalstu daudzkultūru mācību materiālu izveidošanā, nodibinātu etniskos mācību centrus, lai bez angļu un franču valodas atļautu universitātēs mācīt vēl citas valodas un dotu iespēju nodibināt atsevišķu etnisko sekciju pie pastāvošā Ontario karaliskāmākslas mūzeja. Bez tam iesniegumā vēl pieprasīti līdzekļi preses un televīzijas programmu izveidošanai, kas raksturotu etnisko kultūru Ontario provincē, tā vispārīgi veicinot daudzkultūru nozīmi.

Vakara oficiālo daļu ievadīja preses apvienības prezidents Vladimirs Mauko, kas informēja klātesošos par šī sarīkojuma tālejošo nozīmi. Ontario premjēram V. Dēvisam pasniedza preses apvienības goda biedra diplomu par viņa personiskajiem nopelniem etniskās preses veicināšanā šajā provincē. Premjērs bija jūtami pacilāts par šādi parādīto uzmanību. Savā 15 minūšu garajā runā viņš pieminēja etniskās preses lielo nozīmi Toronto pilsētā un tai pašā laikā izteica cerību uz atbalstu nākotnē. Premjērs arī pavēstīja, ka Ontario valdība nodibinājusi jaunu kultūras un sabiedrisko lietu ministriju. Par jaunās ministrijas pirmo ministru iecelts līdzšinējais tieslietu ministrs Roberts Velčs (Welch), kas šajā vakarā apsolija finansiālu atbalstu etniskām organizācijām savu kultūru veicināšanai. Citiem vārdiem,etnisko grupu kultūra tiks populārizēta Ontario provincē ar financiāliem pabalstiem. Šādus pabalstus jau tagad pieprasījušas ap 50 dažādas etniskās grupas. Jaunais ministrs dzimis Sv. Katrīnās un Ontario parlamentā ievēlēts jau kopš 1963. gada no savas dzimtās pilsētas vēlēšanu iecirkņa. Jaunajai ministrijai būs padotas arī lietas, kas saistītas ar daudzkultūru un etniskām problēmām. Jaunieceltais ministrs preses pārstāvjiem pavēstīja: „Mēs darīsim visu, lai etniskās tradicijas šinī provincē tiktu saglabātas un kanadiešiem būtu dota iespēja dalīties ar tām dažāda veida sarīkojumos."

Ontario premjērs Viljams Dēviss saņem etniskās preses albumu ar laikrakstu Latvija Amerikā, kurā iespiests godalgotais raksts par etniskās preses redaktoru ceļojumu Ontario provincē. Pa labi — preses apvienības prezidents Vladimirs Mauko. Foto: V. Lepeks

Latvija Amerikā godalgotā raksta autore Vēra Sidare ar Ontario ministru prezidenta Viljama Dēvisa pasniegto veltī — zelta plāksni ar ierakstu: „Award to Latvija Amerikā for te best travel story on Ethnic Editors Tour of Ontario".
Foto: J. Kreilis

Ontario valdības jaunais kultūras un sabiedrisko lietu ministrs Roberts Velčs, kas etniskās preses banketā solija atbalstu etniskā kultūras veicināšanai.

Raidījums uz Latviju sadzirdēts

DV BOSTONAS APVIENĪBAS VEIKUMI UN IECERES

DV Bostonas apvienības gada sapulci 9. martā atklāja apvienības priekšnieks R. Liepiņš. Mācītājs F. Ruperts aizlūgumā pieminēja mirušo apv. biedru mācītāju V. Rolli, pastāstot dažus epizodus no kopējām gaitām Liepājā. No apvienības 203 biedriem, no tiem 64 vanadzes, sapulcē piedalījās 88. To vadīja J. Purēns, protokolēja J. Kaža. Sekretārs A. Brīvkalns ziņoja, ka notikušas 16 valdes sēdes. Aprūpes daļas vadītājs A. Reks ziņoja, ka 14. jūnija un Ziemsvētku akcijā kopā saziedota rekorda summa — 2730 dol., kaut ziedotāju skaits nav pieaudzis, kas ir caurmērā 180 katru gadu. Vietējā aprūpē Ziemsvētku veltēm sadalīts 475 dol., ieskaitot svētku sainīšus, ko vanadzes izdalījušas slimiem un veciem ļaudīm, pārējais nosūtīts ASV valdei ar ierosinājumu nosūtīt divus saiņus uz Latviju, bet vienu uz Sibiriju.

Biedrzinis G. Reks ziņoja, ka apvienībā uzņemti 16 jauni biedri. Grāmatvedis J. Zariņš ziņoja, ka budžets īstenojies 20.229 dol. apmērā, ar 2478 dol. atlikumu. Skolu un stipendiju fonda atbalstam ienākuši un izdoti 5050 dol. Apvienība iemaksājusi Latvijas brīvības fondā 500 dol. Atbalstīta arī Bostonas latviešu radio pusstunda ar 350 dol. Informācijas daļas vadītājs S. Duļevskis ziņoja, ka izkārtojis Daniēla Brūvera referātu Bostonā un satikšanos ar vietējo presi. Sagatavots raidījums par DV apvienību un tās darbību vietējā latviešu pusstundā. S.Duļevskis kopā ar T. Dreimani Amerikas Balsī ierunājuši ziņojumu pārraidīšanai uz Latviju. Saņemta ziņa, ka raidījums dzirdēts. Valde ar līdzekļiem atbalstījusi demonstrāciju pret padomju baleta trupu.

Grāmatu galda vadītāja Erika Auģe ziņoja, ka lielākais ienākums bijis no laikrakstu abonentiem un paciņu nosūtītājiem. Bibliotēkārs R. Lācis ziņoja, ka bibliotēkā atrodas 3974 grāmatas, no kurām 680 pag. gadā izdotas lasīšanai. Šogad bez pirktām grāmatām bibliotēkai dāvinātas 100 grāmatas.

Pie apvienības vēl darbojas sporta sekcija ar vadītāju R.

(Turpinājums 11. lp.)

sevišķi tās nozīmi politisko partiju vēlēšanu cīņās. Vēlā vakara stundā etniskās preses pārstāvji šķīrās ar domu, ka Dēvisa valdība atbalstāma, it sevišķi pēdējā laikā, kad kanadiešu presē izskanējušas kritikas pret tagadējo Ontario valdību.

A. K.

Pēteris Vītols,

DV Sv. Katrīnu nodaļas ilggadējais valdes priekšsēdis, šinīs dienās atskatījās uz 60 mūža gadiem. Viņš beidzis Latvijas Kara skolu 1939. gadā, dienējis 7. Siguldas kājnieku pulkā, bet 2. pasaules kara laikā cīnījies Latviešu leģionā. Kanadā darbojies DV organizācijā nepārtraukti visus 25 gadus.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

Toronto koncertapvienības

koncerti

12. aprīlī pl. 8 vak. Town Hall — Ileāna Pētersone, Stokholmas operas soliste (mecosoprāns). Pie klavierēm komponists Imants Sakss.

18. oktobrī pl. 8 vak. Koncertapvienības 1975./76. gada sezonas pirmais koncerts veltīts Emīla Dārziņa piemiņai.

3. aprīlī pl. 2 pēcp. Latviešu namā Latviešu pensionāru apv. biedru iknedēļas sanāksme. P. Zaratoka 2 filmas par Britu Kolumbiju.

5. aprīlī pl. 7.30 Sv. Jāņa baznīcā viesosies Klīvlandes apvienotais draudzes koris.

5. aprīlī pl. 7.30 vak. Latviešu namā Toronto DV Sporta kluba tradicionālā futbola sezonas atklāšanas balle ar sporta karalienes ievēlēšanu.

6. aprīlī pl. 5 pēcp. Latviešu namā TLTA Sestdienas ģimnazija rīko audzēkņu priekšnesumu vakaru ar pašu audzēkņu gatavotu cienastu. Atlikums par labu Latviešu namam.

10. apr. pl. 2 pēcp. Latviešu pensionāru apv. saiets — koncerts. Piedalās Apolonija Sapale-Raikovska ar solo dziesmām, pie klavierēm Ruta Āze. Loterija. Klāti galdi. Ieeja biedriem pret labprātībiem ziedojumiem sākot ar 1 dol. Nebiedriem 2 dol.

12. aprīlī Toronto latviešu YMCA un Toronto latviešu sporta kluba kopējā balle Latviešu namā. Spēlēs „Runči".

19. aprīlī plkst. 19. 30 Sv. Andreja draudzes koŗa koncerts.

19. aprīlī pl. 7.30 vak. Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības Kanadā sarīkojums Latviešu namā „Centi un cerības". Piedalīšanās 10 dol. no personas par labu Latviešu centra izbūves komitejas darba veicināšanai.

3. — 11. maijam — DV organizācijas Kanadā 25 gadu darbības atcere.

21. jūnijā — Sidrabenē tradicionālie Līgo svētki.

1. novembrī ALT Vašingtonas ansambļa viesizrāde Indrāni Bickford Park skolas auditorijā.

HAMILTONA

13. aprīlī pl. 4.30 pēcp. Hamiltonas vanadžu gadskārtējais sarīkojums „Sulu mēnesī" YWCA telpās, 75 Mac Nab St. S., ar bazāru un dažādiem stendiem.

Drauds Baltijas valstu tiesībām

Jautājums par Baltijas valstu aneksijas neatzīšanu Eiropas drošības konferencē gūst arvien lielāku uzmanību ASV kongresā. Ja 94. kongresa atklāšanas dienā, 15. janvārī, par šo jautājumu iesniedza divas rezolūcijas (kongresa loc. E. Dervinskis un Anuncio), tad tagad šādu rezolūciju skaits jau sasniedzis desmit. To teksts ir vienāds — ka ASV delegācija Eiropas drošības konferencē nedrīkst pieļaut Baltijas valstu aneksijas atzīšanu un ka tāds ir kongresa noskaņojums.

Nav noslēpums, ka Pad. savienība šo konferenci bija ierosinājusi, lai panāktu starptautiskā forumā kara laikā sagrābto territoriju pievienošanas atzīšanu. Pagājušā vasarā Austrālijas un Jaunzēlandes valdības, kā zināms, atzina Baltijas valstu aneksiju. ASV atklātībā vienmēr apliecinājušas, ka ro aneksiju neatzīst. Pašreiz tomēr liekas, ka ASV nostāja Baltijas valstu tiesību jautājumā kļūst mums bīstama. Chicago Tribune 15. un 18. marta ievadrakstā žurnālists Bils Andersons runā par Baltijas valstīm draudošas politikas veidošanos ASV. Viņš apgalvo, ka Nacionālā drošības padome un ārlietu ministrija H. Kisingera vadībā noskaņojusies par Baltijas valstu aneksijas atzīšanu pašreiz populārajā „sasprīgjuma samazināšanas" varos. Kongress turpetim esot pret aneksijas atzīšanu, jo tā locekļi ar... as, ka ap divi miljoni ASV baltsotāju ieceļojuši no šīm zemēm, vai ir šo ieceļotāju pēcnācēji.

Arī prezidents Fords esot labvēlīgi noskaņots Baltijas valstu brīvības centieniem, kam pierādījums esot nesenā baltiešu pieņemšana Baltajā namā.

Lai stiprinātu mums labvēlīgo atbalstu kongresā — neatzīt Baltijas valstu aneksiju, vēlētājiem jāparāda sava interese par augšminētām rezolūcijām, rakstot visiem tautas vietnieku nama ārlietu komitejas un kongresa locekļiem, prasot tūlītēju labvēlīgu rīcību šo rezolūciju lietā. Visas rezolūcijas pašreiz atrodas tautas vietnieku nama ārlietu komitejā (Committee on Foreign Affairs). Vēstuļu nolūks, lai ārlietu komitejas šīs rezolūcijas virzītu uz kongresu nobalsošanai.

F. Bērziņš

Padomju garidznieku delegācija Čikagā

„Vilki avju drānās" — tik skarbiem vārdiem apspiesto tautu vadošās personas, arī amerikāņu prese un Amerikas Kristīgo baznīcu apvienība (ACCC), apzīmēja Čikagā ieradušos padomju garīdzniekus. Šī delegācija ieradās ASV Nacionālo baznīcu apvienības (NCC) aicināta. Jau pirmajā vakarā delegācijas vadītāju, Maskavas mētropolītu Juvenāliju intervēja Čikagas laikraksta Sun Times korespondents Rojs Larsons. Jautāts par baptistu mācītāja Georgija Vina apcietināšanu, mētropolīts Juvenālijs izteicās, ka pēdējais savā darbībā neesot vadījies pēc padomju likumiem. To pašu citā vietā apliecināja arī Padomju baptistu apvienības ģenerālsekretārs Aleksejs Bičkofs, teikdams, ka Vins sodu saņēmis pelnīti. Bičkofs arī uzsvēra, ka Pad. savienībā esot 500.000 baptistu draudžu locekļu. Zīmīgi, ka šis skaits cirkulē jau kādus piecus gadus. Kad Bičkofam jautāja, cik, salīdzinājumā ar Čikagu, Maskavā ir baptistu draudžu, pēdējais bija spiests atzīties, ka tikai viena . . .

Attieksmē uz religisko dzīvi Pad. savienībā, mētropolīts Juvenālijs neslēpa, ka baznīcu skolas nepastāv, tāpat arī dievkalpojumi netiek oficiāli izziņoti. Nav arī noteiktas statistikas par pareizticīgo skaitu. Pārsvarā dievkalpojumus apmeklējot sievietes, vecākas par 40 gadiem, bet pēdējā laikā, īpaši pilsētās, arī jaunieši. Interviju beidzot, Larsons jautāja, vai šī delegācija bijusi jau iepriekš sagatavota un vai atgriežoties būs spiesta dot sīku atskaiti. Juvenālijs no atbildes izvairījies, teikdams: „Viss ir iespējams".

Delegācijai ierodoties Čikagas Makkormika viesnīcā, to sagaidīja apspiesto tautu demonstranti ar plakātiem un dažādiem materiāliem par patieso baznīcu un reliģiskās dzīves stāvokli Pad. savienībā. Tedis Zieriņš nesa lielu zīmējumu — bībeli liesmās ar attiecīgu uzrakstu. Pēcpusdienas pārtraukuma laikā viesnīcas pārvaldnieks bija mēģinājis T. Zieriņu padzīt, bet policija aizrādījusi, ka Zieriņš izmanto tikai savas ASV pilsoņa tiesības un bauda policijas aizsardzību. Asāks starpgadījums radies Čikagas ukraiņu pirmās baptistu baznīcas draudzes loceklei Salijai Meslikai, kas mēģinājusi iekļūt viesnīcas celtnī kopā ar delegācijas locekļiem. Lai viņu no tā atturētu, Kijevas mētropolīts Filarets Meslikai iespēris, bet vēlāk pārmetis viesnīcas pārvaldei kārtības trūkumu.

Apspiesto tautu komiteja bija rīkojusi preses konferenci, kurā galvenais runātājs bija Indianas pavalsts vadības loceklis E. Landgrebs, kas 1972. gadā bija devies uz Pad. savienību, lai attiecīgo draudžu pārstāvjiem nodotu kasti ar bībelēm. Kaste viņam atņemta jau Helsinkos, bet par dažu ceļa somā glabāto bībeļu izplatīšanu apcietināts un no Pad. savienības izraidīts. Šajā konferencē, kuŗu daži Čikagas laikraksti gan apzīmēja par neoficiālu, piedalījās Apspiesto tautu komitejas priekšsēdis V. Vīksniņš, Čikagas latviešu organizāciju apvienības priekšsēdis I. Bergmanis, Čiānas ev. lut. draudzes mācītājs V. Vārsbergs, lietuviešu prāv. J. Prunskis, igauņu māc. prof. A. Vēbus, čechu prof. K. Švarcenbergs u. c. Latvijas ev. lut. draudžu apvienības Amerikā vicepriekšsēdis māc. V. Vārsbergs bija sagatavojis ļoti rūpīgi izstrādātus materiālus par kristīgo baznīcu stāvokli okupētajā Latvijā. Māc. V. Vārsbergs arī pārstāvēja latviešus iepriekšējā vakara svecīšu dievkalpojumā Čikagas pilsētas valdes laukumā.

Vērojot padomju garīdznieku delegācijas dalībniekus, uzkrita viņu piesardzība vārdu izvēlē. Čikagas latv. organizāciju apvienības priekšsēdim I. Bergmanim bija izdevies apmainīt dažus vārdus ar okupētās Latvijas archibīskapu J. Matuli, taču jau pēc pāris minūtēm Matuli aizsauca kāds no delegācijas pavadoņiem.

I. L.

Amerikas latviešu republikāņu apvienības goda priekšsēdis V. Korsts un kongresa loceklis E. Dervinskis (pa labi) pie senāta ēkas Vašingtonā pēc baltiešu organizāciju pārstāvju vizītes pie prezidenta Forda. Delegācijas pieņemšanu bija izkārtojis E. Dervinskis. Latviešus pārstāvēja ALA valdes priekšsēdis Dr. Ilgvars Spilners, ALA pārstāvis no Grand Rapidiem Jūlijs Riekstiņš un Amerikas latviešu republikāņu apvienības goda priekšsēdis Voldemārs Korsts. Igauņu delegāciju vadīja Igauņu nacionālās padomes priekšsēdis Ilmārs Plērs, bet lietuviešu — Nacionālās komitejas priekšsēdis Dr. Kazis Bobelis. Visu triju baltiešu centrālo organizāciju vadītāji prezidentam nodeva savus iesniegumus, kuŗos bija izteiktas baltiešu vēlmes un prasības. Pēc vizītes kongresa loceklis E. Dervinskis delegācijas locekļus bija ieaicinājis kopējās pusdienās kongresa ēdamzālē.

Raidījums uz Latviju . . .

(Turpinājums no 10. lp.)

Siseni un 35 dalībniekiem. Katru nedēļu notiek treniņi un sacīkstes volejbolā, basketbolā, tenisā. Sporta kopas biedrs Laris Freimanis atzīts par labāko un populārāko latviešu sportistu ASV. Teātŗa sekcija sagatavojusi M. Ziverta skeču, ielasītas vairākas lentes neredzīgajiem Rietumvācijā. Filatelistu grupas 10 dalībnieki savu darbu parādīja ar nelielu izstādi — Latvijas naudu, markām un speciālām aploksnēm.

Apvienības 95 biedri ir arī ALA biedri, no tiem 10 mūža biedri. Revīzijas komisijas ziņojumu nolasīja A. Ģinters, kas izteica valdei pateicību. Ar aklamāciju ievēlēja līdzšinējo priekšnieku R. Liepiņu. Arī pārējā valde palika vecā sastāvā — J. Āboliņš, A. Brīvkalns, S. Duļevskis, A. Reks, G. Reks, V. Rudzroga, A. Saulesleja, R. Sisenis, A. Treize, J. Zariņš, bet no jauna ievēlēja Jāni Auģi. Arī revīzijas komisija paliek vecā: V. Antiņš, A. Ģinters un A. Bērziņš.

Nākošā gada budžetu pieņēma par 11.000 dol. Tuvākus paskaidrojumus par kopējā nama iegādi sniedza tagadējais Kultūras centra priekšnieks R. Reinbergs, jo doma iegādāties kopēju namu Bostonā vēl nav zudusi, kaut iecerētais īpašums Vestvūdā nav varējis īstenoties.

Vanadžu priekšniece Ilga Rudzroga ziņoja, ka apvienībā 64 vanadzes, no kuŗām sapulcē piedalījās 25. Bazārs devis 780 dol. atlikumu, kas nodots apvienības vajadzībām. Atbalstīti skolu un jaunatnes pasākumi un apmeklēti slimie un vecie ļaudis. Nodibināti aušanas kursi ar 10 dalībniecēm Lilijas Kluces vadībā. Sagatavots Mārtiņdienas uzvedums Mirdzas Melkertes vadībā. Kopas priekšniece ir I. Rudzroga, vietniece I. Zandberga, sekretāre D. Antiņa, vietniece D. Krastiņa, kasiere L. Kluce, sarīkojumu daļas vadītāja E. Ārone-Renga, palīdzes V. Grīnberga un I. Grīnbuša, mantzine N. Āboliņa ar Ē. Auģi, saimniecības daļas vadītāja V. Veinberga ar E. Langbergu.

Sapulces beigās J. Ansbergs ierosināja, ka sakarā ar paredzētiem dziesmu svētkiem 1978. g. Bostonā būtu jānodibina arī vīru koris, kuŗā lūdz piedalīties arī DV biedrus.

J. Z.

Latvija Amerikā līdzstrādnieks Aleksandrs Kalniņš sarunā ar Ontario premjēru Viljamu Dēvisu (pa kreisi) etniskās preses gadskārtējā banketā. Foto: J. Kreilis

L. K. O. K.

Kapt.

Aleksandrs Lofving - Levings

Ltn.

Jānis Kalniņš

Pievienojušies aizgājušo varoņu pulkiem.

Dziļās sērās **Lāčplēša kara ordeņa kavalieru biedrība**

DV Sadzīvojas nodaļas vanadze

Anna Martinsone

mirusi 1975. gada 22. februārī Sadzīvijā, Ont.

Daugavas Vanagu Kanadā Bēru Fonds

Mūsu mīļā māte, sievasmāte un vecmāmiņa

Paula Zars

dz. Bērziņš,

dzimusi 1892. gada 31. oktobrī Mālupē,

mirusi 1975. gada 22. martā Toronto.

Tavās rokās ir sākums un beigas,
Tavās rokas ir alga un sods;
Un es mierīgi eju bez steigas,
Jo šī ticība mieru man dod.

L. Breikšs

Viņu mīļā piemiņā paturēs
meita, znots un mazmeita Toronto

Viktors Timmermanis

dzimis 1918. gada 12. aprīlī,

miris 1975. gada 15. martā Toronto

Sv. Jāņa ev.lut. latviešu draudzes
Toronto Palīdzības fonds

Biruta Senkēviča

Dzīvības sauciens

Tā gaidu Liedienu
Kā bāleliņu;
Atnāca, izgaisa,
Kā rīta rasa.

Pavasaris, visu dzīvinošais pavasaris nu beidzot ir klāt! Ikviens stāds, ik dzīvā radība un arī pats cilvēks tiecas pēc gaismas — pretī dabas atmodai. Kur gaisma, tur dzīvība, jo tā iznīcina tumsu un saltumu.

Saule lej savu dzīvinošo spēku pār zemi, putnu dziesmas paceļas pret debesīm, no baznīcu torņiem atskan zvanu skaņas. Šķiet, ka visa radība saviļņojas gaviļu saucienam: Gaisma ir uzvarējusi tumsu!

Spīdi nu, saulīte,
Ābeļu dārzā;
Tur mūsu bāliņi
Šūpoles kāra.

Dzīvodami svešajā zemē, kur valda citādas paražas, mēs nedrīkstam aizmirst mūsu tradīcijas — pagātnes daiļuma vērtību un savas latviskās dvēseles bagātības apcirkņus. Mums jāizprot ne tikai laikmeta skarbums, bet arī tautas gars un tieši šeit, svešumā, jāstiprina savi sirds un dvēseles spēki. Tieši tagad dvēselei un sirdij jābūt par galveno mūsu dzīvības un spēku avotu. Mums jābūt nomodā par dārgo mantojumu, ko esam saņēmuši no mūsu senčiem, kas jānodod mūsu jaunajai audzei.

Lieldienās visas izdarības simbolizē saules kustības un viņas auglības dāvātāju spēku. Mūžīgā riņķošanā iet saules zelta rats, kas visur nes savu dzīvinošo elpu. Tādēļ visās izdarībās mūsu senči centās godināt sauli, kas apgarojusi visu dzīvo radību, liek tai zaļot un zelt visā krāšņumā.

Mūsu tauta saistījusi Lieldienu svētkus ar senajām paražām un ticējumiem, ko sevišķi sāk piekopt mūsu jaunieši. Gaidas katru pavasari savā sarīkojumā Lieldienas brauc nodarbojas ar olu krāsošanu, bet jo sevišķi Lieldienu izdarībām pievērsušies tautas tradiciju kopēji burtnieki.

Šūpoļu kāršana un olu krāsošana ir viena no svarīgākajām izdarībām:

Krāsosim, māsiņas,
Raibas oliņas,
Dosim bāliņam
Lieldienu rītā.

Iecienīta ir olu krāsošana ar dabiskām krāsām un olu sišana. Lieldienās olas sita vīrs ar sievu, līgavainis ar iecerēto: kas otra partneŗa olu sasitis, tas ir noteicējs visu gadu. Ar olām zīlēja arī, kas ilgāk dzīvos — kam stiprākā ola.

Otra raksturīgākā izdarība bija šūpoļu kāršana un šūpošanās. Šūpoles kāra augstākā kalnā, starp diviem kokiem:

Lieldiena veicāja,
Kur kārsim šūpoles?
Uz augsta kalna,
Lielceļa malā.

Parasti šūpoles vairījās kārt ūdens malā, lai māsiņai nenokristu vainadziņš, nēsamirktu villainīte. Šūpošanās Lieldienās bija saistīta ar auglības jēdzienu, jo ar kustībām vispār centās veicināt auglības spēku. Mūsu senči šūpodamies cerēja veicināt linu augšanu un, lai „odiņi, masalīši, neēd šovasar".

P. Einhorns savā „Historia Lettica" saka, ka Lieldienas rītā saule spīd diedama. Otrs tradiciju pētnieks Ernests Kristjans Trautfeters mūsu Lieldienas nosaucis par Šūpoļu dienu (Schaukeltage). Viņš apceļojis mūsu zemi pagājušā gadsimta vidū un ievērojis, ka latvieši Lieldienās kaŗ šūpoles, pie kurām ļaudis sanāca un šūpodamies priecājās.

Katram, kā jaunam, tā vecam, vajadzēja krietni izšūpoties ne vien, lai lini padotos un augtu apaļas telītes, bet arī, lai katrs pats izjustu šūpolēs pavasaŗa atmodas brīnumu un saules gaišumu. Pie šūpolēm dzēra alu, bērzu sulas un dziedāja dziesmas ar piedziedājumu: „rotā, rotā."

Vai, vai, Lieldiena,
Tavu gaŗu gavēni:
Apēdu māmiņai,
Trīs pūri kaņepju,
Trīs pūri kaņepju,
Deviņus pīrāgus,
Šos gaŗus gaveņus
Gavēdama.

GRAND RAPIDI

● Grand Rapidos pēkšņi 62 g. vecumā miris Jūlijs Ronis, dzimis Rīgā. Nelaikim veltīto aizlūgumu 1. martā vadīja māc. Kr. Hermanis. Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes vārdā atvadījās draudzes priekšnieks J. Siliņš un Mežvidu pārvaldes priekšnieks J. Ziediņš, bet no korporācijas Lettonia māc. Kr. Hermanis. Aizgājēju pārpelnoja. Viņš atstāj dzīvesbiedri, dēlu ar vedeklu, meitu ar znotu, mazbērnus un māsu dzimtenē.

● DV apvienības vanadžu kopas gada sapulci 2. martā Latviešu biedrības namā vadīja B. Maine, protokolēja I. Vanuška, piedaloties 21 vanadzei; klāt bija arī apvienības priekšnieks A. Balodis. Ziņojumus sniedza kopas priekšniece E. Brūna un kasiere A. Švecha. Pēc 9 gadiem priekšnieces amatam vairs nekandidēja E. Brūna; viņas vietā ievēlēja Irēni Vanušku, bet valdē — A. Švechu, A. Grauļi, E. Brūnu, M. Bārdiņu un O. Roziņu. Aizejošai vanadžu kopas priekšniecei E. Brūnai sapulces vad. B. Maine pasniedza apvienības veltī, bet A. Balodei ziedus.

● Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudzes dāmu komitejas Meteņu dienas sarīkojumā pēc dievkalpojuma baznīcas sabiedriskajās telpās baznīcēnus pacienāja ar skābu kāpostu viru, pankūkām un citām piedevām. Pēc tam E. Mednis no Grand Hevenas rādīja paša uzņemti filmu „Mežvidi 1974. g. vasarā". V. Z.

Sidrabenes pārvalde meklē kafejnīcas nomnieku.

Zvanīt A. Kalniņam,

tel. 533-2798.

Rodes stāvoklis kritisks

Kādas sievietes nodevības dēļ 1962. gadā Rīgā apcietināja t.s. Baltijas federācijas grupu — Kalniņu, Skujenieku, Rodi u.c., apm. 10 personas. Visus apcietinātos sodīja ar 15 gadu ilgu ieslodzījumu cietumos un soda nometnēs.

Tagad visa šī grupa ir atbrīvota, izņemot Gunāru Rodi, kas sodu izcieš kādā Mordavijas soda nometnē. Pēc ziņām, kas pašā pēdējā laikā saņemtas Zviedrijā, Rode slimo ar smagu iekšēju slimību, un ir neticami, ka viņš nometnes apstākļos spētu pārdzīvot vēl atlikušos 2 ieslodzījuma gadus.

Rodes biedri domā, ka publicitāte rietumos varētu ietekmēt padomju iestādes (līdzīgi kā Brūveļu gadījumā) un panākt Rodes priekšlaicīgu atbrīvošanu. Bruno Kalniņš soc. dem. partijas un Austrumeiropas soc. apvienības vārdā Rodes lietā griezies pie „Amnesty International" Zviedrijā, Vācijā un Anglijā. Viņš ieskata, ka tai būtu lielākas izredzes uz pozitīvu rezultātu, ja Rodes lieta parādītos arī rietumu presē vai citādā veidā tiktu padarīta publiska rietumos.

Pēc Informācijas biroja ziņām Stokholmā, Rode pašreiz ir vienīgais latvietis, kas šādā veidā gluži politisku iemeslu dēļ atrodas smagā un ilgstošā ieslodzījumā ārpus Latvijas.

J. M.

Sidnejas latviešu biedrības (Austrālijā) sestdienas skolu beiguši 8 audzēkņi: Viviana Buivida, Kristīne Granstroma, Iveta Rone, Ingrīda Šakurova, Līna Veldze, Māris Ikaunieks, Ivars Kalns un Pēteris Stupāns. Izlaiduma akts notika 1. februārī, apvienojot to ar jaunā mācības gada sākumu, kas kļuvis jau par tradiciju. Skolas pārzine ir L. Budule. Absolventus apsveica Latviešu apvienības Austrālijā un Jaunzēlandē kultūras fonda valdes priekšsēdis Ed. Šmugajs un katram pasniedza Kultūras fonda balvu — grāmatu: Kultūras dienas Austrālijā. DV balvas — grāmatas pasniedza A. Strautnieks. Māc. P. Laiviņš no Vienības draudzes katram absolventam pasniedza aploksni. Augšējā attēlā skolu beigušie audzēkņi.

Foto: R. Āboltiņš

Labi panākumi . . .

(Turpinājums no 9. lp.)

No 20 locekļu lielās draudzes padomes šogad bija pārvēlami: G. Kārkliņš, J. Koncis, A. Lucs, U. Pavlovičs, K. Radziņš un J. Skrastiņš. Padomē vairs nekandidēja G. Kārkliņš. No 10 uzstādītiem kandidātiem ievēlēja: J. Konci (115 balsis), K. Radziņu (109), G. Reinfeldu (81), A. Lucu (77), J. Skrastiņu (69) un R. Brežģi (64); kandidātos — V. Grasmanis (64), V. Liepiņš (43), A. Gaiķis (34) un U. Pavlovics (33). No jauna padomē darbosies G. Reinfelds un R. Brežģis. Pēdējam bija līdzīgs balsu skaits ar V. Grasmani, bet izšķīra kandidātu uzstādīšanas kārtība. Balsošanā piedalījās 133 sapulces dalībnieki, 3 zīmītes bija nodotas nederīgas. Draudzes padomes sēdēs aicina arī pirmos divus padomes kandidātus. Revīzijas komisija šogad nebija pārvēlama.

Draudzes priekšnieks J. Koncis un māc. I. Gaide pārrunās informēja par ērģeļu fondu un veiktajiem priekšdarbiem ērģeļu iegādē. No jauno ērģeļu pasūtinājuma brīža tomēr paies gads, kamēr tās iebūvēs baznīcā galīgā veidā. Draudzes priekšnieks vēl informēja par iecerēto bērnu dārzu, kam draudzes padome atvēlētu telpas, neuzņemoties citas materiālas saistības. I. Epnere informēja par veiktajiem darbiem šīs ieceres īstenošanā. Apzināti jau skolotāji un sākotnējais bērnu skaits, tāpat noorganizēta vecāku padome un izstrādāta bērnu dārza programma. V. Liepiņš ieteica sapulcei bērnu dārzu atbalstīt, jo tas varētu uzņemt arī jaukto laulību ģimeņu bērnus, kas bērnu dārzā būtu kopā ar pārējiem latviešu bērniem un tur iemācītos latviešu valodu, kuŗu ģimenē nerunā. Ar līdzīgu ieteikumu nāca arī Biruta Rubesa. 17 sapulces dalībnieku par bērnu dārzu ierosināja nobalsot aizklāti, bet vairums ieteica atklātu balsošanu. Ar 59 balsīm, 14 balsojot pret un 11 atturoties, pieņēma padomes ieteikumu.

Biruta Rubesa, kas ir arī jaunā Toronto latviešu centra izveidošanas komitejas locekle, iepazīstināja ar līdz šim veiktajiem darbiem centra projekta īstenošanā. Centra komitejai vajadzīgs rīcības kapitāls vismaz 10.000 dol., no kuŗiem LNAK valde jau atvēlējusi 3000 dol. un tikpat sazīmējuši komitejas locekļi. Beigās izraisījās pārrunas arī par Saulaines saimniecību. J. Atteka šaubījās, vai ir lietderīgi atvilkt līdzekļus no draudzes kases, kamēr J. Koncis bija ieskatos, ka šis draudzes īpašums atbalstāms vismaz līdz laikam, kad varēs saimniekot ar saviem līdzekļiem. Ilze Epnere ieteica Saulaines tālāku izveidošanu, lai šī jaukā atpūtas vieta saistītu vēl vairāk apmeklētāju, kas pavairotu arī ienākumus.

Toronto Sv. Jāņa ev. lut. draudzē šī gada sākumā bija 1806 draudzes locekļi, no tiem 315 bērnu. Pagājušā gada bilance bija 59.879 dol., izdevumiem pārsniedzot ienākumus par 3842 dol., pie kam īpašumu un inventāra vērtība ir 338.400 dol.; kasē uz 1975. g. 1. janvāri bija 10.080 dol.

Notikuši 57 dievkalpojumi, kuŗos caurmērā katrā piedalījušies 195 dievlūdzēji jeb kopā 11.000; dievgaldnieku bijuši 820. Draudzē darbojas svētdienas skola ar 77 audzēkņiem un divas jauniešu grupas: jaunākā (no 13—14 g. v.), un vecākā grupa (no 15—16 g. v.), kopā 62 jaunieši. Notikušas ticības celsmes stundas (Sv. Jāņa un Sv. Andreja baznīcā), kristīgās zīmes jaunatnes kursi Saulainē. Darbojas garīgo lietu komiteja un draudzes koris diriģenta J. Baruša vadībā.

Draudze skaitliski palielinājusies par 11 locekļiem. No pagājušā gada kristītiem 23 bērniem 9 nākuši no jauktu laulību ģimenēm. Iesvētīti 29 jaunieši, laulāti 11 pāri, no tiem 4 jauktas laulības; miruši 16 draudzes locekļi.

Pērngad Saulaines bērnu nometnē 6 nedēļās uzturējušies 144 bērni Saulaines iepriekšējā gada budžets bija 39.643 dol., pie kam izdevumi pārsnieguši ienākumus par 1261 dol. Nometnē iekārtots jauns auto novietošanas laukums. Pagājušā gadā bērnu nometnes galvenā ēkā ar īpašu materiālu noklātas iekšsienas, ierīkota siltā gaisa apkure, bet lielajā mājā pārbūvēta kāpņu telpa un iebūvēta jauna vannas istaba. Iesākta šķūņa pārbūve, darbus veicot ar talkām.

Dāmu komiteja sarīkojusi 6 draudzes pēcpusdienas un Ziemsvētku tirdziņu, atbalstījusi Saulaini ar 3714 dol., bet draudzes mājas parāda dzēšanai nodoti 1000 dol., un baznīcas parāda nomaksai 800 dol.

Draudzes garīgai aprūpei izdoti 19.215 dol., jaunatnes darbam 678 dol., baznīcas kopdarbam 3356 dol., administrācijas un baznīcas uzturēšanai 15.121 dol. Pagājušā gadā ieņemts 59.878 dol.: draudzes nodevās un kollektēs — 45.848 dol., ziedojumos 8.743 dol.

O. K.

Tuvojas 3. DV globālās dienas

Latviešu rosība brīvajā pasaulē ir apbrīnojama. Ja pirmajos trimdas gados notika lielāks sarīkojums reizi pa trim vai pat vairāk gadiem, tad tagad ik gadus notiek divi vai vairāk kultūrāli vai politiski sarīkojumi, kur aicināti piedalīties tautieši no visiem kontinentiem, no visām pasaules zemēm. Tādēļ jau laikus skan aicinājums Daugavas vanagu saimei visā pasaulē piedalīties 3. Globālās DV dienās 1976. gadā no 27. — 31. augustam Londonā, Anglijā.

Iekārtojiet savus atvaļinājumus, sarunājiet ceļojuma biedrus, lai būtu iespējams izkārtot lidojumus un braucienus pa palētinātu maksu! Globālo dienu rīcības komiteja rūpēsies, lai laiks, ko jūs pavadīsit Londonā, būtu interesants ierosinošs un latviskā sirsnībā! Paturiet prātā: 3. Globālās DV dienas Londonā, Anglijā, no 27. — 31. augustam 1976. gadā!

Daugavas Vanagi, sasauksimies!

3. Globālo DV dienu rīcības komiteja

Latviešu sekmes vieglatlētikā

Kanadas vieglatlētikas savienības sacīkstēs telpās Toronto plašajā programmā 15. martā vieta bija arī dalībniekiem virs 40 gadiem. Latviešu vieglatlēti guva labus panākumus. Sprintā 50 m distancē 45—49. g. veco klasē labāko rezultātu sasniedza Kārlis Pavasars, veicot distanci 6,8 sekundēs. Viņš labāko sasniegumu — 5,19 m uzrādīja arī tāllēkšanā, gūstot uzvaru. 400 m skrējienā 45 — 49 g. veco klasē labāko rezultātu guva Kārlis Virkavs ar 58,7 sekundēm, bet virs 50 g.v. klasē Valdis Teteris sasniedza jaunu Kanadas rekordu ar 60,4 sek., labojot iepriekšējo 61,7 sek. atzīmi, kas piederēja Veithausam un Teterim.

—vt—

Mūsu koŗa dalībnieks

Voldemārs Kārkliņš

aizgājis mūžības dārzos.

Vediet mani dziedādami,
Nevediet raudādami:
Nevediet raudādami;
Lai iet mana dvēselīte
Pie Dieviņa dziedādama.

Dainas koris Toronto, Kanadā.

Gan jauks ir laiks ar draugiem pavadīts,
Bet bieži vakars pienāk negaidīts.
(V. Plūdons)

Jānis Pipiņš

(Pīpjānītis)

dzimis 1923. gada 12. novembrī Rīgā,
miris 1975. gada 13. martā Liežā, Beļģijā

Bij. ELJAS Informācijas redaktors, satīras žurnāla Rūgtais Apinis sirds un dvēsele, aktīvais trimdas darbinieks, jaunatnes labvēlis, mūsu sirdsmīļais draugs mūs ir atstājis.

Eiropas Latviešu Jaunatnes Apvienība,
RA līdzstrādnieki
Draugi visā pasaulē.

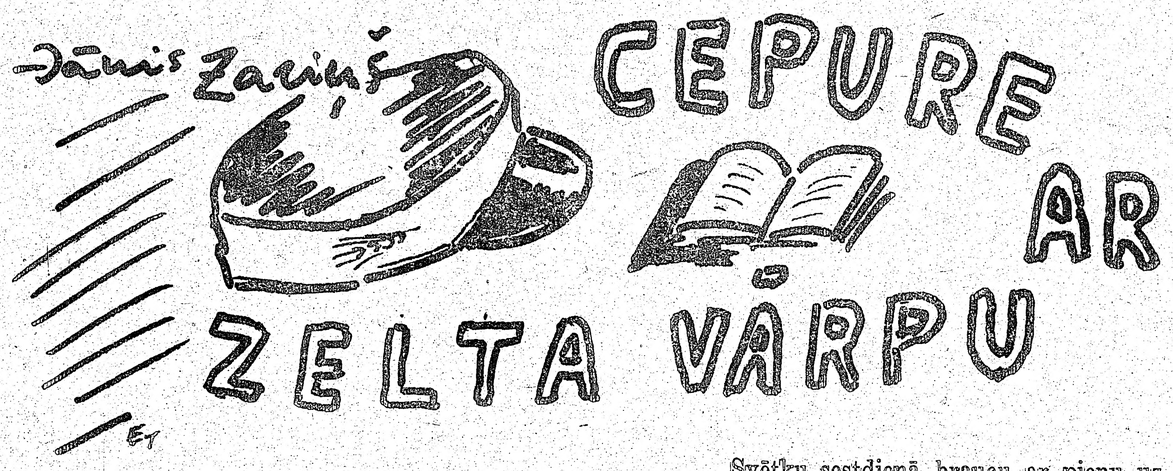

(76. turpinājums)

Tas neattiecas vienīgi uz lauku ļaudīm, bet arī uz tā saucamiem šolaiku pilsētniekiem. Tiem visiem vēl ir klāt lauku smaka. Katrs iedzīvotājs Rīgā, kas tagad nēsā profesora vai skolotāja portfeli, valkā virsnieka uniformu vai arī sēž birojā aiz galda kā direktors, kādreiz ganījis govis, mēzis mēslus, slaucis govis un pļāvis sienu. Tās dāmas, kas tagad staigā nercādas kažokos ar briljanta gredzeniem pirkstos, smalki frizētas un iesmaržotas ar Francijas dārgākām smaržām, kādreiz nāca no kūts koka tupelēs un slauceni rokā, smaržoja pēc latviešu zemnieka zelta — mēsliem."

Šo Zeibolta Jēkaba spriedumu par mūsu puses ļaudīm esmu paturējis visu mūžu prātā un tanī saskatu lielu patiesību.

Runājot par kaimiņiem, man tagad nāk prātā rakstnieka vārdi, tāpēc sarunās cenšos būt ļoti uzmanīgs.

„Nu, kas tad tev šogad tāds jauns padomā? Pagājušo gadu sapirki mākslīgos mēslus. Tie jau vēl pūstot klētī. Sāki ar to jauno ecēšu braukāt par kalngaliem. Kas tad būs nākošais?" prasa Siliņu Jānis.

„Brīnos, ka tu Ziemas svētkos jau sāc domāt par pavasari. Agrāk tu tik ātrs nebiji. Lai nu mākslīgie mēsli pastāv maisos. Izlietošu pavasarī uz vasaras kviešiem. Pagājušo vasaru Manitobas kvieši auga vareni. Pilnīgi spriest nevarēju, jo daļa noslīka. Ja pagājušo gadu nebūtu kalna galus nošļūcis, tad mums nebūtu pat miežu, ko alu izbrūvēt. Redzi, iešu uz pagrabu un atnesīšu alu. Ar sausu muti runāšana lāgā neveicas. Sevišķi, ja grib aprunāt tos, kas nav klāt," un, paņēmis krūzi, aizsteidzos uz piena māju, kur rūgst alus. Kad esmu atnesis alu un pielējis krūzes, saku:

„Nu, tad lai Dievs svētī pirmo lāsīti." Šo teicienu esmu iemācījies no pieaugušiem.

„Ir gan varens brūvējums. Laikam tā piena māja tiešām būs laba. Skaties, alus auksts, bet siltumā puto vareni. Pagrabā vien alu grūti noturēt," saka Pastnieku saimnieks.

„Jā, jūs jau par mūsu piena māju kādreiz smējāties. Tagad mūsu piens aiziet vienmēr pirmā šķirā. Kopš nopirkām dzesinātāju, tā lieta iet. Arī alu tur var labi noraudzēt un uzglabāt," saku, pieliedams kausu Siliņu Jānim.

„Jā, mūsu pusē cilvēki smejas par visu, ko viņi nezina. Atceros vēl, kā cilvēki smējās par pirmo pašgājēju lokomobili, kad tas nāca pa lielceļu. Aiz ziņkārības gandrīz viss pagasts stāvēja lielceļa malā. Visi smējās, ka tagad visas mājas ar dzirkstelēm tikšot nodedzinātas un visi koka tilti tikšot salauzti. Vēl šodien atceros, ka vecais Bēržu Beikmanis teica, ka tādu velnu viņš savā mājā gan nekad neņemšot. Tagad skaties, Bēržu Beikmanim pašam pašgājējs mājās. Neklausies, ko cirgalieši runā. Viņiem asas mēles, bet labas sirdis," promejot saka Siliņu Jānis.

„Lai nu tā būtu," saku atvadoties.

Pirmās kristības esmu izturējis. Zinu, ka turpmāk jābūt ļoti uzmanīgam kā sarunās, tā izturoties.

Pirmajos Ziemas svētkos Aumeistaru aizsargu nodaļa rīko balli.

„Vai tu domā iet uz balli?" prasa māte.

„Nezinu. Būtu jau jāiet. Citādi domās, ka negribu ar sava pagasta ļaudīm biedroties," atbildu.

„Uzaicini šogad Lazdiņu Jāni, Dzenīšu Kārli un Akmentiņu svētkos pie mums. Tad vakarā visi kopā varēsit iet uz balli. Meitas taču gaida puišus," saka māte.

Svētku sestdienā braucu ar pienu uz pienotavu. Pie Grundzāles pamatskolas satieku skolas pārzini Jāni Klāvu. Viņš apvaicājas un tūliņ sāk savu runājamo:

„Tas labi, ka tu reiz esi nolēmis palikt uz laukiem. Uz laukiem cilvēki vajadzīgi. Un kas vēl tur klāt? Skaista daba un svaigs gaiss. Ko gan cilvēks vairāk var vēlēties? Esmu lepns, ka no Grundzāles pamatskolas jau pieci izglītoti lauksaimnieki nākotnē pārņems vadību mūsu pusē. Par to esmu priecīgs pārlieku. Grundzālieši jau savus bērnus sūta vidusskolā. Vispārēja izglītība jau ir laba lieta, bet ko tā dod laukiem? Neko. Pasaulē cilvēki vairojas kā spaļi. Pārtika būs tā, kas nākamībā noteiks tautas labklājību. Mēs, latvieši, tanī ziņā esam sevišķi izcilā stāvoklī. Mēs protam kopt un mīlēt savu zemi," runā Klāvu Jānis.

„Jā, bet nākotnē vajadzēs arī skolotu cilvēku. Tāpat vajadzēs skolotāju, mācītāju, advokātu un ārstu. Uz laukiem sevišķi manāms veterinārārstu trūkums." Runāju pretim Jānim.

„Jā, ja vairāki bērni ģimenē, tad jaunākos jau var skolot par profesionāliem darbiniekiem. Teiksim, tava māte tavu jaunāko brāli Arvīdu droši vien sūtīs uz Gaujienes ģimnaziju. To es arī atzīstu," stāsta Klāvu Jānis.

Kad esmu atvadījies no bijušā skolas pārziņa, ienāk prātā, ka vajadzēja gan paprasīt viņam, kā tas iespējams, ka viens no Bilskas pagasta lauksaimnieku dēliem, un vēl vecākais, strādā ar skolas pārzini. Tad redzētu, ko teiktu Klāvu Jānis.

Kad svētku vakarā jābrauc uz baznīcu, atrunājos, ka nejūtos labi. Tāpat nebraucu līdz pie kaimiņiem. Svētku vakarā viens pats sēžu un pētīju lauksaimniecības žurnālus. Redzu, kādā laikā ir attīstījusies lopkopība, piensaimniecība, dārzkopība un biškopība.

Redzams, ka ne no kā radušies brīnumi. Vēl turklāt tanī pašā laikā Latvijas muižnieki pirmos gadus strādāja valdībai pretim. Lai arī muižām atņēma zemi un sadalīja jaunsaimniekiem, muižnieku rokās atradās kapitāls un arī zināšanas par lauksaimniecību. Sākot ražot bez naudas un bez zināšanām, tiešām jākonstatē, ka desmit gadu laikā sasniegti tādi panākumi, kādi nekur citur vēsturē nav manāmi. Protams, līdzīgus panākumus gūst mūsu ziemeļu kaimiņi igauņi un daļēji arī lietuvieši.

Tagad, sēžot Ziemas svētku vakarā un lasot šos lielos sējumus, jūtu, ka kļūstu stiprs garā un patiesībā. Zemnieka dēla sirdī atmostas latvieša gars. Tas nedrīkst pamirt. Kad mājinieki uz rīta pusi pārrodas no Ziemas svētku svinēšanas Urbuļos pie mātes brāļa Alekša, es vēl sēžu un lasu. Vārdi un spriedumi mani valdzina. Dzeru šo gara dzērienu ar tādu aizrautību, ka nemanu, ka jau pienācis rīts. Ir pirmo Ziemas svētku rīts. Zinu, ka drīz ieradīsies Dzenīšu Kārlis, Akmentiņu Kārlis un Lazdiņu Jānis. Netālu no gultas kaktā dzied circenis — čirkst, čirkst, čirkst.

Esmu apmierināts ar dzīvi. Ja arī pasaulē rādās posts, mums Latvijā vēl viss iet pareizās sliedēs. Tas latviešu nopelns. Kad pamostos, jau gaiša diena. Māte pienākusi saka:

„Neņemies nu tik daudz svētku dienā ar tām grāmatām. Gan jau panāksi. Visa dzīve priekšā."

„Jā jau jā. Pēc brīvdienām jādod iesietie žurnāli atpakaļ. Paņemtas grāmatas nevar ilgāk turēt par vienu mēnesi. Tagad jau divas nedēļas būs pagājušas, bet esmu tikai iesācis lasīt. Negribu arī būt tas, kas grāmatas paņem tikai modes pēc, bet neizlasa."

Kad pieceļos, stundenis jau rāda tuvu pusdienai. Zinu, ka drīz ieradīsies viesi. Ātri noskaloju muti un nodzenu ar bārdas nazi tās trīs spalvas, kas tikko sākušas augt man zoda galā un uz virslūpas. Tad atnesu spaini ar alu. Tam jāļauj sasilt, lai putotu.

(Turpinājums sekos)

Labas ziņas
Lētākā sūtīšana kā jebkad!!!
SPECIĀLOS rubļu CERTIFIKĀTUS uz Latviju sūta

INTERTRADE EXPRESS CORP.

To sakām mēs un to saka arī jūsu piederīgie.
Par tiem jūsu piederīgie var iegādāties visu, ko vēlas, par daļu no parastās vērtības, tas ir apm. tā, ka jūs būtu iegājuši veikalā ar $100 un nopirkuši mantas $200 vai $300 vērtībā, vai pat vairāk.

Speciālos rubļu certifikātus var arī ļoti izdevīgi apmainīt pret parastajiem rubļiem.

PILNĪGA GARANTIJA UN APDROŠINĀŠANA

Certifikātu piegāde mājās apm. 3 nedēļu laikā.

Speciālā rubļa vērtība ir $2.63

Pieprasait mūsu illustrētos katalogus.

PASŪTINAIT TAGAD tikai caur

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd. Street, Fifth floor NEW YORK, N.Y. 10010, tālr. 982-1530

Ļoti svarīgi — Automobiļi Ātra piegāde
Izvēlaties no šiem jaunajiem modeļiem:

	Cenas US $
Zhiguli Vaz 2101	$3706.00
Jaunais, uzlabotais (Export Model)	
Zhiguli Vaz 2103	$4246.00
Zhiguli Vaz 2102 Station Wagon (Export Model)	$4082.00
Moskvitch 412 IE	$3756.00
Moskvitch 408 IE	$3454.00
Moskvitch 426 IE Station Wagon	$3919.00
Moskvitch 427 IE Station Wagon	$4205.00
Zaporozhets Zaz 968	$2368.00

Pieprasait mūsu speciālo illustrēto apkārtrakstu ar automašīnu attēliem. Pieņemam pasūtinājumus arī DZĪVOKĻIEM, PĀRSŪTĀM LIETOTAS DRĒBES.
Iebraucēji no USSR, pieprasait speciālo informāciju! Mums ir 26 gadu pieredze šais darījumos un mums ir tūkstošiem apmierinātu klientu.

Speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana

Intertrade Express Corp., 125 East 23rd. Street, New York, N. Y. 10010, kas speciālizējusies jau 25 gadus dāvanu sūtīšanā uz Pad. Savienību, ziņo, ka speciālie rubļu certifikāti ir labākā dāvana piederīgiem Latvijā.
Speciālie rubļi ir četrreiz vērtīgāki par parastiem, tāpēc tie ir izdevīgāki. Saņēmēji ar tiem var iegādāties visu speciālajos Vneshposyltorg ārzemju valūtas veikalos par apm. ¼ no mantu vērtības parastos rubļos, vai pat lētāk.
Speciālos rubļu Certifikātus var izdevīgi apmainīt arī parastajos rubļos par dārgāku likmi. Mēs varam jums ieteikt sazināties ar INTERTRADE EXPRESS CORP. 125 East 23rd. Street, 5th Floor, New York, N. Y., 10010, tālr. 982-1530 un pieprasīt bezmaksas illustrēto katalogu.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Agrās Lieldienas

Šogad ir ,,agrās Lieldienas". Līdz 2002. gadam, t.i. nākošo 27 gadu laikā tikai vēl 5 reizes Ciešanu laiks beigsies martā; visus pārējos gadus Lieldienas „iekritīs" aprīlī. Laiku pa laikam runāts, ka kalendāru vajadzētu reformēt, lai Lieldienas, tāpat kā Ziemsvētki, būtu vienmēr vienā un tai pašā noteiktā datumā, lai ik mēnesim būtu vienāds dienu skaits u.t.t. To visu var darīt un vienā otrā saimnieciskās dzīves laukā tas daudz ko vienkāršotu.

Reliģiskā dzīve no tā ne ciestu, ne iegūtu. Nav svarīgi, vai Kristus dzimšanu pieminam pirmdienā vai sestdienā; nav arī svarīgi, vai Augšāmcelšanās svētkus svinam martā vai aprīlī. Svarīgi ir, ka to vispār darām. Un ja šeit par šo jautājumu ieminamies, tad tikai tāpēc, ka vārdos „agrās Lieldienas" var — ja grib — saklausīt sava veida simboliku.

Lieldienas mūsu apziņā saistās ar dabas atmodu pēc ziemas sastinguma. Kaut arī tas nekādi neietekmē ziedoņa ierašanās laiku, „agrās Lieldienas" mūs noskaņo gaišāk un līksmāk: Lieldienas? tas nozīmē, ka pavasaris vairs nav aiz kalniem!

Bet Lieldienas nav svētki par godu dabas atmodai. Tās nesvin, lai atzīmētu zāles dīgšanu un pumpuru plaukšanu. Tās svin, lai pieminētu dzīvības uzvaru pār nāvi; lai atgādinātu ir sev, ir citiem, ka stiprāka par kapu ir Dieva mīlestības dzīvdarītāja vara; lai atcerētos, ka Dieva sūtņi reiz pasludināja gaišo vēsti par krustā sisto un kapā guldīto Pestītāju: Viņš ir augšāmcēlies!

Un „agrās Lieldienas"? Ar ko tās atšķiras no „vēlajām"? — Ar to, ka cilvēka sirdī jau agri sāk skanēt balss, kas to sauc uz garīgo atmodu. Nav neviena, kas kādreiz nemaldītos, kam kādreiz neslīdētu kāja, kas nezaudētu uz laiku saskari ar Dievu — gaismas un dzīvības pirmavotu. Un svētīgs tad ir tas, kas to jau agri atskārtis — un kam tad agri uzlec Lieldienas dzīvības vēsts gaišā saule!

Kaut mums visiem šogad būtu agrās Lieldienas, ne tikai kalendārā vien!

A. V.

Kristus pēdās

Kristum seko neskaitāmi Viņa valstības tīkotāji, bet tikai daži, kas ir ar mieru nest Viņa krustu. Daudzi, kas vēlas mierinājuma, bet maz to, kas ir ar mieru panest grūtības. Netrūkst to, kas labprāt mielojas pie Viņa bagātīgi klātā galda, bet ir tikai nedaudzi, kas līdz ar Viņu ir gatavi gavēt. Visi ilgojas Viņa līksmības, bet tikai retais ir ar mieru Viņa dēļ ko paciest. Bet, kas mīl Kristu Viņa paša dēļ un nevis tādēļ, ka saņēmuši garīgu mierinājumu — tie Viņu teic un slavē visos pārbaudījumos un sirdssāpēs gluži tāpat kā svētlaimes brīžos. Cik stipra ir tāda mīlestība uz Kristu, kas ir nesavtīga un šķīsta! Bet kur lai atrod tādu cilvēku, kas ir ar mieru kalpot Dievam pilnīgi par velti? — Tāpēc krusts ir ikvienam sagatavots un arī tevi visur sagaida. Tu nevari izbēgt no sava krusta, kur tu arī neskrietu; jo kur tu arī neietu, tu no sevis neaizbēgsi un vienmēr pats sevi sastapsi. Ja tu savu krustu nes labprāt, tad krusts tevi atbalstīs un tevi novedīs pie iecerētā mērķa, proti, tur, kur būs ciešanu beigas.

Ja tu izbēgsi no viena krusta, bez mazākām šaubām tu atradīsi citu krustu, kas būs varbūt vēl smagāks. Tajā pašā laikā, ja tu sagaidīsi, ka pareizo ceļu atradīsi saviem spēkiem, tad tu maldies. Bet ja tu paļaujies uz Kristu, tad tu saņemsi spēku no debesīm. Tā tu uzvarēsi pasauli un miesu.

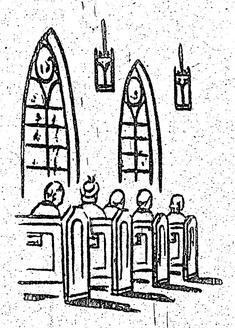

Golgātas krusts

Kristīgā pasaule domās un lūgšanās atkal soļo pa Kristus ciešanu ceļu turpat jau 2000 gadu. Kas gan būtu cilvēce bez Golgātas krusta? „Palieciet ar mani nomodā," teica Kristus saviem mācekļiem grūtajā naktī Ģetzemanes dārzā. Cik no viņiem toreiz palika nomodā? Kristus atnāca — visi guļēja . . . Cik no mums šodien vēl ir nomodā? Cik vēl ir to, kas zina šī laika nozīmi, sāpes un ciešanas, par ko runā svētie raksti? Arī mūsu dzīvē bijušas Ģetzemanes naktis. Lai mūžīgais Dievs mūs māca tā lūgt, kā Kristus lūdza Ģetzemanē. Paliksim nomodā gaŗajā naktī, tad varēsim cerēt uz gaišo Augšāmcelšanās rītu.

E. Alka

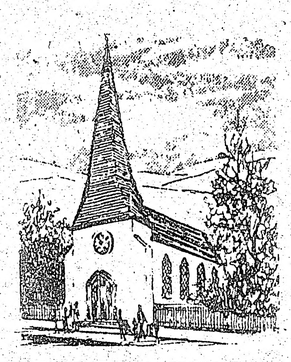

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cresc., Toronto 21, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral. Ave.

I. Gaide sastopams baznīcas kancelejā otrdienās un trešdienās no pl. 6—9 vak., bet ceturtdienās un piektdienās no pl. 9.30 līdz 12. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

30. martā pl. 6 un 10 no rīta Kristus augšāmcelšanās svētku dievkalpojums. Piedalās archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide. Pirmā dievkalpojumā dzied Dainas koris ar solistu I. Gaidi, otrā — tenors J. Barušs. Pie ērģelēm R. Āze.

Māc. J. Cālītis. Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto. Mājā 126 Vanhorne Ave., Willowdale Ont., tālr. 493-8211. Māc. A. Čops, 84 John Street, Weston. Tālrunis 249-6593.

Māc. J. Cālītis sastopams baznīcas kancelejā trešdienās no pl. 6—9 vak. un piektdienās no pl. 5—8 vak. Pārējās dienās pēc iepriekšējas norunas.

30. martā pl. 6 no rīta agrais Lieldienu dievkalpojums. Dziedās Skaidrīte Leja.

6. aprīlī pl. 3 pēcpusdienā dievkalpojums.

13. aprīlī pl. 11 no rīta dievkalpojums.

Dievkalpojumi angļu valodā katru svētdienu pl 1 pēcp. un turpināsies līdz 18. maijam.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Avenue.

30. martā, Lieldienās, plkst. 7 no rīta dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Lieldienu rīta kopējās brokastis baznīcas apakšējā zālē.

6. aprīlī — Lieldienu atsvētē plkst. 1.30 pēcp. dievkalpojums Grace United baznīcā BRAMPTONĀ.

13. aprīlī plkst. 1 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētīšanas mācību stunda.

20. aprīlī plkst. 1 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma Tālavas apbūves gabalu nomnieku sapulce baznīcas apakšējā zālē.

27. aprīlī plkst. 1 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma iesvētīšanas mācību stunda.

Māc. R. Ekšteins, 487 Brookdale Avenue, tālr. 782-8570.

Baptistu draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 4 pēcp. — Bībeles studijas trešdienās pl. 8 vakarā Walmer Road baptistu dievnamā.

30. martā Lieldienās, pl. 3 pēcp. dievkalpojums, kristības un Sv. vakarēdiens.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Avenue, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pl. 12. 30 dienā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze, 18 Victoria Avenue South.

30. martā, Pirmajās Lieldienās, pl. 8 no rīta svētku dievkalpojums. Dziedās draudzes koris diriģ. A. Kārkliņas vadībā; pēc dievkalpojuma baznīcas lejas telpās Lieldienu rīta brokastis.

6 aprīlī, plkst. 10.30 no rīta bērnu dievkalpojums ar svētdienas skolu; plkst. 11 dievkalpojums; plkst. 10.15 Bībeles klase.

13. aprīlī, plkst. 10.30 no rīta bērnu dievkalpojums ar svētdienas skolu; plkst. 11 dievkalpojums; plkst. 10.15 stunda Bībeles klasei.

20. aprīlī plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

27. aprīlī, plkst. 4 pēcp. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma baznīcas lejas telpās draudzes vakars ar groziņiem; Silvija Argue-Plīse runās un rādīs slīdītes par savu ceļojumu Afrikā, Āzijā un Tālajos austrumos.

MONTREALA

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P.Q. Tel. HU 9-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudzes Sv. Jāņa baznīca, 4345 Marcil Ave.

OTAVA

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906, Otavas latv. ev.-lut Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

Nepārtraukti 19. gadagājumā

Katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM.

No Niagara WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis, 106 Dorset Rd. Scarborough, Ont.. Tālr. 261-4218.

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 1.45 pēcp. no Niagara WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Mikelsons 60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-0832

KRISTUS IR AUGŠAMCĒLIES!

un jautā, vai mēs esam

svētceļnieki vai klaidoņi?

Kāds ir Dieva aicinājums mūsu tautai?

Meklēsim atbildes LDD 75 Gaŗezerā:

BĪBELES STUNDĀS
—Vēstule efeziešiem, māc. Paulis Urdze

PRIEŠLASĪJUMOS
—archib. Arnolds Lūsis
—prof. Dr. Egīls Grīslis
—prof. Dr. Visvaldis Klīve
—prof. Dr. Eižens Leimanis
—Daniels Brūvers
—māc. Juris Cālītis

PĀRRUNĀS - DISKUSIJĀS DIEVKALPOJUMOS UN SVĒTBRĪŽOS, KONCERTOS
—Sv. Andreja draudzes koŗa sevišķs koncerts piektdienas vakarā, 22. augustā
—Apvienoto koŗu koncerts svētdien, 24. augustā. Arnolds Kalnājs un Arvīds Purvs, virsdiriģenti

INTEREŠU LOKOS
—jauniešiem prof. Dr. Edmunds Šmits māc. Ivars Gaide un citi
—ticības māc. skolotājiem (ar paraugnod bērniem!) prāv. Roberts Āboliņš
—draudžu darbiniekiem māc. Žanis Kristbergs
—dāmu komitejām prāv. Jānis Turks
—liturģijā un mūzikā māc. Juris Jurģis un māc. Elmārs Rozītis, jr.

KONFERENCĒS
—LELDAA Vidienes apgabala trešdien, 20. augustā
—LELDAA ģenerālkonferencē 21. un 22. augustā. Darba kārtā arī LELDAA pārorganizēšana par LATVIEŠU EV. LUT. BAZNĪCU AMERIKĀ!

LATVIEŠU DRAUDŽU DIENAS GAŖEZERĀ 8/17→24

LD 75

POSĪSIMIES!

Koŗiem un atsevišķiem dziedātājiem jāpieteicas un notis jāprasa:

AUSMAI PIRKTIŅAI
1501 Alameda, Lakewood, Ohio 44107

LELDAA pārvaldes no ikvienas draudzes lūgtais ziedojums šai plašajai programmai jāsūta LDD 75 kasierim

ADOLFAM ARTMANIM
2926 Tattersall Rd., Kalamazoo, Michigan 49002.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

MILVOKI

● DV sarīkojumā Viskonsīnas mūzikas kolledžā spēlēja jaunā un apdāvinātā pianiste Anda Zirnīte. Viņas priekšnesumos dzirdējām Bacha, Bēthovena, Šopēna, V. Dārziņa un J. Ivanova darbus smalkjūtīgā un pārdzīvotā priekšnesumā, kas no jauna apliecināja, ka latviešiem aug spējīga pianiste, kuŗa savu uzdevumu veic ar lielu erudīciju un izjūtu. Lai gan laiks nebija mīlīgs, koncertā ieradās prāvs skaits tautiešu, kas neskopojās aplausiem, tā ka māksliniecei bija jādod vēl piedevas.

● DV gadskārtējā karnevālā „Lai kopā sanākam" dziedāja Vilma Vilensone (soprāns) Ildzes Rudzītes klavieŗu pavadījumā. Piecas atskaņotās dziesmas un operu ārijas izpelnījās klausītāju jūsmīgu atsaucību. Apmeklētāju nobalsošanā labākās maskas godalgoja. 1. godalgu izpelnījās Arabs (V. Zālītis), 2. Mūks (Elza Zālīte), bet pirmo komis. balvu saņēma Lelles (Maija un Vilnis Strēlnieki un Ada un Pēteris Aveni), otru balvu piešķīra Lācim (Ildzei Rudzītei). Par viesu labklājību rūpējās vanadzes ar priekšnieci M. Cukuru. Ar dzērieniem apmeklētājus apgādāja A. Tabaks, O. Blūms un P. Smukulis. Piekrišanu ieguva sarīkojuma cietums, ko bija gatavojis H. Cukurs. Tajā jo bieži atradās viens vai vairāki „cietumnieki', par kuŗu ievietošanu un atbrīvošanu rūpējās jaunatnes pārstāvji Gunārs Tabaks un Māris Pētersons. ep.

MANČESTRA

● Konektikatas Latviešu biedrības gada sapulci 2. martā Mančestras latviešu draudzes namā vadīja valdes priekšsēdis P. Upītis, protokolēja Alb. Kalniņš. Biedrībā 221 biedrs. Pagājušā gadā miruši 4, starp tiem arī mācītājs V. Rolle. Darbības gadā ieņemts 2954 dol, izdots 2489 dol. Atlikumā, pieskaitot iepriekšējo gadu atlikumu — 2551 dol. Amerikas latviešu apvienībai skolas grāmatu izdošanai aizdots 1000 dol. Minsteres ģimnazijai – piešķīra 50 dol. Biedrība izsniegusi pagājušā gadā 128 ALA biedru kartes par 611 dol. Ir arī 5 mūža biedri. Biedrība turpinājusi sadarbību ar igauņiem un lietuviešiem un Apspiesto nāciju komiteju. Arī šogad rīkos jauno mākslinieku talantu vakaru, kas notiks 12. aprīlī. Revīzijas komisijas priekšsēdis Alb. Kalniņš atzina biedrības darbību par veiksmīgu un izteica visiem darbiniekiem pateicību. Valde darbosies līdzšinējā sastāvā: priekšsēdis P. Upītis, viņa vietnieks A. Kleinhofs, vicepriekšsēdis V. Vinkels, sekretārs J. Apinis, kasieris O. Dzenis, bet no jaunās audzes valdē darbosies Ronalds Princis; revīzijas komisijā: Alb. Kalniņš, E. Ozols un O. Vasarājs. P. S.

KOVENTRIJA

● Konektikatas latviešu mednieku un makšķernieku kluba žibulētāji sapulcējās sacensībām uz Koventrijas ezera, kas nebija visai sekmīgas. 1. vietu ieguva Jānis Urtāns par lielāko basu, 2. v. Jānis Čemers par kopsvaru un 3. v. Vilis Paups par otru lielāko basu. Kluba priekšn. J. Bērziņš pasniedza ilggadējam valdes loceklim kasierim Staņislavam Kviesim kluba atzinības trofeju par enerģisku darbību klubā. P. S.

BLŪMFĪLDA

● Mount Sinai slimnīcā Hartfordā ar sirds darbības traucējumiem miris 66 g. vecais Konstantīns Zars, agrākais Annas pagasta Grēveļu māju saimnieks Vidzemē. Pēc iecelošanas 1949. g. ASV astoņus gadus strādājis Konektikatas lauksaimniecībā, vēlāk rūpniecībā, bet pēdējos septiņus gadus darbojies Midltaunā. Veselībai pasliktinoties, atradās dzīvesbiedres un bērnu rūpīgā gādībā dēla ģimenes mājā Blūmfildā. Aizgājēju pēdējā gaitā izvadīja Mančestras ev. lut. draudzes mācītājs K. Freimanis. Draudzes vārdā atvadījās draudzes priekšnieks Arvīds Ozols, kas bijis arī aizgājēja skolasbiedrs. Kapā uz šķirsta nobira arī zemes sauja, kuŗu nelaikis bija paņēmis līdz no savām lauku mājām. Viņš atstāj dzīvesbiedri Hertu, meitu Agitu un dēlu Juri. P. S.

OMAHA

● Pēc māc. J. Dziņa vadītā dievkalpojuma baznīcas zālē notika draudzes gada sapulce, kuŗu vadīja A. Briedis, bet protokolēja N. Zariņš. Pieņēma 5500 dol. lielo budžetu. Pārvēlamos valdes locekļus A. Zeltiņu un J. Ivbuli ievēlēja no jauna. Draudzes padomē ievēlēja pārvēlamos locekļus: A. Zeltiņu, M. Smitu un Hertu Ivbuli, bet no jauna A. Steinbergu un V. Vinovski. Dāmu komitejā ievēlēja B. Baroti, I. Kešānu, L. Petrašku, V. Briedi, I. Nielsenu un E. Keruzi.

● Šī gada Kalpaka bataljona piemiņas dievkalpojumā māc. J. Dzirnis iesvētīja Korporāciju kopas dāvināto Latvijas karogu Omahas draudzei, lai tautieši atcerētos dzimteni un vienoti stāvētu par tās brīvības atgūšanu. Karogu ienesa svinīgā ceremonijā un pie tā goda sardzē stāvēja Academica, Livonica, Patria un Gersicania pārstāvji. Svinīgajā brīdī piedalījās arī studenšu korporācijas Dzintra un Gaujmaliete. Pēc dievkalpojuma dzintras baznīcas lejas zālē bija klājušas kafijas galdu. M. S.

ROČESTRA

● Ierodoties kārtējā nodarbību stundā, varēja iepazīties ar šejienes daiļamatniecības kursu nozarēm, to raksturu un plašumu. Kaut kursi sākti tikai pirms pāris mēnešiem, tie jau ievirzīti rutīnas gultnē, piesaistot jaunus dalībniekus. Kursantu skaits ap 40, kas samērā ar šeit dzīvojošiem 230 latviešiem ir daudz. Mācības kursos vada A. Eimanis (koka grebšana), A. Mālmane (jostiņu aušana un izvilkuma darbi) — ar vislielāko kursantu skaitu, A. Zadiņa (ornamentika un stila mācība) un K. Šturms (intarsijas kokā). Uzsveŗams vērtīgo priekšlasījumu cikls A. Eimaņa ierosmē, kas kursantos vairo interesi un zināšanas. Pastāvīgai piepalīdzībai kursu norisē darbojas M. Esterliņa, A. Vilka un J. Zariņa. Informācijas stundai sekoja sanāksme ar programmu vakarēšanas garā, kas bija labi apmeklēta. Ievadījumā kursu vadītāja A. Zadiņa pastāstīja par šī svētīgā iestādījuma rašanos, tencinot visus tā sekmētājus un atbalstītājus. Sanāksmē bija ieradies ALA kultūras biroja vadītājs M. Grīns, vērodams kursu norisi un novērtēdams tos visai atzinīgi. Viņš arī informēja par Kultūras biroja aktīvitātēm un uzsvēra Latviešu institūta vajadzību, nozīmi un tā ieceres, kuŗu īstenošanā ikvienam būtu jāņem jo aktīva līdzdalība. Kursu izdevumu daļējai segšanai M. Grīns pasniedza A. Zadiņai čeku, kuŗu papildinot, būs iespēja iegādāties aužamos stāvus. Vakara turpmākā norise turpinājās sveču gaismā ar Rīgas 28. gaidu pulciņa dalībnieču koklēšanu, bet tautasdziesmu teicējas bija R. Dzene, M. Pavasara un L. Sniedze. Interesants un dainu krāšņuma apvizēts bija A. Eimaņa referāts par līgavas pūru tautasdziesmās. Palaundzī visus pacienāja ar vārītiem zirņiem, augļu sulu un sarūpētiem dažādiem gardumiem. Dekorātīvai noskaņai bija piestrādājuši A. un K. Šturmi. Arī saimnieces M. Esterliņas darbam netrūka palīdzīgu roku. Sanāksmi, kuŗā bija arī ciemiņi no kaimiņu Sirakūzām, pabeidza tautasdziesmas, mīklu minēšana, dejas un rotaļas. A. Sed.

KLĪVLANDE

● Plkv. O. Kalpaka piemiņas dievkalpojumā Apvienotās draudzes baznīcā piedalījās DV apvienības, Latviešu strēlnieku, korporāciju, gaidu un skautu pārstāvji ar karogiem. Dievkalpojumu vadīja māc. L. Grendze, bet svētrunu teica māc. H. Jurjāns. Dziesmām ērģeļu pavadījumus spēlēja E. Kalniņa. Dievkalpojumu beidza ar Dievs, svētī Latviju.

● Apvienotās draudzes skolas audzēkņu mūzikas pēcpusdienu draudzes nama lielajā zālē atklāja pārzinis U. Brošs. Vairumā bija klavieŗu spēlētāji, pavisam 16, 2 vijolnieki, divi koklētāji. 1 akordeonists u.c. Divus gabalus nospēlēja instrumentāls ansamblis. Publika sekoja priekšnesumiem ar lielu interesi.

● Klīvlandes latviešu pensionāru apvienības gadskārtējo sarīkojumu Apvienotās draudzes namā 2. martā atklāja apvienības priekšnieks K. Karnītis. Programmas daļu ar uzrunu ievadīja K. Ansons. Tā sākās ar drāmatisku skici „Patiess notikums kafejnīcā." Tēlotājos bija O. Kalnapuķe, T. Valujeva un M. Kampe. Pēc tam bija baritona A. Kalnapuķes un klarnetista V. Reinsona atskaņojumi klavieŗpavadījumus spēlējot L. Zemesarājai. Z. Apine un R. Šulce skandēja dzejoļus, bet meiteņu ansamblis Aijas dziedāja J. Graubiņa, V. Bērzkalna, J. Kalnieša un A. Jansona sabalsotas tautasdziesmas, solo partiju veicot L. Lagzdiņai un kokles pavadījumus spēlējot I. Pičukānei. Programmas beigās J. Kalnietis referēja par latviešu dzeju, nolasot arī fragmentus no trimdas dzejnieku darbiem. Sarīkojuma apmeklētāji pakavējās pie pensionāru dāmu klātiem galdiem.

● Klīvlandes latviešu skautu vienības Daugava 20 gadu atceres sarīkojumu 1. martā Apvienotās draudzes namā ievadīja skautu mācītāja K. Brieža vadīts svētbrīdis, kuŗā piedalījās arī latviešu baptistu draudzes māc. U. Ukstiņš. Pārskatu par skautu darbību 20 gados sniedza vecāku padomes priekšsēdis, goda zīmes Saulītes īpašnieks A. Spalviņš. Latviešu skautu kustības vadītājs Fr. Sīpols izsniedza apbalvojumus skautisma darbiniekiem — V. Krēgerim, A. Šulcam, V. Kubuliņam, V. Zemesarājai un V. Ziediņai. ASV latviešu skautu jendas priekšnieks R. Čaks pasniedza Dzimtenes skautu nozīmes R. Balodim, R. Brošam, A. Kregerim un A. Veitam. Skautu vienībā saņēma daudz personiskus un rakstveida apsveikumus. Kuplā apmeklētāju saime vēl pakavējās pie skautu vecāku sarūpēta vakariņu galda. J. E.

Ontario valdiba vēlas, lai jūs saņemtu savu pienācīgo daļu no 375 milj. nod. maksājumiem

Tūkstošiem Ontario provinces iedzīvotāju saņems savu daļu no nodokļu maksājumiem. Gādājiet, ka arī JŪS dabūjat savu daļu.

Lai to pieprasītu, jums jāizpilda Federālā ienākumu nodokļa veidlapa (pat ja jūs nemaksātu ienākuma nodokli) un Ontario nodokļu maksājumu veidlapa, kas tai pievienota.

Vai jums būtu kādi jautājumi?

Jūs varat uzgriezt tālruņa 0 nr. un pieprasīt ierēdnei *Zenith 8-2000*. Par to nav jāmaksā. Toronto pilsētas iedzīvotājiem sarunai tel. nr. ir *965-8470*.

Ontario's *fair share* TAX CREDIT SYSTEM

William Davis, Premier
Arthur Meen, Minister of Revenue

SAVIENOTAJĀS VALSTIS

BAFALO

● Ar mācītāja Jūlija Vējiņa aiziešanu mūžībā Bafalo un Sirakūzu Kristus draudze zaudē savu garīgo vadītāju, kas šinīs draudzēs darbojās jau turpat 25 gadus. Bafalo latvieši kopā ar Sirakūzu draudzes locekļiem no mācītāja atvadījās 3. marta vakarā ar piemiņas dievkalpojumu North Park luterāņu baznīcā, ko vadīja archibīskaps A. Lūsis, piedaloties sešiem mācītājiem. Pie šķirsta stāvēja korporācijas Latvia goda sardze ar sērās tīto karogu. Archibīskaps cildināja aizgājēja darbu ārmisijas laukā, sevišķi pēdējos gados, pakavēdamies arī pie māc. J. Vējiņa darba gaitām Kursīšu-Zvārdes draudzē dzimtenē, trimdas gaitām Blombergā (Vācijā) un Bafalo draudzē. Aizgājēju pēdējā gaitā izvadīja uz Forest Lawn kapsētas latviešu nodalījumu, guldot blakus viņa pirms 12 gadiem mirušai pirmajai dzīvesbiedrei. Apbedīšanu vadīja archibīskaps A. Lūsis, asistējot prāvestiem A. Veinbergam un J. Turkam, piedaloties mācītājiem I. Gaidem un J. Cālītim no Toronto un mācītājam J. Prauliņam no Niagaras (Kanadā). Pār kapa kopiņu vēl trīs reizes atvadu sveicienam noliecās korporācijas Latvia karogs un izskanēja tradicionālā dziesma: Ja kādu brāli vest uz kapu klusu... Korp. Latvia vārdā atvadījās globālais seniors Vitauts Alks, Sirakūzu un Bafalo draudžu priekšnieki, kā arī katoļu draudzes, DV apvienības un citu organizāciju pārstāvji. Aizgājējs atstāj dzīvesbiedri un dēlu ar ģimeni.

E. Alka

● DV apvienības gada sapulcē piedalījās puse no apvienības biedriem. To atklāja un vadīja valdes priekšsēdis Antons Mikulis, protokolēja valdes sekretārs Voldemārs Alks, kas nolasīja arī gada pārskatu, ko vienprātīgi pieņēma. Par vecmadžu kopas priekšnieci ievēlēja Ernu Kulpinski; pārējā vadībā pārmaiņu nav.

● Ugunsnelaimē cietušā Antona Ozoliņa ģimen pateicas visiem tautiešiem, kas caur draudzēm un organizācijām snieguši materiālu atbalstu un cita veida palīdzību.

E-ka

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes bērnu vasaras nometnē Elka Parkā, Katskilu kalnos, arī šogad būs četri divu nedēļu nometņošanas posmi. Pirmais sāksies jau 29. jūnijā, bet nākamie 13. un 27. jūlijā un 10. augustā. Nometni izbeigs 24. augustā. Pagājušo gadu visus pieteiktos bērnus nometnē nevarēja uzņemt. Bērnus var pieteikt ne vien no Ņujorkas draudzes, bet arī no pārējām vietām, ieskaitot ārzemes. Pēc iepriekšējo gadu parauga arī pensionāriem šogad maijā un jūnijā būs iespēja doties atpūtā uz Katskilu īpašumu. Šeit daļu no uzturēšanās izdevumiem sedz draudzes palīdzības fonds.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzē šogad trijās iesvētību reizēs iesvētīs 43 jauniešus. Pūpolu svētdienā, 23. martā, Betlemes baznīcā Bruklinā iesvētīs 5 jauniešus, vienu zēnu un 4 meitenes. Jonkeru baznīcā 27. aprīlī iesvētīs 10 zēnus un 10 meitenes, bet Salas baznīcā Vasarsvētkos, 18. maijā, 7 zēnus un 11 meitenes.

● Ņujorkas latviešu vidusskolas šogad mācības beigs 1. jūnijā ar kopēju izlaidumu un sarīkojumu Salas baznīcā. Vidusskolas darbojas Salā un Jonkeros. Pamatskolām izlaidums būs 31. maijā Oranžā. Nudžersijā, bet 7. un 8. jūnijā pārējām latviešu pamatskolām Salā, Jonkeros, Bruklinā un Džamaikā.

— be

Laikraksts
LATVIJA AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā,
491 College St.,
kā arī LA spiestuvē,
125 Broadview Ave.

Hamiltonas mednieki un makšķernieki darbojušies sekmīgi

Hamiltonas mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējo biedru sapulci ievadīja kluba priekšsēdis R. Mierkalns jun. Ar klusuma brīdi godināja aizvadītā gadā mirušos kluba biedrus M. Zitmani un A. Rozīti un kluba labvēli Lūciju Jakovicu. Pārskatu par kluba darbību sniedza sekretārs D. Kalva. Notikušas šaušanas sporta sacīkstes, mednieku un makšķernieku izbraukumi. Noorganizēts arī Jāņu vakars kluba īpašumā Lielupē. Klubs piedalījies pārējo latviešu un kanadiešu klubu rīkotajās sacensībās. Šāvēji izcīnījuši daudzas uzvaras. „Shooting Federation of Canada" sacensībās kluba komanda izcīnījusi 2 pirmās vietas.

Rosīgi bijuši kluba makšķernieki, izcīnot sacensībās ar pārējiem klubiem 3 pirmās, 1 otru un 1 trešo vietu. Sezonas laikā veiksmīgākiem makšķerniekiem Z. Upītem, E. Šmitam-Kalējam un Irmai Lozei ierosināti apbalvojumi. Veikti uzlabojumu darbi kluba īpašumā Lielupē.

Klubā uz 1. janvāri bija 56 biedri. Sapulce bija ieskatos, ka katram biedram piesūtāms kluba biedru saraksts, kas novietojams arī Lielupes sabiedriskajā telpā. Mazkalibra šaušanas sporta daļas vadītājs N. Ozoliņš informēja par šautuves uzlabojumiem un nākotnes iecerēm, ko sapulce atbalstīja.

Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza R. Mierkalns sen., norādot, ka klubs aizvadītā gadā saimniekojis ar 800 dol. atlikumu, un ierosināja izteikt kluba valdei pateicību.

Par kluba priekšnieku ievēlēja R. Mierkalnu. Arī kluba valdi ievēlēja līdzšinējā sastāvā: Z. Kurmīti, D. Kalvu, L. Ozoliņu, un J. Brakmani. Revīzijas komisijā: R. Mierkalns sen., E. Šmits-Kalējs un A. Zibens. Lielupes saimnieks ir K. Brakmanis ar palīgu L. Ozoliņu. Māla baložu šaušanas vad. R. Mierkalns jun. ar palīdzu Z. Kurmīti, mazkalibra šaušanu vadīs N. Ozoliņš. Makšķerēšanas sekciju vadīs L. Ozoliņš. Dāmu komitejas priekšniece ir Zigrida Mierkalne.

Sapulci vadīja A. Zibens, bet protokolēja Z. Lapuķis. L. Ozoliņš pēc sapulces rādīja filmu „Svešās zemēs".

O. K.

SKYLINE
REAL ESTATE LIMITED
I. JANKOVSKIS, PRES.
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI
APDROŠINĀŠANAS AĢENTŪRA
OBLIGĀCIJAS
ĪPAŠUMU NOVĒRTĒŠANA
Galvenais birojs:
87 Roncesvalles Ave
TORONTO 3, Ont.
533-8553

Ja jūs pelnāt naudu, jums tā ir jāpiesaka

Tas nozīmē, ka reizi gadā jums jāizpilda valdības ienākuma nodokļa veidlapa un jānosūta Finanču daļas Nodokļu nozarei Otavā.

Tas izdarāms šādi:

Katram Kanadas iedzīvotājam, kam 1974. g. ir bijuši ienākumi, kas pārsniedz vispārīgo un personiska ienākumu netaksējamo summu, ir jāizpilda T1 individuālo ienākumu nodokļa veidlapa ne vēlāk kā līdz 1975. g. 30. aprīlim. Jūs droši vien būsit jau saņēmuši savu nodokļa veidlapu. Ja nē, jūs varat to saņemt vietējā pasta nodaļā.

Un atcerieties, ja jūs esat tiesīgs saņemt atmaksu, ir nepieciešams izpildīt ienākumu veidlapu.

Ienākumu veidlapa tiek lietota galvenokārt, lai par jums dabūtu informāciju, lai atzīmētu ienākumus no visiem avotiem, lai samazinātu ienākumu, atskaitot atvilkumus, un beidzot aprēķinātu jūsu nodokli. Lai jums palīdzētu to veikt, mēs līdz ar ienākumu nodokļa veidlapu esam pievienojuši brošūru par ienākuma nodokļiem; ja vien tās noteikumiem sekosit, tā palīdzēs, kur vien nepieciešams.

Ir ļoti svarīgi izpildīt ienākuma nodokļa veidlapu pareizi un rūpīgi. Ierakstiet katrā ziņā visus ienākumus, ne tikai tos, kas uzrādīti T4 zīmē, ko izdod darba devējs, bet arī visus citus ienākumus, kas jums ir bijuši attiecīgā gadā, piem., samaksu par pakalpojumiem, pat ja tie nav uzrādīti T4 zīmē, dzeramnaudas un gratifikācijas, saņemtas naudā, ienākumus no dažāda veida ieguldījumiem, ieskaitot procentu maksājumus no aizdevumiem draugiem un radiem, īres maksājumus un ģimenes pabalsta maksājumus, ko varbūt esat saņēmuši (skat. 7. paragrafu savā brošūrā).

Izlasiet Ienākuma nodokļa brošūru uzmanīgi, lai nebūtu šaubu, ka jūs izdarāt visus atvilkumus, uz kuriem jūs esat tiesīgi. Piemēram, ja jūs uzturat vai palīdzat uzturēt kādu, kas dzīvo Kanadā (vai ārpus Kanadas, kas būtu uzskatāms par uzturamo, ja tas dzīvotu šinī zemē), jūs varētu būt tiesīgs pieprasīt atvilkumus par to personu. Ja piederīgais nedzīvo Kanadā, jums jāizpilda T1E - NR veidlapa, ko varat saņemt rajona nodokļu birojā. Pievienojiet to nodokļu veidlapai kopā ar visām nepieciešamām kvītīm.

Tas tiešām ir ļoti vienkārši, ja jūs rīkojaties soli pa solim. Ierakstiet pareizo informāciju labās puses ailē, izdariet rūpīgu kalkulāciju, pārbaudiet to vairākas reizes, salīdziniet ar brošūru.

Ja jums vēl būtu grūtības saprast, kā forma izpildāma, jūs varat zvanīt savam rajona nodokļu birojam. Tur cilvēki labprāt jums dos vajadzīgo palīdzību.

Rajona biroju telefonu numuri un adreses ir atrodamas jūsu brošūras aizmugures lappusēs.

P. S. Neaizmirstiet, ka jūsu ienākuma veidlapai jābūt nodotai pastā ne vēlāk kā 1975. g. 20. aprīlī.

Revenue Canada
Taxation
Hon. Ron Basford
Minister

Revenu Canada
Impôt
L'hon. Ron Basford
ministre

JAUNĀKAS GRĀMATAS

A. Rasa — Saule pār pilsētu, rom.	$ 6.75
E. Kurzemnieks—Divdesmitā gadsimta verdzībā PSRS	10.25
Latvijas armija 20 gados	25.00
M. Celms—Graudnieki, kultūrvēsturisks stāsts	6.60
A. Eglīts — Lūdzu ienāciet Sēr I-II	18.00
E. Kociņa — Skan mantotā stīga, rom.	6.50
I. Gubiņa—Ar diviem punktiem teikums nebeidzas, stāsti	6.50
K. Raudive — Laikmetu ārdītāji, pārdomas par mūsdienu traģiku	6.00
A. Kraujiete — Ne bungas, ne trompetes, dzejoļi	5.00
I. Gubiņa, G. Janovskis — Paskaties kļavā, dzejoļi	5.50
V. Rūķe-Draviņa — Vārds īstā vietā	9.50
L. Tolstojs — Evaņģelijs patiesā gaismā	8.25
A. Zemdega — Cirsma, dzejoļi	5.50
A. Veisbergs — Hercoga Pētera ģimnazija, rakstu krājums	15.00
Dr. P. Cirsis, S. J. — Dziļāk domāta doma, mūsdienu svarīgākie virzieni un galvenās problēmas	8.00
I. Grebzde — Aizdedziet sveces, stāsti	6.50
J. Sīlis — Meitenes Āras mīlas stāsts	6.80
O. Akmentiņš — Vidzemes auna zīmē	14.80
R. Scarry — Jautrā grāmata, bērniem	12.00
H. Kreicers—Atspīdumi I-II, atmiņas un vērojumi	16.00
Archīvs XIV — Tautas veselība	9.00
Agr. J. Venners—Ģimenes mājas augļu dārzs	6.00
A. Bērziņš — K. Ulmanis	8.00
A. Solžeņicins — Gulaga Archipelāgs	13.00
Dz. Zeberiņa — Ģimenes pavards	5.50
M. Zandbergs — Mārtiņa dienas grāmata	7.50
The Latvians in America 1640—1973 (Maruta Kārklis, Līga Streips, Laimons Streips)	5.00
A. Ezergailis — The 1917 Revolution in Latvia	12.50

D a b ū j a m a s

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121

Laikrakstam **LATVIJA** AMERIKĀ

125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $21.—
☐ 6 mēnešiem $11.50
☐ 3 mēnešiem $ 6.—

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Jauns abonents Δ pagarinājums Δ

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD. vārda.

Vai Gaŗezerā būs veco ļaužu mītne?

Tiem, kas Gaŗezerā kādu laiku padzīvojuši, nereti rodas pašiem savi atzinumi un ieteikumi, ko viņi vēlētos redzēt skaistāku un labāku. Piemēram, vidusskolas izveidošanu. Prezidents A. Tīdemanis allaž piemin savu solījumu par moderna nometnes biroja un archīvu telpu izbūvi, ja viņš Mičigenas loterijā laimētu vajadzīgos līdzekļus. O. Grīns vēl nav atmetis domu par latviskas mājas būvi — tautas mākslas krātuvi. V. Miķelsons iecerējis plašāko latviešu grāmatu klēti un moderni iekārtotu zāli koncertiem un teātŗu izrādēm. F. Ritums — asfaltēt visus Gaŗezera ceļus u. t. t.

Viens no dedzīgākajiem Gaŗezera izveidošanas projektu autoriem ir padomes loceklis Dr. J. Lācis. Viņa ierosinājumā pēdējā akcionāru sapulcē tika pieņemts arī lēmums par līdzekļu sagādi ar „Parāda zīmēm", kas varētu palīdzēt Gaŗezeru izveidot. Mūsu laikraksta pārstāvis intervēja Dr. J. Lāci, kas sarunu uzsākot teica: „Latviešu centrs Gaŗezers ir iegājis tai stadijā, kad nepieciešams to izveidot par lietojamu visu gadu, tā padarot to par latviešu sabiedriskās dzīves neatņemamu sastāvdaļu."

— Vai ir vajadzība pēc šādām pārmaiņām?

„Pašreiz organizāciju vadītājiem par dārgu naudu jāīrē sanāksmju telpas pilsētu viesnīcās, kas ne tikai sadārdzina pašas sanāksmes, bet atsaucas arī uz dalībnieku naudas līdzekļiem. Kādēļ gan ALA, DV, LELDA, Latviešu palīdzības fonds, ALJA, studentu korporācijas, rakstnieki, mākslinieki un vēl daudz citu latviešu grupu un organizācijas Gaŗezerā nevarētu pulcēties savām sanāksmēm, ja te būtu piemērotas konferenču telpas? Būtu izdevīgi kā organizācijām, tā Gaŗezera saimniecības daļai."

— Vai sanāksmju telpas būtu pašas nepieciešamākās?

„Nebūt nē, mums arī jāceļ Gaŗezeram veikals, benzīna pildītava, piemērota pansija vai tā sauktais motelis. Mums vajadzēs domāt par Gaŗezera draudzi un pastāvīgu kapellu, kā arī kapsētu un urnu novietni. Mēs zinām, ka pilsētās pat kapsētas ir ļoti dārgas un urnu novietošana vēl dārgāka. Tāpat mums tik ļoti nepieciešami archīvu novietojumi. Pašreizējais veids tos uzglabāt privāto māju pagrabos ir ļoti neparocīgs un nedrošs. Gaŗezeru varētu arī tādā veidā izmantot, ja kāda no mūsu centrālajām organizācijām vēlētos šeit savu sēdekli pārcelt. Cik zināms, šāda iecere ir LELDAAi. Viss tas paceltu Gaŗezera un Latviešu centra vērtību morālā un materiālā plāksnē."

— Vai Gaŗezers nevarētu uzcelt veco ļaužu mītni?

„Ar latviešu pašu līdzekļiem to uzcelt nevarēs, bet ar valsts palīdzību, kas ir iespējams, varētu arī to īstenot. Pilsētu rajonā šādas mītnes ir saistītas ar kvotām, bet šeit latviskā vide un mūsu īpatnējā gara dzīve nevienu netraucētu."

— Vai pašreizējā laikā nav riskanti domāt par tik plašu izveidojumu?

„Mūsu pašreizējie fondi ir labi, cīņa par naudas uzkrāšanu nav slikta, tikai jāzina, ka naudas sistēma bazējas uz ekonomisko politiku, kas nav stabila. Varētu notikt naudas pārvērtēšana, devalvācija, un ko tad ar to papīru darīs? Kuŗš gan no mūsu vecākās paaudzes nav piedzīvojis dažādo naudu sabrukumu un bezvērtību? Negribot rodas jautājums, vai nebūtu labāk zināmas vērtības 'piesiet' zemei, 'iebūvēt' nākotnei? Pašreiz pats izdevīgākais laiks celt piemērotas mītnes, jo uzņēmumi, kas vēlas strādāt, apmierinās ar ļoti niecīgu peļņu, lai tikai eksistētu. Bez tam, mums ir ļoti lielas iespējas izmantot savus cilvēkus, kas atstājuši ražīgu darbu un iztiek no samērā mazas pensijas. Kālab šie spēki nevarētu ar pilnu vai daļēju darbu piedalīties Gaŗezera uzbūvē un piepelnīt līdzekļus?"

— Par visu svarīgāka tomēr ir tā pati nauda, kuŗas Gaŗezeram nav bijis pietiekami ne no ziedojumiem, ne arī akciju iegādes. Vai būtu kādi citi naudas iegūšanas veidi?

„Lai sekmētu Gaŗezera turpmāko nākotni, Gaŗezera akciju īpašnieku sapulce 1974. gadā pilnvaroja padomi izdot Parāda zīmes, maksājot par tām aizdevējiem 6% gadā. Naudas aizdevums ir nodrošināts ar Gaŗezera vērtību. Vajadzības gadījumā naudu var saņemt atpakaļ pēc pieprasījuma ne vēlāk kā nākošās 90 dienās. Aizdevumā var piedalīties tikai tie latvieši, kas ir Gaŗezera akciju īpašnieces organizācijas vai draudzes biedri. Parādu zīmes pārdošana ir jau uzsākta, pieprasot tās Gaŗezera administrācijai. Mēs esam pārliecināt, ka šis kredits Gaŗezeram atļaus izpirkt dārgo aizdevumu un palīdzēs nobeigt vidusskolas ēku, izveidojot to par pasākumu visam gadam, kā arī uzcelt ziemas vajadzībām piemērotas dzīvojamās kabīnes vai mājas."

— Vai ir vērojama atsaucība Parāda zīmju pirkšanā?

„Pati pirmā pirkšanā piedalījās Čikagas Ciānas draudze ar 5.000 dol., cik zināms, Saginavas latviešu klubs piedalījās ar 500 dol. u. t. t. Liekas, atsaucība būs, tāpēc Gaŗezers varēs izveidoties par simbolu savai devīzei — Dievam un Latvijai."

V. Bokis

DĀVANAS KATRAM GADĪJUMAM

KERAMIKA, ROTASLIETAS, ADAS UN KOKA IZSTRĀDĀJUMI, AUDUMI, GRĀMATAS, APSVEIKUMU KARTĪTES

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ

Latviešu namā, 491 College ielā, Toronto, Ont. M6G 1A5
Piepem maksājumus par laikrakstu un sludinājumus.
Pārsūtām naudu, certifikātus un saiņus uz Latviju (pēc kataloga). Tuvākai informācijai zvanait.

921-7121

Ja esat nodomājuši iegādāties

jaunu 1975. gada automašīnu,

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO
OLDSMOBILE - CHEVY II - VEGA

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertson Motors Ltd.

1555 Danforth Av., Toronto 6,

LASĪTĀJU VĒSTULES

(Turpinājums no 2. lp.)

domā, ka šādas izdarības ASV iekšpolitikā vajadzētu aizliegt vai stingri ierobežot?

Par to, ka CIA ir sava nozīme ārpolitikā, izmeklējot iespējamus draudus ASV drošībai, atmaskojot vai izjaucot KGB afēras un vēršot dezinformāciju un sabotāžu pret ASV oficiāliem ienaidniekiem, ar A. Ķegumnieku nestrīdos. Tikai, manuprāt, preses atklātie fakti, un pašu CIA darbinieku liecības par slepenās aģentūras iekšpolitiskām rīcībām un sabotāžu pret ASV nepatīkamām demokratiskām norisēm — sociālistu vai antiamerikānisku nacionālistu ievēlēšanu ārzemēs, prasa CIA izmeklēšanu un attiecīgo ierobežošanu.

Juris Kaža Ņūtonā, Mass.

SPOGULIS

LA 8. martā Lasītāju vēstulēs lasāmi gaŗi un plaši komentāri par Jaunās Gaitas negaitām, mērauklām, neiecietību un kartotēkām. Visi it kā ar dziļi audzinošu nozīmi, bet tad, pašās beigās, parādās īss rakstiņš „Vai marksistu propagandas par maz?" Šis tad arī ir spogulis visiem gaŗajiem rakstiem un komentāriem. Paldies Ojāram Ieviņam Hamiltonā par īso, bet koncentrēto rakstu.

Lasītājs Čikagā

Tīka mēbeles tieši no importētāja noliktavas. Dzīvojamo, ēdam- un guļamistabu iekārtas. Atvērts no pl. 9—9, svētd. no pl. 1—5. EINAR CLAUSEN Ltd., Hwy. 7., nedaudz austrumos no Bramalea, tel. 459-0760

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽADIEM SARIKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
125 BROADVIEW AVE
Tel. 465-5225
Daugavas Vanagu klubs
atvērts biedriem un viesiem no pl. 12 dienā — 12 naktī, pirmd. līdz ceturtdienai lesk. piektd. un sestd. no pl. 12 — 1 naktī, svētdienās no pl. 12 — 9 vakarā.
DAŽĀDI DZĒRIENI AR MALTĪTĒM KATRĀ IZVĒLĒ. SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

kas? kur? ko?

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD
467 Sherbourne St, Toronto 5, Ont. 924-1408
RŪPIGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU
IZKĀRTOŠANA

LATVIEŠU KAPA AKMEŅI
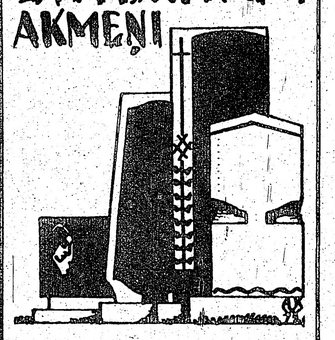
latvieša
izpildījumā
A. A. Kopmanis
19 Millbrook Cr.
Toronto 6.
Tālr. 466-5126

Town & Country R.E. Ltd., Realtor
V. PALMA pārstāvis
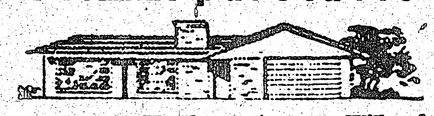
41 Heathcote Avenue, Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447
Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM
un P.S.R.S.
Bez muitas: Motocikli, veļas mazgājamās mašīnas, televizijas aparāti, ledusskapji u.t.t. Automašīnas lūdzam pieprasīt pirmās, jo to daudzums ierobežots. Jūs varat pasūtināt pārtikas saiņus līdz 40 mārciņām. Mēs pārsūtām apģērbu saiņus līdz 19,75 mārciņām. Visi sūtījumi ir apdrošināti. Mūsu veikalā ir plašā izvēlē dažādi materiāli apģērbiem un citas preces.
Ātra apkalpe ■ Slēgts trešdienās ■ Atvērts no plkst. 9 rītā līdz 7 vak., sestdienās no pl. 9 — 5 pēcp.
BALTIC EXPORTING CO.
480 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ont.,

LATVIEŠU NAMS
491 College St., Toronto
IZĪRĒ TELPAS
sarīkojumiem viesībām
klāj viesību galdus
Tel. 922-2931

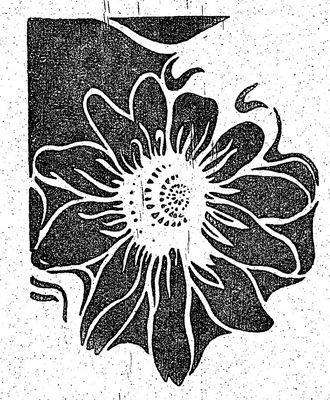
Fotografisku darbu lieluzņēmums ar atzītu kvalitāti un reputāciju pat ārpus Kanadas.
Atlaido
Benjamiņa
filmu laboratorija
247 RICHMOND ST. E.
TORONTO, ONT.
M5A 1P2
Tel. (416) 863-1166

MĀJU ĪPAŠNIEKI, KAM NEPATĪK KRĀSOT SAVU MĀJU!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
ALUMINUM SIDING
- JUMTA IZBŪVES APŠUVUMI (dormers)
- LIETUS NOVADA CAURULES
- LOGI
- DURVIS
- MARĶĪZES (Awnings)
- JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

Īpašnieks Artūrs Mime
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864
2226 Dundas St. W.
Toronto. M6R 1X3

Visāda veida iespiedumdarbi
- VIZĪTKARTES
- IELŪGUMI
- BIĻETES
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS UN APLOKSNES
- GRĀMATAS
- KALENDĀRI
- MĒNEŠRAKSTI
- LAIKRAKSTI
- UN LĪDZĪGI IESPIEDUMDARBI

VEICAM
- LAIKUS
- LABI
- UN PAR MĒRENU CENĀM

amber
PRINTERS AND PUBLISHERS LIMITED
SPIESTUVE UN KANTORIS:
125 BROADVIEW AVE. TORONTO, ONT. M4M 2E9
TĀLR. (416) 466-1514

VALUTE
DIMANTI — PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkalis
Aldonas ĶIVLENIEKS-KORMS
Veikalā un darbnīcā 964½ Bloor St. W., Toronto 4, Ont., tālr. 533-2837

A. Eglītis — TV RENTALS
19" $10.00 mēnesī
23" $10.00 mēnesī
krāsu $18.00 mēnesī
161A Roncesvalles Ave., Toronto, tel. LE 7-1401
865 St. Clair Ave. W., Toronto, Ont., tel. 654-1154

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 Ausma Miķelsone

DV darbs ASV

DV ASV 25 darbības gadu atcere, apvienota ar DV 25. delegātu sapulci un vanadžu salidojumu, notiks 19. un 20. aprīlī Vašingtonā, DV apvienības izkārtojumā. Delegātu apmešanās paredzēta Holiday Inn of Bethesda viesnīcā (8120 Wisconsin Ave., Bethesda, Maryland, 20014), kur delegātiem par pazeminātu maksu būs rezervētas istabas. Delegātu reģistrācija sāksies jau 18. apr., no pl. 7 — 9 vakarā un turpināsies 19. aprīlī no pl. 7 — 8. rītā. Pl. 8,15 delegātu un viesu kopīgs brauciens ar autobusiem uz Vašingtonas ev. lut. draudzes namu (400 Hurley Ave., Rockville, Md.), kur notiks svētbrīdis, junda, oficiālā atklāšana un apsveikumi. Pl. 10,45 autobusi dalībniekus novedīs uz Arlingtonas brāļu kapiem vainaga nolikšanai pie Nezinamā karavīra piemineklja pl. 12.

Pēc kopējām pusdienām viesnīcā DV delegātiem un vanadzēm atsevišķas darba sēdes, kas turpināsies svētdien, 20. aprīlī. Sestdien, 19. aprīlī, Latviešu nama lielajā sarīkojumu zālē kopējas vakariņas un saviesīgs vakars.

DV ASV nozaru vadītāju pārskati liecina par zemes valdes un apvienību/kopu sekmīgu darbību 1974. gadā. Pēc biedrziņa A. Spārniņa pārskata klāt nākuši 88 biedri. Visvairāk iestājušies Minesotas apvienībā — 24, Ņujorkā — 22 un Klīvlandē 19. Lielākā ir Ņujorkas apv., tālāk Minesotas, Milvoku, Klīvlandes, Čikagas un D-Kalifornijas. Pavisam uz 1975. g. 1. janvāri ASV 3079 biedru, no tiem 985 vanadzes. Pieaugums liecina, ka tautieši pozitīvi novērtējuši DV darbu un uzskata par savu pienākumu iekļauties DV organizācijā.

Pēc Kultūras nozares vadītāja V. Aparjoda ziņojuma, apvienībās darbojas 2 jauktie koŗi, 5 vīru koŗi/ansambļi, 6 vanadžu ansambļi, 7 teātŗa kopas, 2 tautas deju kopas, 10 sporta kopas, 10 šaušanas sekcijas, 2 skautu un 2 gaidu vienības, pavisam 53 sekcijas ar 888 dalībniekiem. Pastāv 5 bibliotēkas ar 6274 grāmatām. Notikuši 224 sarīkojumi ar 24722 apmeklētājiem. Ar līdzekļiem galvenokārt atbalstītas latviešu jaunatnes izglītības iestādes, kā Minsteres latviešu ģimnazija ($1100,-), Gaŗezera vidusskola un centrs ($1500,-), rietumkrasta vidusskola Kursa ($405,-) un austrumu Beverīna ($500,-). Izsniegtas stipendijas studentiem: Rietummičiganas latviešu valodas kursiem ($575,-), vasaras vidusskolas skolniekiem ($100,-). Atbalsts dots arī 2 x 2 nometnei, kā arī pagarināts $3000,- aizdevums ALA mācības grāmatu izdošanai. Latviešu skolu uzturēšanā piedalās 16 apvienības.

Ārējās informāc. noz. vad. A. Valtera pārskats rāda, ka ALĀ sastāv 17 apv./kopas, Nac. fonda darbību atbalsta 10 apv., Latviešu fondā 5 apv. un zemes valde, Latvijas atbrīvoš. fondā 7 apv., Minsteres latv. ģimn. atalsta 6 apv. un zemes valde, dažādās pretpadomju demonstrācijās piedalījušies 12 apv. biedri, protesta vēstules dažādos nozīmīgos gadījumos rakstījuši 16 apvienību biedri, sadarbības attiecības ar apspiesto tautību grupām pastāv 13 apvienībām, 3 apv. uztur draudzīgas attiecības ar amerikāņu vet. organ. un 5 apv-bās izrādītas protesta filmas.

Iekšējās inf. noz. vad. E. Peniķa pārskats liecina, ka 1974. g. bijis nozīmīgs DV vēstures savākšanai grāmatai „Laiks, telpa, ļaudis". 1. sējums parādījies grāmatu tirgū.

Izdoti 20 apv-bās 88 apkārtraksti. DVM abonējuši 848 biedri. Notikušas 183 valdes sēdes un 24 pilnsapulces.

Jaunatnes nozare (vad. I. Rūķe) savu darbību koncentrējusi š. g. Detroitā rīkojamām DV jaunatnes dienām rudenī. Sporta nozares (I. Švānfelds) darbība galvenokārt koncentrējusies ap mazkalibra ieroču šaušanas grupu (pie 11 apv-bām). Kasieŗa P. Rudzīša pārskati liecina, ka 1974. g. aprūpei izdots 27866 dol., to skaitā latviskās izglītības veicināšanai 4074 dol., kultūrālām rosmēm 2524, informācijai un propagandai 3806,24, stipendijām un atbalstam skolām 13426 un jaunatnes pasākumiem 6024 dol.

DV ASV priekšnieks J. Utināns paskaidroja, ka DV ASV darbs 1974. gadā bijis ne mazāk rosīgs un nozīmīgs kā agrākos gados. Biedru skaita pieaugums liecina, ka DV organizācija joprojām aug un veidojas latviskā garā. Atbalsti, ko DV org. nodod latviskās izglītības veicināšanai un jaunatnes pasākumu atbalstam, sevi pilnīgi attaisno. Vislabākās attiecības pastāv ar DV CV un ASV Latviešu vadošajām organizācijām un latviešu fondiem, kuŗu darbību DV ASV atbalsta un veicina. Rosīgie 25 darbības gadi DV darbā parāda, ka DV organizācija ir gājusi mērķtiecīgi un nemaldīgi savu latvisko uzdevumu piepildīšanai.

DV ASV vanadžu priekšniece Anita Utināne izsakās, ka vanadžu darbs un skaitliskais pieaugums, kas nu jau tuvojas 1000 un sastāda turpat trešo daļu no visiem ASV DV, liecina, ka bez vanadžu atbalsta DV darbs vairs nav iedomājams. Vašingtonā D. C. vanadzes lems par savas darbības aktivizēšanu un vienoti piedalīsies 25 gadu svētkos, tā apliecinot savu piederību DV organizācijai.

ep.

Filmu zvaigzne slavina komūnismu

Maskavā šinīs dienās viesojusies kreisi noskaņotā amerikāņu filmaktrise Džēna Fonda, saņemdama padomju preses slavinājumus. Viņa kopā ar Elizabeti Teilori tēloja amerikāņu un krievu kopējā filmā Zilais putns, kas sagatavota pēc Meterlinka lugas. Filmaktrisi intervējis Literaturnaja Gazeta korespondents un rakstnieks Aleksejs Kaplers. Staļina laikā Kaplers ievietots padomju cietumā kā britu spiegs, bet patiesībā šo sodu saņēmis, jo turēts aizdomās par draudzēšanos ar Staļina meitu Svetlanu. „Es neesmu tik viegli iebiedējama," izteikusies Džēna Fonda pret amerikāņu pretkomūnistu vērstajiem iebildumiem un demonstrācijām. Viņa ar lepnumu uzsvērusi, ka Pad. savienībā pazīstama ne tikai kā filmaktrise, bet arī kā cīnītāja pret Vietnamas kaŗu. Pēc Fondas domām labākās filmas tiekot gatavotas Kubā. Padomju prese nebeidz slavināt Fondas talantu, bet viņas galvenā filma Klute Pad. savienībā tomēr nav atļauta.

I. L.

Centrālās kultūras dienas Grand Rapidos

ASV Centrālās kultūras dienas Grand Rapidos ievadīja ar tēlotājas un lietiskās mākslas izstādes atklāšanu Latviešu biedrības namā, kur gaumīgi un acij tīkami bija izkārtots gleznu klāsts. Tajā savus darbus pa lielākai daļai bija devuši Mičigenā dzīvojošie mākslinieki. Jo bagāts bija daiļamatnieku pieņesums, kas bija pārstāvēts „no krasta līdz krastam" (Bostonas, Baltimoras, Portlandes u. t. t.), kā to paskaidroja Osvalds Grīns. Bija roŗas sudrabā un bronzā, dažādi audumi, sedziņas, villaines, tautas tērpi, keramika u. c. Gleznieciībā darbus bija vērtējuši A. Sildegs un A Lapsiņš, daiļamatniecībā A. Graudiņa, E. Puriņa un O. Grīns. Kultūras biroja tēlotājas mākslas izstādi atklāja A. Sildegs, bet daiļamatniecības — A. Graudiņa.

Centrālo kultūras dienu atklāšanas aktu ievadīja Latviešu biedrības un rīcības komitejas priekšsēdis A Grīnbergs un ALA kultūras biroja vadītājs M. Grīns. ALA valdes priekšsēdis Dr. A. Spilners izvērtēja latviešu nacionālās kultūras politiku un īsumā pieskārās arī baltiešu apmeklējumam pie prezidenta Forda. Pakavējoties pie kultūras dzīves svešumā, viņš norādīja, ka latvieši svešumā spiesti dzīvot divu kultūru ietekmē. Latviešiem dzimtenē tiek uzspiesta krievu kultūra, bet ārpus Latvijas, dzīvojot kā etniska minoritāte, tiekam ievilkti vietējās kultūras ietekmē. Izvairīties no svešas kultūras var tikai vecie ļaudis, kas dzīvo mājās, bet ne bērni un jaunieši, kas apmeklē skolas un pieaugušie, strādājot savās darba vietās. Attieksmē uz kontaktiem ar dzimteni, ALA priekšsēdis norādīja, ka jāizvērtē, par cik tos varētu atļauties, lai nekaitētu tautas interesēm un neizdarītu lāča pakalpojumu savai tautai. Dr. I. Spilners paziņoja, ka par ALA mūža biedriem šinīs dienās kļuvuši Irma un Ernests Pētersoni un Jānis Ezergailis.

Riteniša koklētāju grupa atskaņoja dziesmas Māras Zirnes vadībā. Jautājumu — Kas jādara tūlīt — iztirzāja PBLA kultūras fonda priekšsēdis prof. Dr. V. Klīve, apskatot kultūras dzīves prioritātes un fonda ieteikumus, kas jāveic svarīgākās kultūras dzīves nozarēs. Kultūras biroja vadītājs M. Grīns savukārt izklāstīja Latviešu institūta vajadzību un nozīmi. Paneļdiskusijās piedalījās Dr. V. Klīve, Dr. I. Spilners, M. Grīns, A. Sildegs, I. Zariņš un daži citi no publikas. Rakstnieku cēlienu vadīja Hugo Puriņš. Savus darbus lasīja Dzidra Zeberiņa (proza), Zinta Aistara (dzeja), Ojārs Jēgens („ironiskā dzeja"), Hugo Puriņš (proza), Janīna Babre (reliģiskā dzeja) un Ernests Aistars (proza). Pēc tam sākās Kultūras dienu balle.

Otrā dienā bija dievkalpojums, bet pēcpusdienā teātŗa izrāde. Dievkalpojumā Vienības draudzes baznīcā spredikoja prof. Dr. V. Klīve, piedaloties mācītājiem Kr. Hermanim un J Lazdam, dziedāja apvienotais koris Rob. Zuikas vadībā. Toronto Teātris V. Pukata režijā Latviešu biedrības namā izrādīja K. Vitlingera lugu: Vai pazīstat piena ceļu?

Kultūras dienu norisi ieskaņoja Amerikas Balss latviešu valodas raidījumam. Vietējais televīzijas raidītājs intervēja ALA priekšsēdi Dr. I. Spilneru. Intervija bija dzirdama vakara ziņās. Tāpat par kultūras dienu norisi īsumā ziņoja laikraksts Grand Rapids Press.

V. Zirnītis

Vašingtonai būs . . .

(Pārnesums no 1. lp.)

neziņa par nākotni, varbūt pat jauna pasaules kaŗa pirmie mākoņi. Vai padoties pesimismam un zaudēt ticību taisnības uzvarai? Varbūt ka pašreizējo pārbaudījumu laiku pasaule pati izpelnījusies. Mūžīgais Lieldienu brīnums dod mums ticību un paļāvību. Tieši pēdējās dienās mēs pieredzējām bagātākā pasaules valdnieka dzīves pavediena pārtrūkšanu brīdī, kad neviens to negaidīja. Tā kādā dienā varbūt pilnīgi negaidot pārtrūks to sazvērnieku sapņi, kas šodien apdraud pasaules mieru. Komūnisms ir ļauna sērga, bet šai sērgai jau labi sen ir atrastas ļoti labas zāles. Šīs zāles ir — pašam uz savas ādas, kaut vai īsu laiku, izjust komūnisma diktātūras slogu.

Kādēļ pasaules prese šodien nesaceļ trauksmi par to, ka Parīzes miera līgumu lauzuši komūnisti? Kādēļ pasaules prese nesaredz to, ka bēgļu tūkstoši pānikā dodas uz dienvidiem, bet ne otrādi? Vai patiešām pasaules prese būtu tik akla?

Arī vistumšākā naktī kāda zvaigzne mirdzot visgaišāk. Cerams, ka pasaule šo zvaigznīti drīz pamanīs apvāršņa malā. Nav šaubu, ka pēc tam ausīs rīts, bet pasaulei ir jātur acis vaļā un jāprot atšķirt patiesas briesmas un šīs briesmas apņēmīgi apkaŗot.

Aleksandrs Ķegumnieks

Vai Helsinki kļūs par jaunu Jaltu?

Birminghamas rīta laikrakstā The Birmingham Post DVF ārējās informācijas referents J. Rolavs 13. februārī raksta: „Ir pagājuši tieši 30 gadi kopš Jaltas konferences, kad rietumu sabiedrotie, saredzot uzvaru pret Hitleru, kapitulēja Staļinam, atstājot 11 valstis Eiropā par laupījumu krievu koloniju imperijai." Tālāk J. Rolavs raksta: „Ja rietumi Helsinku konferencē pieņem priekšlikumu par pašreizējām robežām Eiropā, tas nozīmētu nāves spriedumu izmocītām, bet vēl arvien ļoti dzīvām tautām krievu jūgā. Legāla atzīšana Baltijas valstu inkorporācijai Pad. savienībā nozīmētu, ka demokratiskās valdības pievienotu savus vārdus bēdīgi slavenajam Molotova un Ribentropa paktam, kas parakstīts Maskavā 1939. gadā.

Vai rietumu demokratisko valstu vadītājiem būs drosme labot pagātnes kļūdas? Vai viņi pieprasīs brīvību un neatkarību šīm krievu kolonijām krievu ierosinātajā Eiropas drošības konferencē? Jeb viņi ļaus, lai Helsinki ieietu vēsturē ar sliktāku vārdu nekā Teherāna, Jalta vai Potsdama?"

Kristīgo jauniešu saiets Toronto

Kā sastapt Dievu? — Tāds bija kāda jaunieša jautājums mācītājiem Kanadas latviešu ev. lut. draudžu jaunatnes saietā 23. un 24. martā Toronto.

Saietu 23. martā Sv. Jāņa baznīcā atklāja Kanadas apgabala jaunatnes darba vadītājs māc. Juris Cālītis. Svētbrīdi vadīja archibīskaps A. Lūsis. Pēc īsa pārtraukuma bija prof. Dr. E. Šmita referāts — Kristus ciešanas mūsu dēļ — ar pārrunām. Pēc kopīgām vakariņām dievnamā notika svecīšu dievkalpojums, kur jaunieši Jānis Ozoliņš, Edgars Goba, Ilona Zaļakmene un Pamela Melnbārde kopā ar mācītājiem Juri Cālīti un Ivaru Gaidi lasīja svētos rakstus. Zīmīgu un jaunatnei piemērotu svētrunu teica māc. Ādolfs Čops. Svecīšu dievkalpojumā bez 31 jaunieša piedalījās apm. 20 citi dievlūdzēji. Sadraudzības vakarā interpretīvas reliģiskas dejas demonstrēja balerīna Alda Heniša. Jaunieši noskatījās arī filmu.

Saiets turpinājās Sv. Andreja baznīcā 24. martā, un pēc brokastīm sākās ar prof. Dr. E. Šmita referāta otru daļu: Kristus uzvara mūsu dēļ.

Pārrunas par referātā dzirdēto notika mazākās grupās referenta, prāvesta Artura Voitkus un mācītāju Juŗa Cālīša un Ivara Gaides vadībā. Brīvajā laikā pirms pusdienām māc. J. Cālītis uzveda jauniešus Sv. Andreja baznīcas tornī, lai paraudzītos, kāda izskatās Toronto no putnu lidojuma.

Pēcpusdienā sākās paneļdiskusija par jauniešu jautājumiem, kuŗus viņi anonimi iesniedza paneļa vadītājam māc. Jurim Cālītim. Panelī vēl piedalījās māc. Ā. Čops, prof. Dr. E. Šmits un prāv. A. Voitkus. Daži no jauniešu jautājumiem: Vai karavīrs, karā nonāvējot, grēko? — Kā sastapt Dievu? — Kas ir mīlestība? — Kāpēc, Dievu slavējot, baznīcā dziedam sērīgas dziesmas? — Cik bieži jānāk baznīcā, lai kļūtu ticīgs? — Ko vajadzētu darīt Klusajā nedēļā? — Kā var kļūt par mācītāju? — Vai Dievs soda? — Dievtuŗi un kristīgā ticība — Kā zināt, ka Dievs ir atbildējis lūgšanu? — Tie bija tikai daļa no jautājumiem, jo beigās pietrūka laika atbildēt uz visiem. Saietu beidza ar īsu svētbrīdi, ko vadīja māc. I. Gaide, lūgšanu sakot archibīskapam A. Lūsim.

Jaunieši šķīrās apziņā, ka ieguvuši vērtīgus graudus savas dzīves ziņas vaidošanai, bet saieta rīkotājiem bija gandarījums, ka pieliktās pūles nav bijušas veltīgas.

Par dalībnieku pacienāšanu rūpējās Sv. Jāņa un Sv. Andreja draudžu dāmu komitejas.

— o —